

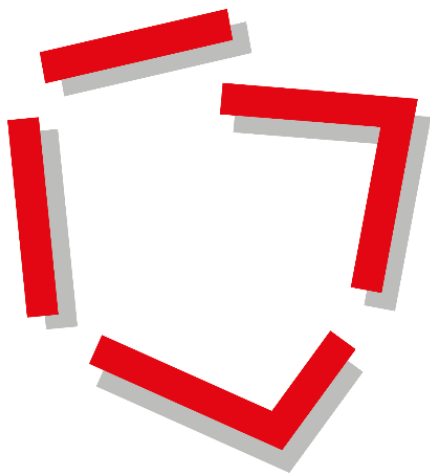

ZWIĄZEK POWIATÓW POLSKICH

INFORMACJA O DZIAŁALNOŚCI ZWIĄZKU POWIATÓW POLSKICH

w okresie od 28 kwietnia do 10 czerwca 2025 r.

ZWIĄZEK
POWIATÓW
POLSKICH

**INFORMACJA O DZIAŁALNOŚCI
ZWIĄZKU POWIATÓW POLSKICH**

w okresie od 28 kwietnia do 10 czerwca 2025 r.

Opracowanie:
Dział Współpracy, Informacji, Analiz i Programów Biura ZPP

Spis treści

Podsumowanie aktywności i kluczowych efektów pracy ZPP	6
Działalność organów statutowych	9
Konwenty Powiatów	9
Zarząd ZPP	10
Komisja Rewizyjna ZPP	13
Aktywność ZPP w procesie legislacyjnym.....	14
Opinie prawne ZPP	15
Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego.....	17
Komisje sejmowe i senackie	20
Komisje merytoryczne ZPP	22
Komitety monitorujące i sterujące	23
Reprezentanci ZPP na arenie międzynarodowej	24
Zaangażowanie ZPP w wybrane inicjatywy i wydarzenia.....	28
Administracja publiczna i bezpieczeństwo obywateli.....	28
Finanse publiczne.....	33
Edukacja, kultura i sport	39
Ochrona zdrowia i polityka społeczna	55
Energia, klimat i środowisko	64
Dodatkowe działania wspierające powiaty.....	70
Prace konsultacyjno-badawcze w JST	70
Działalność doradcza i informacyjna	71
<i>Konferencje z udziałem ZPP .....</i>	<i>72</i>
<i>Warsztaty i szkolenia .....</i>	<i>77</i>
<i>Publikacje i wydawnictwa.....</i>	<i>79</i>
<i>Dziennik Warto Wiedzieć .....</i>	<i>81</i>
Współpraca	82
<i>Współpraca patronacka .....</i>	<i>82</i>
Odznaczenia, konkursy i rankingi.....	87
Efekty realizowanych projektów	91
<i>Budowa i pilotażowe wdrożenie Modeli Architektury Informacyjnej Jednostek Samorządu</i> <i>Terytorialnego (AIS), zgodnych z Modelem Architektury Informacyjnej Państwa .....</i>	<i>91</i>

I Podsumowanie aktywności i kluczowych efektów pracy ZPP

Związek Powiatów Polskich, będący jedną z najbardziej powszechnych ogólnopolskich organizacji zrzeszających jednostki samorządu terytorialnego, od początku swojego istnienia – również w okresie sprawozdawczym – stawia **sobie za cel wspieranie idei samorządności, integrowanie oraz ochronę wspólnych interesów powiatów i miast na prawach powiatu, a także kształtowanie wspólnej polityki. Związek kładzie również duży nacisk na stałe wspieranie inicjatyw służących rozwojowi i promocji powiatów, wymianę doświadczeń oraz upowszechnianie modelowych rozwiązań w zakresie rozwoju i zarządzania w powiatach.**

Siła Związku Powiatów Polskich tkwi przede wszystkim w mocnym mandacie, jaki otrzymuje od powiatów i miast na prawach powiatu – swoich Członków. Dzięki temu wsparciu Związek może śmiało i odważnie reprezentować interesy środowiska samorządowego powiatów.

Związek Powiatów Polskich realizuje swoje cele poprzez działania statutowych organów oraz Biura.

Aktywność i kluczowe efekty prac, w okresie od 28 kwietnia do 10 czerwca 2025 r. przedstawiono poniżej.

W okresie sprawozdawczym odbywały się wojewódzkie Konwenty Powiatów, podczas których omawiano liczne kwestie istotne dla środowiska powiatowego. Przewodniczący Konwentów przekazali do Biura Związku 4 stanowiska przyjęte na Konwentach oraz skierowali 6 pism.

Głównym organem odpowiedzialnym za analizowanie i podejmowanie decyzji w Związku jest Zarząd. W okresie sprawozdawczym odbyło się jedno stacjonarne i jedno internetowe posiedzenie Zarządu ZPP. Równocześnie Członkowie Zarządu na bieżąco otrzymywali za pośrednictwem internetu informacje istotne dla działalności Związku. Łącznie rozpatrzono 39 zagadnień i podjęto 2 uchwały.

Komisja Rewizyjna, zgodnie ze statutem, pełni funkcję kontrolną, a jednocześnie wspiera Zarząd ZPP jako organ doradczy. W okresie sprawozdawczym jej członkowie aktywnie uczestniczyli w posiedzeniach Zarządu ZPP.

Ponadto przewodniczący Konwentów Powiatów z poszczególnych województw brali czynny udział w spotkaniach Zarządu Związku.

Działalność Związku Powiatów Polskich opiera się przede wszystkim na pracy Biura ZPP. To właśnie pracownicy i eksperci zatrudnieni w Związku, w ramach codziennych obowiązków, realizują zadania wyznaczone przez organy ZPP, zgodne z celami i misją organizacji. Ich praca polega głównie na analizie aktów prawnych poddawanych konsultacjom publicznym i uzgodnieniom z samorządami. Warto podkreślić, że w okresie sprawozdawczym prawnicy ZPP przeanalizowali łącznie 100 projektów aktów prawnych, z czego do 25 sporządzili szczegółowe opinie prawne. W wielu przypadkach przygotowanie tych opinii poprzedzały prace konsultacyjno-badawcze, które w okresie sprawozdawczym przeprowadzono 22 razy.

Główna działalność Związku Powiatów Polskich koncentruje się na relacjach pomiędzy organami państwa a jednostkami samorządu terytorialnego poziomu powiatowego. Obrona interesów powiatów i miast na prawach powiatu realizowana jest przede wszystkim poprzez skuteczne reprezentowanie głosu środowiska samorządowego. Zadanie to wykonują zarówno eksperci Biura Związku, jak i przedstawiciele ZPP wyznaczeni przez jego organy.

Kluczową formą działania jest wyrażanie stanowisk środowiska samorządowego na forum Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego (oraz jej zespołów tematycznych), komisji sejmowych i senackich, a także innych gremiów, takich jak komitety monitorujące czy sterujące.

Warto podkreślić, że w okresie sprawozdawczym przedstawiciele i eksperci Biura Związku uczestniczyli w kilkudziesięciu spotkaniach, podczas których omawiano kwestie związane z funkcjonowaniem samorządów powiatowych.

Zaangażowanie organów i Biura Związku przynosi konkretne, wymierne efekty. Wśród najważniejszych osiągnięć z okresu sprawozdawczego warto wymienić:

- ✓ *Dzięki konsekwentnym działaniom Związku Powiatów Polskich, z projektu ustawy deregulacyjnej wykreślono niekorzystne przepisy dotyczące pożyczek dla samorządów. Proponowane regulacje przewidywały bowiem, że korzystanie przez jednostki samorządu terytorialnego z tego instrumentu finansowego miałyby niemal zawsze podlegać reżimowi prawa zamówień publicznych. Rozwiązanie to znacząco ograniczałoby elastyczność w pozyskiwaniu legalnych środków finansowych, m.in. na inwestycje. Dzięki poprawkom zgłoszonym w Sejmie przez przedstawiciela ZPP, następnie przyjętym przez Senat (przy poparciu strony rządowej) i ostatecznie jednogłośnie zaakceptowanym przez Sejm, przepisy te nie wejdą w życie.*
- ✓ *W projekcie ustawy o zmianie ustawy o funkcjonowaniu górnictwa węgla kamiennego, omawianym w ramach KWRiST, strona rządowa – na sugestię przedstawiciela Związku Powiatów Polskich – wstępnie przychyliła się do koncepcji, zgodnie z którą darowizna mienia pogórniczego na rzecz jednostek samorządu terytorialnego mogłaby być dokonywana również w celu realizacji zadań własnych.*
- ✓ *Z kolei w projekcie ustawy o wyrobach zawierających azbest, po kolejnych uwagach Związku Powiatów Polskich, doprecyzowano przepisy dotyczące postępowań z udziałem starostów.*

Dzięki temu planowane regulacje będą zawierać bardziej precyzyjne wytyczne dla osób prowadzących postępowania w sprawie zezwoleń na wykonywanie prac związanych z azbestem, niż przewidywały to pierwotne wersje projektu.

- ✓ *W deregulacyjnym projekcie nowelizacji ustawy o ochronie przyrody, uwzględniono uwagi zgłoszone przez Związek Powiatów Polskich dotyczące przedłużania terminów oględzin drzew przeznaczonych do wycinki w sytuacjach niezależnych od organów. Jednocześnie, w projekcie przedstawionym na posiedzeniu KWRiST, po konsultacjach ze stroną samorządową, wydłużono termin na ewentualne wniesienie sprzeciwu, dostosowując go do aktualnych możliwości organizacyjnych urzędów.*

Przy zaangażowaniu ekspertów ZPP w okresie sprawozdawczym powstały dwie publikacje. Redaktorzy Dziennika Warto Wiedzieć przygotowali ponad 400 artykułów prasowych, głównie o charakterze konsultacyjno-doradczym, które publikowano na portalu informacyjnym prowadzonym przez Związek.

Dzięki szerokiej działalności ZPP konsekwentnie umacnia swoją pozycję i rozpoznawalność. Na publikacje oraz stanowiska Związku powołują się inne dzienniki, czasopisma i serwisy informacyjne. W okresie sprawozdawczym o patronat ZPP wystąpiło wiele podmiotów. Związek objął patronatem sześć przedsiębiorstw, Dziennik Warto Wiedzieć – trzy.

Kolejnym elementem działań ZPP było również przygotowywanie projektu finansowanego ze źródeł innych niż składki członkowskie. Docelowa realizacja projektu umożliwi Związkowi efektywniejsze wspieranie samorządów powiatowych w doskonaleniu świadczenia usług publicznych. Dzięki tym działaniom stale rośnie liczba powiatów i miast na prawach powiatu, które skutecznie i profesjonalnie realizują swoje zadania publiczne.

Szczegóły działalności ZPP w okresie sprawozdawczym zostały przedstawione w kolejnych rozdziałach.

I Działalność organów statutowych

Konwenty Powiatów

Do realizacji celów statutowych Związek Powiatów Polskich powołał 16 Konwentów Powiatów, po jednym w każdym województwie. **Zadaniem Konwentów jest reprezentowanie interesów członków Związku na poziomie regionalnym.**

Konwenty pełnią funkcję doradczą wobec organów ZPP i mogą w szczególności przyjmować własne stanowiska lub opinie, a także kierować do Zarządu ZPP pisma w sprawach wymagających interwencji związanej z celami statutowymi Związku. Ponadto Konwenty Powiatów mają możliwość współpracy z organami administracji rządowej i samorządowej w swoich województwach.

W okresie sprawozdawczym w całym kraju odbyło się kilka posiedzeń Konwentów Powiatów. W ich trakcie przyjęto 4 stanowiska i omówiono wiele istotnych kwestii. Do Biura ZPP wpłynęło 6 pism przekazanych przez Przewodniczących Konwentów.

Zestawienie stanowisk przyjętych przez poszczególne Konwenty przedstawiono w poniższej tabeli.

(Uwaga: dane zestawiono na podstawie informacji przekazanych przez Konwenty do Biura ZPP).

Lp.	Z dnia	Od Konwentu Powiatów Województwa	Stanowisko w sprawie
1	27 marca 2025 r.	Łódzkiego	sytuacji powiatowych Samodzielnych Publicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej.
2	23 kwietnia 2025 r.	Małopolskiego	braku terminowego i pełnego finansowania świadczeń zdrowotnych realizowanych w publicznym systemie opieki zdrowotnej przez szpitale powiatowe na podstawie umów zawieranych z Małopolskim Oddziałem Wojewódzkim NFZ.
3	7 maja 2025 r.	Warmińsko-Mazurskiego	zmiany zapisów art. 94 ustawy Prawo farmaceutyczne.
4	23 maja 2025 r.	Świętokrzyskiego	poparcia dla działań na rzecz utrzymania statusu Dobra Światowego Dziedzictwa przez Krzemionkowski Region Prehistorycznego Górnictwa Krzemienia Piasistego

Zestawienie pism przekazanych do Biura ZPP przedstawiono w poniższej tabeli.

(Uwaga: dane zestawiono na podstawie informacji przekazanych przez Konwenty do Biura ZPP).

Lp.	Z dnia	Od Konwentu Powiatów Województwa	Pismo w sprawie
1	13 maja 2025 r.	Opolskiego	posiedzenia Konwentu (26 maja 2025 r.)
2	19 maja 2025 r.	Małopolskiego	protokół z posiedzenia Konwentu (23 kwietnia 2025 r.)
3	19 maja 2025 r.	Świętokrzyskiego	posiedzenia Konwentu (23 maja 2025 r.)
4	20 maja 2025 r.	Wielkopolskiego	protokół z posiedzenia Konwentu (12-13 maja 2025 r.)
5	23 maja 2025 r.	Kujawsko- Pomorskiego	posiedzenia Konwentu (6 czerwca 2025 r.)
6	26 maja 2025 r.	Świętokrzyskiego	protokół z posiedzenia Konwentu (31 marca 2025 r.)

Zarząd ZPP

Organem wykonawczym Związku Powiatów Polskich jest Zarząd.

W okresie sprawozdawczym odbyło się jedno stacjonarne i jedno internetowe posiedzenie Zarządu ZPP.

W okresie pomiędzy posiedzeniami Członkowie Zarządu na bieżąco otrzymywali, za pośrednictwem internetu, informacje istotne dla działalności Związku.

Posiedzenie stacjonarne odbyło się 28-30 kwietnia 2025 r. w Bielsku Podlaskim.

W sumie Członkowie Zarządu rozpatrzyli 39 zagadnień i podjęli 2 uchwały.

Szczegółowy zakres tematyczny obrad posiedzeń Zarządu ZPP został przedstawiony w dalszej części.

Posiedzenie Zarządu nr 5/25 – Bielsk Podlaski, 28-30 kwietnia 2025 r.

Zrealizowano następujący porządek obrad:

- ✓ Przyjęcie porządku obrad.
- ✓ Informacja o działalności Związku Powiatów Polskich pomiędzy stacjonarnymi posiedzeniami Zarządu.
- ✓ Przyjęcie protokołów z posiedzeń Zarządu Nr 3/25, 4@/25 oraz materiałów przyjętych podczas tych posiedzeń.
- ✓ Współpraca samorządu terytorialnego z sektorem nauki narzędziem rozwiązywania problemów współczesności – punkt z udziałem dr hab. Sebastiana Sikorskiego, prof. ucz., Prorektora Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego ds. promocji i współpracy z otoczeniem.
- ✓ Informacja o Olimpiadzie Wiedzy i Umiejętności Rolniczej – punkt z udziałem dr. inż. Grzegorza Koca, Rektora Państwowej Akademii Nauk Stosowanych im. Ignacego Mościckiego w Ciechanowie, Wiceprzewodniczącego ds. finansowych Komitetu Głównego OWiUR.
- ✓ Koszty świadczenia usług w wydziałach komunikacji a dochody z tego tytułu.
- ✓ Przegląd aktualnych prac legislacyjnych związanych z funkcjonowaniem powiatów.
- ✓ Sprawy różne.
- ✓ Zamknięcie posiedzenia.

Okres nr 6@/25 - pomiędzy stacjonarnymi posiedzeniami Zarządu

Członkowie Zarządu otrzymali informacje na temat następujących zagadnień:

- ✓ Dodatkowe uwagi Związku Powiatów Polskich do projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo budowlane oraz niektórych innych ustaw.
- ✓ Wniosek Związku Powiatów Polskich w sprawie jakości kształcenia zawodowego w technikach i szkołach branżowych I stopnia oraz postulatów związanych z jej poprawą.
- ✓ Wniosek Związku Powiatów Polskich w sprawie udziału powiatów w spółdzielniach energetycznych.
- ✓ Uwagi Związku Powiatów Polskich do projektu ustawy o zmianie ustawy o funkcjonowaniu górnictwa węgla kamiennego (UD167).
- ✓ Wniosek Związku Powiatów Polskich dotyczący zasad wydatkowania środków Funduszu Pracy.
- ✓ Stanowisko Konwentu Powiatów Województwa Łódzkiego z 27 marca 2025 r. w sprawie sytuacji powiatowych SPZOZ-ów.
- ✓ List otwarty do Prezesa Rady Ministrów w sprawie konieczności zabezpieczenia środków budżetowych na finansowanie podwyżek dla personelu ochrony zdrowia od lipca 2025 roku wraz z odpowiedzią Ministerstwa Zdrowia.
- ✓ Uwagi Związku Powiatów Polskich do projektu rozporządzenia Ministra Zdrowia zmieniającego rozporządzenie w sprawie ogólnych warunków umów o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej (MZ 1776).

- ✓ Wniosek Związku Powiatów Polskich dotyczący kwestii doprecyzowania brzmienia przepisów § 68 i § 70 Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 2 listopada 2015 r. w sprawie rodzajów i szczegółowych zasad działania placówek publicznych, warunków pobytu dzieci i młodzieży w tych placówkach oraz wysokości i zasad odpłatności wnoszonej przez rodziców za pobyt ich dzieci w tych placówkach.
- ✓ Uwagi Związku Powiatów Polskich do projektu rozporządzenia MSWiA w sprawie sposobu utrzymywania zasobów ochrony ludności przez obowiązane organy ochrony ludności.
- ✓ Wniosek Związku Powiatów Polskich dotyczący kwestionariusza ewaluacyjnego dla podmiotów sektora publicznego dotyczącego Data Governance Act.
- ✓ Uwagi Związku Powiatów Polskich do projektu ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu deregulacji prawa gospodarczego i administracyjnego oraz doskonalenia zasad opracowywania prawa gospodarczego (druk nr 323).
- ✓ Projekt uchwały w sprawie przyjęcia aktualizacji projektu budżetu Związku Powiatów Polskich na rok 2025.
- ✓ Wniosek Związku Powiatów Polskich dotyczący nieprawidłowości w naliczeniu potrzeb oświatowych dla jednostek samorządu terytorialnego w zakresie szkół specjalnych przysposabiających do pracy, skutkujących zmniejszeniem powiatom i miastom na prawach powiatu należnych środków.
- ✓ Uwagi Związku Powiatów Polskich do projektu ustawy o zmianie ustawy o transporcie drogowym oraz niektórych innych ustaw.
- ✓ Uwagi Związku Powiatów Polskich do projektu ustawy o zmianie ustawy o ochronie przyrody (UDER25).
- ✓ Uwagi Związku Powiatów Polskich do projektu ustawy o zmianie ustawy o rzeczach znalezionych oraz ustawy – Kodeks cywilny (UD150).
- ✓ Uwagi Związku Powiatów Polskich do projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo zamówień publicznych oraz ustawy o umowie koncesji na roboty budowlane lub usługi (UDER15).
- ✓ Uwagi Związku Powiatów Polskich do projektu ustawy o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw.
- ✓ Stanowisko Konwentu Powiatów Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 7 maja 2025 r. w sprawie zmiany zapisów art. 94 ustawy Prawo farmaceutyczne.
- ✓ Stanowisko Konwentu Powiatów Województwa Małopolskiego z dnia 23.04.2025 r. wobec braku terminowego i pełnego finansowania świadczeń zdrowotnych realizowanych w publicznym systemie opieki zdrowotnej przez szpitale powiatowe na podstawie umów zawieranych z Małopolskim Oddziałem Wojewódzkim NFZ.
- ✓ Uwagi Związku Powiatów Polskich do projektu ustawy o zmianie ustawy o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych oraz niektórych innych ustaw (UC39).
- ✓ Uwagi Związku Powiatów Polskich do projektu ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu dokonania deregulacji w zakresie energetyki.
- ✓ Wniosek Związku Powiatów Polskich związany z sankcjami w zakresie transportu drogowego po agresji Rosji na Ukrainę.
- ✓ Projekt uchwały w sprawie Zmiany zasad funkcjonowania Forum Bene Meritus.
- ✓ Interwencja Związku Powiatów Polskich dotycząca nowej wersji projektu Rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych.

- ✓ Uwagi Związku Powiatów Polskich do projektu rozporządzenia Ministra Infrastruktury w sprawie wzorów dokumentów stwierdzających uprawnienia do kierowania pojazdami.
- ✓ Uwagi Związku Powiatów Polskich dotyczące zaopiniowania postulatów legislacyjnych dotyczących depenalizacji żebractwa.
- ✓ Uwagi Związku Powiatów Polskich do projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo o ruchu drogowym (UD17).
- ✓ Uwagi Związku Powiatów Polskich do poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o wielkoobszarowych terenach zdegradowanych oraz ustawy – Prawo ochrony środowiska (RPW/17144/2025).
- ✓ Wniosek Związku Powiatów Polskich dotyczący zainicjowania prac nad stworzeniem elektronicznej karty wędkarskiej oraz udostępnienie jej w aplikacji mObywatel.
- ✓ Pismo Związku Powiatów Polskich dotyczące zmiany w zasadach podziału środków na tzw. zadania fakultatywne finansowane z Funduszu Pracy.
- ✓ Uwagi Związku Powiatów Polskich do projektu ustawy o zmianie ustawy o doręczeniach elektronicznych (druk nr 609).
- ✓ Uwagi Związku Powiatów Polskich do projektu ustawy o zmianie ustawy o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach (nowy).

Informacje z posiedzeń Zarządu są dostępne na stronie internetowej Związku Powiatów Polskich pod adresem: www.zpp.pl w sekcji *Organy ZPP > Zarząd ZPP > Informacje z posiedzeń Zarządu*. Bezpośredni link: <http://zpp.pl/kategoria/informacje-z-posiedzen-zarzadu>

Komisja Rewizyjna ZPP

Organem kontrolnym Związku Powiatów Polskich jest Komisja Rewizyjna.

W okresie sprawozdawczym członkowie Komisji aktywnie uczestniczyli w posiedzeniach Zarządu ZPP.

I Aktywność ZPP w procesie legislacyjnym

Zaangażowanie przedstawicieli Związku Powiatów Polskich w proces legislacyjny przejawia się na wielu płaszczyznach.

Część działań koncentruje się na opracowywaniu i **formułowaniu stanowisk**, które następnie kierowane są do adresatów – najczęściej instytucji państwowych, a także do klubów parlamentarnych lub konkretnych parlamentarzystów. W poszczególnych regionach stanowiska o charakterze wojewódzkim trafiają również do instytucji i władz regionalnych, co realizują bezpośrednio przewodniczący Konwentów Powiatów.

Kolejnym obszarem aktywności jest **analiza projektów aktów prawnych** dotyczących jednostek samorządu terytorialnego, które są przedmiotem konsultacji społecznych. Eksperci Biura ZPP przeprowadzają szczegółowe analizy tych projektów i przygotowują **opinie prawne**, które następnie przekazywane są do instytucji centralnych.

Kluczowym miejscem opiniowania aktów prawnych pozostaje Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego.

Działalność ZPP w procesie legislacyjnym obejmuje również **czynny udział przedstawicieli i ekspertów Związku w posiedzeniach komisji sejmowych i senackich**, gdzie wymieniane są poglądy oraz wprowadzane zmiany w projektach aktów prawnych.

Warto również podkreślić rolę **analiz aktów prawnych prowadzonych w ramach komisji tematycznych funkcjonujących** przy Związku Powiatów Polskich, jak również w innych gremiach, takich jak komitety monitorujące i sterujące zewnętrznymi programami pomocowymi.

Szczegółowe informacje dotyczące zaangażowania ZPP w proces legislacyjny zostały przedstawione w kolejnych podrozdziałach.

Opinie prawne ZPP

W okresie sprawozdawczym prawnicy i eksperci Biura Związku Powiatów Polskich analizowali wszystkie projekty aktów prawnych dotyczące jednostek samorządu terytorialnego, które zostały skierowane do konsultacji społecznych.

W okresie sprawozdawczym pracownicy Biura ZPP przeanalizowali 24 projekty aktów prawnych (opiniowanych poza Komisją Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego) i **do 25 przygotowano szczegółowe opinie**, uwzględniając również te sporządzone w ramach KWRiST.

Prawnicy Biura ZPP regularnie monitorują wykaz prac legislacyjnych Rady Ministrów, stronę internetową Rządowego Centrum Legislacji oraz strony Sejmu i Senatu RP. Dzięki temu analizowane i opiniowane są również projekty ustaw i rozporządzeń, które nie zostały oficjalnie przekazane do Biura ZPP w ramach konsultacji publicznych, opiniowania przez Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego ani w toku prac komisji parlamentarnych.

Zestawienie tabelaryczne przedstawia **projekty aktów prawnych, wobec których Związek zajął pisemne stanowisko** (w kolejności chronologicznej).

Lp.	Odbiorca	Uwagi ZPP zgłoszone do projektu
1	Ministerstwo Finansów	ustawy zmieniającej ustawę o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw oraz ustawę o finansach publicznych.
2	Ministerstwo Infrastruktury	ustawy o zmianie ustawy – Prawo o ruchu drogowym oraz niektórych innych ustaw (UC76).
3	Ministerstwo Sportu i Turystyki	rozporządzenia Ministra Sportu i Turystyki w sprawie dofinansowania z budżetu państwa zadań własnych jednostek samorządu terytorialnego związanych z budową i remontami obiektów sportowych oraz rozwijaniem sportu.
4	Ministerstwo Zdrowia	do stanowiska resortu w sprawie projektu ustawy o zmianie ustawy o systemie informacji w ochronie zdrowia.
5	Ministerstwo Sprawiedliwości	ustawy o zmianie niektórych ustaw w związku z poprawą bezpieczeństwa drogowego.
6	Ministerstwo Infrastruktury / Ministerstwo Klimatu i Środowiska	ustawy o zmianie ustawy o zapobieganiu zanieczyszczaniu morza przez statki oraz niektórych innych ustaw (UC61).
7	Sejm RP	ustawy o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw.
8	Ministerstwo Przemysłu	ustawy o zmianie ustawy o funkcjonowaniu górnictwa węgla kamiennego (UD167).
9	Ministerstwo Rozwoju i Technologii	ustawy o zmianie ustawy – Prawo budowlane oraz niektórych innych ustaw.

10	Ministerstwo Rozwoju i Technologii	ustawy o zmianie ustawy – Prawo budowlane oraz niektórych innych ustaw.
11	Ministerstwo Zdrowia	rozporządzenia Ministra Zdrowia zmieniającego rozporządzenie w sprawie ogólnych warunków umów o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej (MZ 1776).
12	Senat RP	ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu deregulacji prawa gospodarczego i administracyjnego oraz doskonalenia zasad opracowywania prawa gospodarczego (druk nr 323).
13	Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji	rozporządzenia MSWiA w sprawie sposobu utrzymywania zasobów ochrony ludności przez obowiązane organy ochrony ludności.
14	Ministerstwo Klimatu i Środowiska	ustawy o zmianie ustawy o ochronie przyrody (nr UDER25).
15	Ministerstwo Infrastruktury	ustawy o zmianie ustawy o transporcie drogowym oraz niektórych innych ustaw.
16	Ministerstwo Rozwoju i Technologii	ustawy o zmianie ustawy – Prawo zamówień publicznych oraz ustawy o umowie koncesji na roboty budowlane lub usługi (UDER15)
17	Ministerstwo Sprawiedliwości	ustawy o zmianie ustawy o rzeczach znalezionych oraz ustawy – Kodeks cywilny (UD150).
18	Ministerstwo Finansów	ustawy o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw.
19	Ministerstwo Klimatu i Środowiska	ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu dokonania deregulacji w zakresie energetyki (nr UDER29).
20	Ministerstwo Klimatu i Środowiska / Ministerstwo Finansów / Ministerstwo Infrastruktury	ustawy o zmianie ustawy o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych oraz niektórych innych ustaw (UC39).
21	Ministerstwo Infrastruktury	rozporządzenia Ministra Infrastruktury w sprawie wzorów dokumentów stwierdzających uprawnienia do kierowania pojazdami (WPLMI 70).
22	Ministerstwo Infrastruktury	ustawy o zmianie ustawy – Prawo o ruchu drogowym (UD17).
23	Sejm RP	poselskiego ustawy o zmianie ustawy o wielkoobszarowych terenach zdegradowanych oraz ustawy – Prawo ochrony środowiska (RPW/17144/2025)
24	Sejm RP	ustawy o zmianie ustawy o doręczeniach elektronicznych (druk nr 609)
25	Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego	ustawy o zmianie ustawy o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach (nowy)

Wszystkie opinie ZPP są dostępne na stronie internetowej Związku Powiatów Polskich pod adresem: www.zpp.pl w sekcji *ZPP w procesie legislacyjnym > Opinie i uwagi ZPP*. Bezpośredni link: <http://zpp.pl/biblioteka/opinie>

Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego

Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego (KWRiST) działa na podstawie ustawy z dnia 6 maja 2005 roku o Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego oraz o przedstawicielach Rzeczypospolitej Polskiej w Komitecie Regionów Unii Europejskiej (Dz. U. 2005 nr 90 poz. 759), a także zgodnie z Regulaminem Prac Komisji. KWRiST zazwyczaj odbywa swoje posiedzenia raz w miesiącu, podczas których opiniuje kilkadziesiąt aktów prawnych. Główna część prac Komisji odbywa się jednak w zespołach tematycznych.

Działalność KWRiST koncentruje się na wypracowywaniu wspólnych stanowisk pomiędzy przedstawicielami rządu oraz gmin, miast, powiatów i województw w kwestiach ustrojowych. Komisja rozpatruje problemy związane z funkcjonowaniem samorządu terytorialnego, a także sprawy z tego obszaru mieszczące się w zakresie działania Unii Europejskiej i organizacji międzynarodowych, do których należy Rzeczpospolita Polska.

W okresie sprawozdawczym odbyło się jedno plenarne posiedzenie Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego.

W ramach prac Komisji Wspólnej ZPP zaopiniował 76 projektów ustaw, rozporządzeń i innych dokumentów, z których część była opiniowana w trybie obiegowym. Każdy z tych projektów został poddany analizie i zaopiniowany przez ekspertów Biura Związku Powiatów Polskich.

Projekty przedłożone do zaopiniowania w ramach KWRiST zostały zestawione w poniższej tabeli.

Lp.	Instytucja przedkładająca	Tytuł projektu aktu prawnego
Czerwiec 2025 r.		
1	Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi	Projekt rozporządzenia w sprawie minimalnych warunków utrzymywania psów i kotów w schroniskach dla zwierząt.
2	Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji	Projekt rozporządzenia w sprawie szczegółowych warunków wyznaczania budynków użyteczności publicznej, w których zapewnia się budowlę ochronne.
3	Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji	Projekt rozporządzenia w sprawie sposobu utrzymywania zasobów ochrony ludności przez obowiązane organy ochrony ludności.
4	Ministerstwo Zdrowia	Projekt rozporządzenia w sprawie kursów w zakresie postępowania z osobami w stanie nagłego zagrożenia zdrowotnego (MZ 1770).
5	Ministerstwo Zdrowia	Projekt rozporządzenia zmieniającego rozporządzenie w sprawie ogólnych warunków umów o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej (MZ 1776).

6	Ministerstwo Zdrowia	Projekt rozporządzenia zmieniającego rozporządzenie w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu opieki psychiatrycznej i leczenia uzależnień (MZ 1603).
7	Ministerstwo Zdrowia	Projekt rozporządzenia w sprawie wojewódzkiego planu działania systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne (MZ 1753).
8	Ministerstwo Cyfryzacji	Projekt ustawy o zmianie ustawy o aplikacji mObywatel oraz niektórych innych ustaw (UDER1).
9	Ministerstwo Cyfryzacji	Projekt rozporządzenia zmieniającego rozporządzenie w sprawie zakresu danych i wykazu rejestrów publicznych oraz systemów teleinformatycznych podmiotów publicznych, z których użytkownik aplikacji mObywatel może pobrać dane (RDER1).
10	Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi	Projekt rozporządzenia zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej operacje typu „Inwestycje w obiekty pełniące funkcje kulturalne”, operacje typu „Kształtowanie przestrzeni publicznej”, oraz operacje typu „Ochrona zabytków i budownictwa tradycyjnego” w ramach poddziałania „Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020.
11	Główny Urząd Statystyczny	Projekt rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2026.
12	Ministerstwo Finansów	Projekt rozporządzenia w sprawie kas rejestrujących (nr 983).
13	Ministerstwo Finansów	Projekt rozporządzenia w sprawie kas rejestrujących mających postać oprogramowania (nr 985).
14	Ministerstwo Finansów	Projekt rozporządzenia w sprawie rejestru podmiotów wykluczonych z możliwości otrzymania środków przeznaczonych na realizację programów finansowanych z udziałem środków europejskich (MF 940).
15	Ministerstwo Finansów	Projekt ustawy o zmianie ustawy - Ordynacja podatkowa (RM UDER26).
16	Ministerstwo Finansów	Projekt OSR ex-post do ustawy z 6 lipca 2016 r. o podatku od sprzedaży detalicznej (ewaluacja OSR).
17	Ministerstwo Finansów	Projekt rozporządzenia w sprawie zaniechania poboru podatku dochodowego od osób fizycznych od nagród otrzymanych przez Powstańców Warszawskich albo ich małżonków.
18	Ministerstwo Sportu i Turystyki	Projekt ustawy o zmianie ustawy o imprezach turystycznych i powiązanych usługach turystycznych oraz ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych.
19	Urząd Marszałkowski Województwa Łódzkiego	Projekt aktualizacji Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030.
20	Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego	Projekt rozporządzenia w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół i placówek artystycznych.
21	Ministerstwo Edukacji	Projekt rozporządzenia zmieniający rozporządzenie w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej.

22	Ministerstwo Edukacji	Projekt rozporządzenia zmieniający rozporządzenie w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia.
23	Ministerstwo Obrony Narodowej	Projekt rozporządzenia w sprawie dofinansowania z budżetu państwa zadań związanych z budową i remontami pomników upamiętniających historię Wojska Polskiego i tradycję oręża polskiego.
24	Ministerstwo Obrony Narodowej	Projekt rozporządzenia w sprawie dofinansowania z budżetu państwa zadań związanych z budową, remontami i utrzymaniem strzelnic oraz rozwijaniem sportu strzeleckiego.
25	Ministerstwo Przemysłu	Projekt ustawy o zmianie ustawy o funkcjonowaniu górnictwa węgla kamiennego (UD167).
26	Ministerstwo Klimatu i Środowiska	Projekt zarządzenia w sprawie powołania Komitetu Koordynacyjnego do spraw Programu „Czyste Powietrze”.
27	Ministerstwo Klimatu i Środowiska	Projekt ustawy o zmianie ustawy o ochronie przyrody (UDER 25).
28	Ministerstwo Klimatu i Środowiska	Projekt ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu dokonania deregulacji w zakresie energetyki (nr UDER 29).
29	Ministerstwo Infrastruktury	Projekt rozporządzenia zmieniającego rozporządzenie w sprawie przepisów techniczno-budowlanych dotyczących dróg publicznych.
30	Ministerstwo Infrastruktury	Projekt ustawy o zmianie ustawy o transporcie drogowym oraz niektórych innych ustaw.
31	Ministerstwo Infrastruktury	Projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo o ruchu drogowym (UD17).
32	Ministerstwo Infrastruktury	Projekt rozporządzenia Ministra Infrastruktury w sprawie wzorów dokumentów stwierdzających uprawnienia do kierowania pojazdami (WPLMI 70).
33	Ministerstwo Rozwoju i Technologii	Projekt ustawy o wyrobach zawierających azbest (UC60).
34	Ministerstwo Rozwoju i Technologii	Projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo budowlane oraz niektórych innych ustaw (UD22).
35	Ministerstwo Rozwoju i Technologii	Projekt w sprawie określenia wzoru formularza wniosku o pozwolenie na budowę.
36	Ministerstwo Rozwoju i Technologii	Projekt w sprawie określenia wzoru formularza zgłoszenia budowy lub wykonywania innych robót budowlanych.
37	Ministerstwo Rozwoju i Technologii	Projekt w sprawie określenia wzoru formularza wniosku o pozwolenie na rozbiórkę.
38	Ministerstwo Rozwoju i Technologii	Projekt w sprawie określenia wzoru formularza zgłoszenia rozbiórki.
39	Ministerstwo Rozwoju i Technologii	Projekt w sprawie określenia wzoru formularza wniosku o wydanie odrębnej decyzji o zatwierdzeniu projektu zagospodarowania działki lub terenu lub projektu architektoniczno-budowlanego.
40	Ministerstwo Rozwoju i Technologii	Projekt w sprawie określenia wzoru formularza wniosku o zmianę pozwolenia na budowę.
41	Ministerstwo Rozwoju i Technologii	Projekt w sprawie określenia wzoru formularza wniosku o wydanie pozwolenia na budowę tymczasowego obiektu budowlanego.
42	Ministerstwo Rozwoju i Technologii	Projekt w sprawie określenia wzorów formularzy wniosków o przeniesienie decyzji o pozwoleniu na budowę, decyzji o pozwoleniu na wznowienie robót budowlanych, oraz praw i obowiązków wynikających ze zgłoszenia, wobec którego organ nie wniósł sprzeciwu.

43	Ministerstwo Rozwoju i Technologii	Projekt w sprawie określenia wzoru formularza zawiadomienia o zamierzonym terminie rozpoczęcia robót budowlanych.
44	Ministerstwo Rozwoju i Technologii	Projekt w sprawie określenia wzoru formularza wniosku o wydanie decyzji o wyłączeniu stosowania przepisów art. 45a ust. 1 ustawy – Prawo budowlane.
45	Ministerstwo Rozwoju i Technologii	Projekt w sprawie określenia wzoru formularza wniosku o wydanie decyzji o niezbędności wejścia do sąsiedniego budynku, lokalu lub na teren sąsiedniej nieruchomości.
46	Ministerstwo Rozwoju i Technologii	Projekt w sprawie określenia wzoru formularza wniosku o wszczęcie uproszczonego postępowania legalizacyjnego.
47	Ministerstwo Rozwoju i Technologii	Projekt w sprawie określenia wzoru formularza zawiadomienia o zakończeniu budowy oraz wniosku o pozwolenie na użytkowanie.
48	Ministerstwo Rozwoju i Technologii	Projekt w sprawie określenia wzoru formularza zgłoszenia zmiany sposobu użytkowania obiektu budowlanego.

Projekty aktów prawnych przesyłane do zaopiniowania są na bieżąco zamieszczane na stronie Związku Powiatów Polskich: www.zpp.pl, w sekcji *ZPP w procesie legislacyjnym*, w zakładce *Projekty aktów prawnych do zaopiniowania*. Bezpośredni link: <http://zpp.pl/biblioteka/projekty-aktow-prawnych>

Szczegółowe sprawozdania z prac KWRiST publikowane są w Dzienniku Warto Wiedzieć (www.wartowiedziec.pl), w zakładce *Legislacja*, w dziale *Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego*.

Komisje sejmowe i senackie

Aktywność Związku Powiatów Polskich w procesie legislacyjnym przejawia się również w czynnym uczestnictwie jego przedstawicieli i ekspertów w posiedzeniach komisji parlamentarnych.

Warto podkreślić, że przedstawiciele ZPP – jako jedyni w większości przypadków – aktywnie uczestniczyli w posiedzeniach komisji, których obrady dotyczyły spraw samorządowych.

W okresie sprawozdawczym przedstawiciele i eksperci ZPP wzięli udział w 9 posiedzeniach komisji sejmowych i senackich.

W dalszej części przedstawiono tematy oraz terminy posiedzeń komisji parlamentarnych, w których – w okresie sprawozdawczym – czynny udział brali przedstawiciele ZPP.

Lp.	Data posiedzenia	Nazwa	Cel posiedzenia
Kwiecień 2025 r.			
1	23	Sejmowa Komisja Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej	Rozpatrzenie informacji na temat zagrożeń dla istnienia portów rybackich w związku z decyzjami władz samorządowych zezwalających na inwestycje deweloperskie na nabrzeżach portowych.
2	23	Sejmowa Komisja Polityki Społecznej i Rodziny	Pierwsze czytanie rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw (druk nr 1172).
3	24	Sejmowa Komisja do Spraw Petycji	1. Rozpatrzenie petycji w sprawie zmiany art. 50e ust. 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2024 r. poz. 1631 ze zm.; BKSP-155-X-349/24). 2. Rozpatrzenie petycji w sprawie zmiany art. 88z ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz.U. z 2024 r. poz. 475 ze zm.; BKSP-155-X-351/24). 3. Rozpatrzenie petycji w sprawie zmian w realizacji praw do korzystania z tzw. ulgi uczniowskiej w podatku dochodowym od osób fizycznych (BKSP-155-X-352/24). 4. Rozpatrzenie petycji w sprawie zwolnienia z zajęcia i egzekucji dodatku dopełniającego do renty socjalnej (BKSP-155-X-355/24). 5. Rozpatrzenie petycji w sprawie zmiany ustawy z dnia 16 września 2011 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z usuwaniem skutków powodzi (Dz.U. z 2024 r. poz. 654 ze zm.) w zakresie uchylecia przepisów dotyczących prawa pierwokupu przez gminę nieruchomości (BKSP-155-X-360/24). 6. Rozpatrzenie petycji w sprawie zmiany ustawy z 7 września 2007 r. o funkcjonowaniu górnictwa węgla kamiennego (Dz.U. z 2024 r. poz. 1383 ze zm.) w zakresie umożliwienia przedsiębiorstwu górniczemu dokonania darowizny mienia na rzecz powiatu, na terenie którego takie mienie się znajduje (BKSP-155-X-361/24). 7. Rozpatrzenie petycji w sprawie zmiany ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o Instytucie Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu (Dz.U. z 2023 r. poz. 102; BKSP-155-X-363/24). 8. Rozpatrzenie petycji w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej w zakresie dopuszczenia skrócenia kadencji parlamentarzysty w drodze referendum (BKSP-155-X-382/25). 9. Rozpatrzenie uzupełnionej odpowiedzi Ministra Finansów na dezyderat nr 15 w sprawie sposobu składania oświadczeń majątkowych przez osoby zobowiązane. 10. Rozpatrzenie odpowiedzi Ministra Infrastruktury na dezyderat nr 42 skierowany do Prezesa Rady Ministrów w sprawie zmiany przepisów dotyczących wydawania kart rowerowych. 11. Rozpatrzenie odpowiedzi Ministra Sprawiedliwości na dezyderat nr 50 w sprawie zmiany art. 379 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego.

Maj 2025 r.			
4	6	Sejmowa Komisja Nadzwyczajna do spraw ochrony zwierząt	Omówienie możliwości używania wyrobów pirotechnicznych widowiskowych w kontekście obywatelskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o ochronie zwierząt oraz zmianie niektórych innych ustaw (druk nr 700).
5	7	Sejmowa Komisja Polityki Społecznej i Rodziny oraz Podkomisja stała do spraw osób z niepełnosprawnościami i włączenia społecznego	Dyskusja na temat założeń rządowego oraz przedstawionego przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej projektów ustaw o asystencji osobistej osób z niepełnosprawnościami.
6	8	Sejmowa Komisja ds. Energii, Klimatu i Aktywów Państwowych oraz Komisja Infrastruktury oraz Podkomisja nadzwyczajna do rozpatrzenia rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych oraz niektórych innych ustaw (nr 1130)	1. Zmiany w składzie Prezydium Komisji. 2. Dyskusja na temat rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych oraz niektórych innych ustaw (druk nr 1130).
7	20	Sejmowa Komisja Infrastruktury	Informacja na temat budowli ochronnych związanych z ochroną ludności – cele krajowe, organizacja procesu, planowane zmiany w przepisach, warunki techniczne, organizacja inwestycji oraz ich finansowanie.
8	20	Sejmowa Komisja Rolnictwa i Rozwoju Wsi	Rozpatrzenie Informacji na temat realizacji priorytetów polskiej prezydencji w Radzie Unii Europejskiej, ze szczególnym uwzględnieniem kwestii zielonego ładu oraz planów podpisania umowy UE – Mercosur.
9	27	Senacka Komisja Samorządu Terytorialnego i Administracji Państwowej	Wyzwania dla polskiego samorządu terytorialnego 35 lat po reformie.

Przedstawiciele Związku Powiatów Polskich biorą również udział w posiedzeniach wybranych zespołów parlamentarnych.

Komisje merytoryczne ZPP

Kolejnym miejscem analizy aktów prawnych przekazywanych do Biura ZPP w ramach konsultacji są komisje merytoryczne funkcjonujące przy Związku Powiatów Polskich.

Komisje te są podzielone na obszary problemowe, które odpowiadają zespołom tematycznym Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego.

Ze składem osobowym poszczególnych komisji merytorycznych ZPP można zapoznać się na stronie internetowej ZPP: www.zpp.pl w sekcji *Delegaci ZPP w różnych gremiach > Gremia krajowe > Komisje merytoryczne ZPP*. Bezpośredni link: <https://zpp.pl/artukul/76-komisje-merytoryczne-zpp>

W okresie sprawozdawczym Biuro Związku Powiatów Polskich cyklicznie, co tydzień (w każdy czwartek), wysyłało komunikaty do członków komisji merytorycznych z prośbą o opinie dotyczące otrzymywanych projektów aktów prawnych. Napływające uwagi były analizowane przez ekspertów Biura, na podstawie których przygotowywano stanowiska i opinie prawne, kierowane następnie do odpowiednich instytucji centralnych.

Komitety monitorujące i sterujące

Przedstawiciele Związku Powiatów Polskich aktywnie uczestniczą w pracach komitetów monitorujących i sterujących Programu Operacyjnego. Podczas posiedzeń reprezentują interesy jednostek samorządu terytorialnego oraz organizacji skupiających samorządy.

W okresie sprawozdawczym odbyło się kilka posiedzeń różnych komitetów monitorujących i sterujących. Dzięki zaangażowaniu przedstawicieli ZPP w tych gremiach udało się wprowadzić zmiany w zapisach niekorzystnych dla samorządów.

Informacje o pracach wszystkich komitetów są na bieżąco publikowane w Dzienniku Warto Wiedzieć (www.wartowiedziec.pl) w zakładce *Rozwój i Fundusze*.

I Reprezentanci ZPP na arenie międzynarodowej

Reprezentanci Związku Powiatów Polskich działają również w ramach organizacji międzynarodowych (opisanych w poniższych podrozdziałach), gdzie reprezentują interesy samorządów terytorialnych szczebla pośredniego.

Europejski Komitet Regionów

Utworzony w 1994 roku **Europejski Komitet Regionów (EKR)** jest zgromadzeniem przedstawicieli **samorządów regionalnych i lokalnych Unii Europejskiej**. W jego skład wchodzi 329 członków, w tym przewodniczący regionów, burmistrzowie oraz demokratycznie wybrani przedstawiciele regionów, powiatów i miast z 27 państw członkowskich UE.

Europejski Komitet Regionów ma na celu zbliżenie obywateli do Unii Europejskiej. Dzięki jego działalności władze lokalne i regionalne państw członkowskich mogą zabierać głos w sprawach opracowywanego prawa unijnego, które może wpływać na miasta, powiaty i regiony.

Członkowie Europejskiego Komitetu Regionów muszą być wyłonieni w demokratycznych wyborach lub sprawować mandat polityczny w kraju pochodzenia. Na co dzień żyją i pracują w swoim mieście, powiecie lub regionie, co pozwala im doskonale rozumieć potrzeby i obawy swoich wyborców. Są ich głosem w procesie podejmowania decyzji i tworzenia prawa unijnego, a jednocześnie informują ich o bieżących procesach zachodzących w Unii Europejskiej.

Ze składem osobowym reprezentantów ZPP można zapoznać się na stronie internetowej ZPP: www.zpp.pl w sekcji *Delegaci ZPP w różnych gremiach > Gremia międzynarodowe > Europejski Komitet Regionów*. Bezpośredni link: <https://www.zpp.pl/artikul/60-komitet-regionow-ue-kr>

Kongres Władz Lokalnych i Regionalnych Europy (CLRAE) w Izbie Władz Lokalnych

Kongres Władz Lokalnych i Regionalnych Europy (Congress of Local and Regional Authorities, CLRAE) jest organem doradczym Komitetu Ministrów, reprezentującym władze lokalne i regionalne państw Rady Europy. Od 1994 roku Kongres funkcjonuje jako organ stały, zbierający się dwa razy do roku na sesjach w Strasburgu. Obecnie Kongres liczy 648 członków – 324 przedstawicieli państw członkowskich i ich 324 zastępców. Liczba mandatów dla każdego państwa członkowskiego Rady Europy jest taka sama jak w Zgromadzeniu Parlamentarnym. Polska dysponuje 12 miejscami dla przedstawicieli oraz 12 miejscami dla ich zastępców. Reprezentanci muszą posiadać mandat wynikający z wyborów lokalnych.

Głównym celem Kongresu Władz Lokalnych i Regionalnych Europy jest promocja demokracji lokalnej i regionalnej oraz wzmacnianie znaczenia samorządu terytorialnego. Szczególną wagę przywiązuje do realizacji zasad określonych w Europejskiej Karcie Samorządu Lokalnego.

Kongres wspiera decentralizację, regionalizację oraz współpracę transgraniczną między regionami, powiatami i miastami państw członkowskich. Zapewnia także udział władz lokalnych i regionalnych w pracach Rady Europy.

Najważniejsze zadania Kongresu:

- ✓ ocena sytuacji demokracji lokalnej – Kongres regularnie przeprowadza wizyty monitorujące, analizując realizację założeń Europejskiej Karty Samorządu Lokalnego,
- ✓ dialog z rządami państw członkowskich – zachęca je do większego zaangażowania władz lokalnych i regionalnych w proces decyzyjny,
- ✓ obserwacja wyborów lokalnych i regionalnych – pełni rolę obserwatora, oceniając przestrzeganie zasad demokratycznych,
- ✓ ocena przestrzegania zasady subsydiarności – analizuje, czy decyzje są podejmowane na najniższym możliwym poziomie władzy.

Kongres wspiera także tworzenie narodowych stowarzyszeń, działających na rzecz interesów władz lokalnych w polityce krajowej. Angażuje się w rozwój współpracy transgranicznej, dialog międzykulturowy i promowanie zrównoważonego rozwoju lokalnego.

Ze składem osobowym reprezentantów ZPP można zapoznać się na stronie internetowej ZPP: www.zpp.pl w sekcji *Delegaci ZPP w różnych gremiach > Gremia międzynarodowe > Kongres Władz Lokalnych i Regionalnych Europy (CLRAE) w Izbie Władz Lokalnych*. Bezpośredni link: <https://www.zpp.pl/artykul/61-kongres-wladz-lokalnych-i-regionalnych-europy-clrae-w-izbie-wladz-lokalnych>

Europejska Konfederacja Władz Lokalnych Szczebła Pośredniego (CEPLI asbl)

Europejska Konfederacja Władz Lokalnych Szczebła Pośredniego (CEPLI) to pierwsza europejska konfederacja skupiająca krajowe stowarzyszenia reprezentujące władze lokalne **szczebla pośredniego (powiaty)** z sześciu krajów europejskich: Belgii, Francji, Niemiec, Włoch, Polski i Rumunii. W jej skład wchodzi również dwie europejskie sieci władz lokalnych: Arco Latino oraz Partenalia.

CEPLI reprezentuje krajowe stowarzyszenia oraz europejskie sieci władz lokalnych, współpracujące w celu: zwiększenia udziału władz lokalnych szczebla pośredniego w europejskim procesie decyzyjnym; reprezentowania ich interesów na poziomie europejskim, zwłaszcza w odniesieniu do unijnego prawodawstwa; tworzenia bezpośredniego dialogu z instytucjami odpowiedzialnymi za programy i polityki terytorialne oraz z innymi europejskimi stowarzyszeniami i organizacjami pozarządowymi; wzmacniania spójności i przejrzystości działań na terytorium europejskim; ułatwiania współpracy między władzami lokalnymi szczebla pośredniego oraz realizacji wspólnych projektów europejskich; ustanowienia stałej wymiany informacji i dobrych praktyk między społecznościami lokalnymi.

Ze składem osobowym reprezentantów ZPP można zapoznać się na stronie internetowej ZPP: www.zpp.pl w sekcji *Delegaci ZPP w różnych gremiach > Gremia międzynarodowe > Europejska Konfederacja Władz Lokalnych Szczebla Pośredniego (CEPLI asbl)*. Bezpośredni link: <https://www.zpp.pl/artukul/63-europejska-konfederacja-wladz-lokalnych-szczebla-posredniego-cepli-asbl>

Rada Gmin i Regionów Europy (CEMR)

Rada Gmin i Regionów Europy (CEMR) została założona w 1951 roku przez grupę burmistrzów z Europy, a później rozszerzyła swoje działania na powiaty i regiony. Obecnie jest największą organizacją zrzeszającą lokalne i regionalne władze w Europie. Jej członkami jest ponad 60 krajowych stowarzyszeń miast, gmin i regionów z 41 krajów, co łącznie reprezentuje około 100 000 przedstawicieli władz lokalnych i regionalnych.

CEMR działa na rzecz lokalnych i regionalnych samorządów oraz demokracji. Organizacja dąży do kształtowania przyszłości Europy, zachęcając lokalne i regionalne podmioty do wpływania na prawo i politykę europejską oraz do wymiany doświadczeń na poziomie lokalnym i regionalnym.

CEMR angażuje się w wiele dziedzin, w tym: rynek pracy, energię, środowisko, równe szanse, zarządzanie i przyszłość UE, społeczeństwo informacyjne, demokrację lokalną i regionalną, współpracę północ-południe, usługi publiczne i zamówienia publiczne, politykę regionalną, sprawy społeczne, zrównoważony rozwój, miasta partnerskie, transport oraz politykę dotyczącą miast i wsi.

Komitety i grupy robocze CEMR starają się wpływać na projekty unijnych aktów prawnych, aby zapewnić uwzględnienie interesów i potrzeb władz lokalnych i regionalnych od początku do końca procesu legislacyjnego w Unii Europejskiej.

Ze składem osobowym reprezentantów ZPP można zapoznać się na stronie internetowej ZPP: www.zpp.pl w sekcji *Delegaci ZPP w różnych gremiach > Gremia międzynarodowe > Rada Gmin i Regionów Europy (CEMR)*. Bezpośredni link: <https://www.zpp.pl/artukul/62-rada-gmin-i-regionow-europy-cemr>

I Zaangażowanie ZPP w wybrane inicjatywy i wydarzenia

Aktywność Związku Powiatów Polskich jest niezwykle szeroka, jednak warto w szczególny sposób podkreślić kilka działań podejmowanych przez ZPP. Ich znaczenie wynika z konkretnego wpływu – choć nie zawsze bezpośredniego i natychmiastowego – na codzienne funkcjonowanie samorządów powiatowych.

Opis wybranych działań ZPP został przedstawiony w ramach poniższych obszarów tematycznych.

Administracja publiczna i bezpieczeństwo obywateli

Majowe posiedzenie Zespołu ds. Administracji Publicznej i Bezpieczeństwa Obywateli KWRiST

15 maja 2025 r. odbyło się posiedzenie Zespołu ds. Administracji Publicznej i Bezpieczeństwa Obywateli Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego. Dyskusja dotyczyła m.in. charakteru statutów jednostek organizacyjnych samorządu terytorialnego, zmian dotyczących budżetu obywatelskiego oraz nowelizacji przepisów dotyczących rzeczy znalezionych.

Statuty – prawo miejscowe czy akt wewnętrzny?

Związek Powiatów Polskich zgłosił problem dotyczący charakteru statutów jednostek organizacyjnych samorządu terytorialnego. Niektórzy z wojewodów, a także sądy administracyjne wskazują, że statuty jednostek budżetowych samorządu terytorialnego mają charakter aktu prawa miejscowego, podczas gdy druga grupa twierdzi, że są one aktami o charakterze wewnętrznym. Ten drugi pogląd podziela również Związek Powiatów Polskich.

– *Problem wyszedł przy okazji nowej ustawy o rynku pracy – mówiła mec. **Bernadeta Skóbel**. – Teraz wszystkie powiatowe urzędy pracy będą zmieniać swoje statuty. (...) Okazało się, że w całej Polsce 50 urzędów swoje statuty ma jako akty prawa miejscowego, pozostałe jako zwykłe uchwały, jako po prostu akty wewnętrzne, przyjmowane przez Rady. (...) Natomiast patrząc na art. 11 ustawy o finansach publicznych, trudno z tego przepisu wywnioskować, że to powinny być akty prawa miejscowego.*

Organizacja oczekuje ujednolicenia praktyki wojewodów, jako organów sprawujących nadzór nad działalnością uchwałodawczą jednostek samorządu terytorialnego, a docelowo wprowadzenia w art. 11 ustawy o finansach publicznych (albo w przepisach ustaw samorządowych) przepisu jednoznacznie przesądzającego, o tym że statuty jednostek budżetowych nie są aktami prawa miejscowego.

Głos ZPP poparli **Krzysztof Osiński** (Związek Województw RP) oraz Prezydent Miasta Częstochowa **Krzysztof Matyjaszczyk**.

Przedstawiciel Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji przyznał, że do resortu po raz pierwszy dotarła informacja o takim problemie. Konkludując dyskusję, Ministerstwo zadeklarowało, że zorganizuje w najbliższym czasie spotkanie z przedstawicielami Wydziałów Prawnych i Nadzoru w Województwach, by wyjaśnić z czego wynikają rozbieżności i wypracować skuteczne rozwiązanie.

Rozporządzenie bez konkretów

Ważnym tematem podjętym na posiedzeniu był projekt rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie sposobu utrzymywania zasobów ochrony ludności przez obowiązane organy ochrony ludności. Jest to akt wykonawczy do ustawy z dnia 5 grudnia 2024 r. o ochronie ludności i obronie cywilnej i określa wytyczne realizacji obowiązku zapewnienia zasobów ochrony ludności niezbędnych do wykonywania zadań ochrony ludności i obrony cywilnej, o których mowa w tejże ustawie, przez co najmniej 3 dni trwania zagrożenia.

Przedstawiciel strony rządowej na wstępie zaznaczył, że zakres projektu – na skutek uwag Rządowego Centrum Legislacji, które zauważyło, że projektowany akt wykracza poza upoważnienie zawarte w ustawie – musiał zostać znacznie zawężony. Zapowiedział również, że Minister planuje przygotowanie wytycznych, które nie będą miały charakteru normatywnego, a w których zawarte zostaną kwestie, niemogące znaleźć się w rozporządzeniu.

Strona samorządowa krytycznie odniosła się do projektu, który jej zdaniem nie dookreśla ważnych dla jego adresatów kwestii.

– *Pierwsza wersja projektu była znacznie lepsza, bo wskazywała chociaż kierunek tego, co powinniśmy zgromadzić – komentowała Patrycja Grebla-Tarasek. – Są takie zasoby, które – w skali kraju – powinny być zgromadzone bez względu na to, gdzie to miasto, gmina czy powiat są położone; to jest chociażby woda. Więc ewidentnie powinniśmy wskazać samorządom chociaż kierunki tego, co powinno zostać zgromadzone (...). Chciałam też przypomnieć państwu, że w lipcu i sierpniu, kiedy pracowaliśmy nad projektem ustawy o ochronie ludności i obronie cywilnej, zwracaliśmy uwagę na to, że art. 33 jest bardzo lakoniczny i wówczas państwo tłumaczyli nam, że wszystkie szczegóły znajdziemy w rozporządzeniach wykonawczych i – niestety – w tym rozporządzeniu wykonawczym po raz kolejny nie mamy jakichś wielkich szczegółów, nie mamy się o co oprzeć.*

Zespół zadecydował, że nowa wersja projektu zostanie w pierwszej kolejności przepracowana na zespole roboczym.

Budżet obywatelski – propozycje zmian

Jednym z punktów obrad było pismo Ministra ds. Społeczeństwa Obywatelskiego na temat propozycji zmian w przepisach dotyczących budżetu obywatelskiego. Zgodnie z projektem w gminach będących miastami na prawach powiatu ustanowienie budżetu obywatelskiego miałyby być nadal obowiązkowe, natomiast jego wysokość ma wynosić co najmniej 0,5% wydatków gminy zawartych w ostatnim przedłożonym rocznym

sprawozdaniu z wykonania budżetu, dostępnym w dniu rozpoczęcia zgłaszania zadań. Z kolei w powiatach, gdzie fakultatywność budżetu obywatelskiego miałaby zostać zachowana, kwotę, którą przeznacza się na sfinansowanie budżetu obywatelskiego, mogłaby określać w uchwale rada powiatu.

Na tę drugą kwestię zwróciła uwagę mec. **Bernadeta Skóbel**.

– *Tam się pojawia takie dosyć niebezpieczne zdanie, że wysokość środków określa rada powiatu i my nie wiemy, jak te przepisy mają się do ustawy o finansach publicznych, gdzie jednak zasady prowadzenia gospodarki finansowej to jest domena organu wykonawczego, który przedstawia projekt uchwały budżetowej* – mówiła. – *Po prostu my się obawiamy takiego rozwiązania, że np. radni, nie myśląc o tym, jaki jest stan finansów danej jednostki samorządowej, przeznaczą zbyt dużą kwotę na budżet obywatelski po to, żeby „przypodobać się mieszkańcom”. Tak więc propozycja, która jest nam przedstawiona, jest mocno ryzykowna i wymaga mocnego przedyskutowania.*

Projekt ma zostać przepracowany na spotkaniu grupy roboczej do spraw jednostek pomocniczych w poszerzonym składzie.

Pozytywne opinie wiążące

Zespół wydał pozytywną opinię wiążącą do:

- ✓ projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo zamówień publicznych oraz ustawy o umowie koncesji na roboty budowlane lub usługi.

Związek Powiatów Polskich wnioskował o to, by minimalny próg dla stosowania ustawy – Prawo zamówień publicznych oraz ustawy o umowie koncesji na roboty budowlane lub usługi został określony na poziomie 300 000 zł, zamiast proponowanych przez Ministerstwo Rozwoju i Technologii 170 000 zł bądź – alternatywnie – by podniesiony został minimalny próg do kwoty 170 000 zł wraz z wprowadzeniem mechanizmu jego corocznej waloryzacji. Nie udało się jednak przeforsować tego rozwiązania.

Strona rządowa wyjaśniła, jakie czynniki zadecydowały o wysokości proponowanej kwoty.

– *Wychodząc naprzeciw tym głosom, które mówiły o tym, że w związku z inflacją, która nastąpiła w gospodarce, należałoby podnieść ten próg, poszliśmy tym tropem i posilkowaliśmy się specjalistami, którzy potrafią wyliczyć, jak ta inflacja przez ostatnie lata wyglądała* – mówił przedstawiciel strony rządowej. – *Nawiązaliśmy współpracę z Głównym Urzędem Statystycznym (...) i z naszych baz danych wyciągnęliśmy wartości zamówień publicznych z ostatnich 5 lat w rozbiciu na wszystkie kody CPV (...). Na tej podstawie Główny Urząd Statystyczny sprawdził, jaki udział danych, przedmiotów zamówienia był w rynku w każdym z tych lat i procentowo rozbił to na wartość i struktury rynku zamówień publicznych w Polsce. Do każdego z tych kodów CPV, pogrupowanych w odpowiedni sposób, zostały przyłożone odpowiednie miary inflacji. I od wskaźnika tej inflacji konsumpcyjnej poprzez wzrosty cen np. produkcji budowlano-montażowej, usług w poszczególnych branżach – i w odniesieniu do procentowej wartości poszczególnych zamówień –*

przyłożono tę miarę związaną ze wskaźnikiem inflacji. Z tej analizy otrzymaliśmy wartość, która miała uwzględniać skumulowaną inflację na rynku zamówień publicznych pomiędzy wejściem w życie nowej ustawy a obecnym momentem, czyli rokiem 2025 (...). Na tej podstawie uzyskaliśmy informację, że skumulowana inflacja to było około 27-28%. I właśnie taki wskaźnik zastosowaliśmy do tego wyliczenia, z czego powstała ta kwota 170 000 zł (...). Propozycja, którą otrzymaliśmy od Związku Powiatów Polskich, opiera się na wzroście minimalnego wynagrodzenia. Oczywiście ten wzrost jest zauważalny, natomiast wynagrodzenie jest tylko pewną składową tego, co dzieje się na rynku zamówień publicznych. Mamy takie przekonanie, że ta nasza analiza, która jest oparta o rzeczywistą wartość rynku i struktury rynku przez 5 lat, w taki pełniejszy sposób odzwierciedla rzeczywistą sytuację. (...) Staramy się wziąć pod uwagę wszystkie strony rynku. Wychodząc naprzeciw tym oczekiwaniom, które państwo zgłaszali, podnosimy ten próg. Natomiast, nie możemy w tym momencie robić tego w nadmierny sposób. Musimy uwzględnić również interesy i systemowe, i też drugiej strony uczestników rynku zamówień publicznych.

- ✓ projektu ustawy o zmianie ustawy o rzeczach znalezionych oraz ustawy – Kodeks cywilny (z uwagą ZPP), w którym przewidziano m.in.: zmianę definicji „właściwego starosty”; podwyższenie limitu wartości rzeczy znalezionej, poniżej którego do określonych rzeczy można nie stosować przepisów ustawy o czynnościach właściwego starosty czy wprowadzenie norm dotyczących sposobu postępowania z rzeczami znalezionymi będącymi dokumentami zawierającymi dane osobowe.

ZPP zwrócił uwagę na to, że choć projekt wskazuje, iż starosta może zwrócić się do odpowiednich podmiotów o udzielenie informacji umożliwiających ustalenie adresu osoby uprawnionej do odbioru rzeczy, nie rozwiązuje kwestii związanych z udostępnianiem danych osobowych. Organizacja postulowała wprowadzenie zapisu nakładającego na operatorów sieci telekomunikacyjnych (jak również innych podmiotów, w tym przede wszystkim prywatnych) obowiązek poinformowania właściciela urządzenia, za pomocą dostępnych środków komunikacji o tym, że jego urządzenie zostało znalezione i znajduje się w Biurze Rzeczy Znalezionych, w terminie nie dłuższym niż 7 dni od otrzymania stosownego wniosku od właściwego starosty. Doprecyzowanie to miało na celu zapewnienie efektywnego odzyskiwania rzeczy przez ich właścicieli.

Ministerstwo Sprawiedliwości odrzuciło propozycję Związku.

– Gdybyście chcieli pójść tą drogą, która została zasygnalizowana w uwadze, trzeba byłoby dokonać daleko idących modyfikacji tych przepisów, wprowadzić ich rozszerzenie, również na sytuację, której tożsamość tej osoby nie jest znana i wprowadzić jednocześnie przepisy dotyczące przekazywania tych danych, wejść w przepisy dotyczące tajemnic; właśnie m.in. tajemnicy telekomunikacyjnej – mówił Zastępca Dyrektora z Departamentu Legislacyjnego w Ministerstwie Sprawiedliwości **Łukasz Paszka**. – Więc na tym etapie byśmy w związku z tym tej uwagi nie uwzględnili. Natomiast, jeżeli takie sygnały będą się pojawiać, że tego typu rozwiązanie będzie potrzebne, no to oczywiście będziemy gotowi podjąć jakieś działania. Tyle tylko, że wymagałoby to daleko idącej i kompleksowej zmiany tej ustawy, nie tylko jednostkowego przepisu.

W odpowiedzi **Patrycja Grebla-Tarasek** zwróciła uwagę, że samorządy zgłaszają już takie problemy.

– *My możemy zaproponować na chwilę obecną tylko to, że podejmiemy prace legislacyjne w celu wdrożenia tego typu rozwiązań przy nowelizacji. Oczywiście, jeżeli dostaniemy taką akceptację na podjęcie tego rodzaju prac* – skonkludował **Łukasz Paszka**.

Projekt został zaopiniowany pozytywnie, z uwagą ZPP o konieczności doprecyzowania przepisów dotyczących zobowiązania podmiotu, do którego zgłasza się starosta, do podania informacji identyfikujących właściciela rzeczy znalezionej.

Inne sprawy ujęte w porządku obrad

Zespół pozytywnie zaopiniował projekt rozporządzenia Ministra Obrony Narodowej w sprawie dofinansowania z budżetu państwa zadań związanych z budową i remontami pomników upamiętniających historię Wojska Polskiego i tradycję oręża polskiego, dotyczący nowego programu konkursowego w zakresie budowy pomników upamiętniających Wojsko Polskie. Budżet w konkursie na rok 2025 wynosi 3 mln zł. Samorządy będą mogły składać oferty w konkursie na budowę takich pomników na swoim terenie.

W porządku obrad znalazł się również projekt ustawy o zmianie ustawy o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach, skierowany do rozpatrzenia także przez Zespół ds. Społeczeństwa Informacyjnego. Głównym powodem nowelizacji jest konieczność rozwiązania problemów zgłaszanych przez organy i państwowe jednostki organizacyjne oraz organy i samorządowe jednostki organizacyjne, które są związane z dokumentacją przechowywaną przez nie w tzw. składach chronologicznych. Akt ma regulować m.in. kwestie związane ze szczegółowym sposobem postępowania z dokumentami elektronicznymi, powstającymi w organach państwowych, państwowych jednostkach organizacyjnych, organach jednostek samorządu terytorialnego i samorządowych jednostkach organizacyjnych oraz napływającymi do nich; ewidencjonowaniem dokumentów elektronicznych czy zabezpieczaniem dokumentów elektronicznych przed utratą i nieuprawnionymi zmianami. Projekt jest w trakcie uzgodnień międzyresortowych. Jak oceniła mec. **Bernadeta Skóbel**, zmiany wprowadzone do pierwotnej wersji projektu są tak znaczące, że nowa wersja aktu stała się właściwie nowym projektem. Związek Powiatów Polskich konsultuje go ze swoimi członkami.

Zespół pozytywnie zaopiniował projekt rozporządzenia Ministra Obrony Narodowej w sprawie dofinansowania z budżetu państwa zadań związanych z budową, remontami i utrzymaniem strzelnic oraz rozwijaniem sportu strzeleckiego. Projektowane rozporządzenie stanowi wykonanie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego i określa na jakie zadania związane z budową, remontami i utrzymaniem strzelnic jednostki samorządu terytorialnego mogą otrzymywać dotacje celowe z budżetu państwa.

Na wniosek Związku Województw RP podjęto dyskusję w sprawie zmiany art. 13 ustawy o samorządzie województwa w części dotyczącej działalności spółek z udziałem samorządów województw.

Spółki samorządu województwa, w tym zwłaszcza agencje rozwoju regionalnego, prowadzą zróżnicowaną działalność ukierunkowaną na rozwój województwa. W obecnym stanie prawnym kwestia kwalifikowania działań w tym obszarze jako zadań ze sfery użyteczności publicznej budzi kontrowersje w orzecznictwie i doktrynie – wskazuje w swoim piśmie ta organizacja.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji poparło wniosek ZWRP. Propozycja zostanie prawdopodobnie włączona do kolejnego tzw. pakietu legislacyjnego. Zostanie również skonsultowana z Ministerstwem Funduszy i Polityki Regionalnej oraz Ministerstwem Finansów.

Finanse publiczne

Majowe posiedzenie Zespołu ds. Systemu Finansów Publicznych KWRiST

15 maja 2025 r. miało miejsce posiedzenie Zespołu do Spraw Systemu Finansów Publicznych Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego. Dyskusje dotyczyły m.in. wysokości dochodu powiatów i miast na prawach powiatu ze sprzedaży nieruchomości użytkownikom wieczystym, negatywnych dla JST skutków zmiany ustawy o finansach publicznych oraz nowelizacji przepisów dotyczących audytu wewnętrznego.

A jednak dotyczy

Związek Powiatów Polskich podniósł temat dotyczący ubiegłorocznej zmiany przepisów ustawy o finansach publicznych, która nie była uzgadniana z samorządami, choć wywiera wpływ na wydatkowanie środków z Funduszu Pracy.

– (...) *Dostaliśmy informację dzień przed przyjęciem tego projektu przez Radę Ministrów, że projekt jest przesyłany do nas do wiadomości, (...) natomiast nie dotyczy jednostek samorządu terytorialnego (...)* – relacjonowała mec. **Bernadeta Skóbel** z ZPP. – *Po kilku miesiącach okazało się, że owszem, projekt dotyczy jednostek samorządu terytorialnego. Bezpośrednio Funduszu Pracy, a konkretnie, nie wiem, czy jeszcze „nie rozleje się” w przypadku innych funduszy celowych.*

Sprawa dotyczy art. 29 ustawy o finansach publicznych.

– (...) *1 kwietnia Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej przekazało pismo do poszczególnych Marszałków (...), że w związku z wejściem w życie tego przepisu są dokonywane zmiany zasad podziału środków Funduszu Pracy i jeżeli chodzi o stosowanie algorytmu czy podziału środków, to poza tym, że jest dzielona ogólna kwota, którą dostają poszczególne urzędy pracy, to jeszcze dodatkowo w ramach tego podziału, w ten sam sposób, są dzielone na całą Polskę środki na dodatki motywacyjne – mówiła mec. **Bernadeta Skóbel**. – *Skutek jest taki, że są powiatowe urzędy pracy, które pomimo tego, że nie planowały wydatków w tym zakresie, zostały „zaszczycone” środkami na dodatki do wynagrodzeń. Ale są też takie urzędy pracy, które w tym momencie, już można powiedzieć, te środki rozdysponowały i dowiedziały się w kwietniu, że tak naprawdę nie mają środków na to, żeby te wydatki pokryć. Dodatkowo, w poszczególnych województwach były robione symulacje co by było, gdyby tak od 1 czerwca na podstawie ustawy o rynku pracy i służbach zatrudnienia potencjalnie dodatki motywacyjnie mógł dostać każdy pracownik powiatowego urzędu pracy i dodatek ten został zwiększony z 600 zł do 1000 zł. W niektórych powiatowych urzędach pracy wychodzi, że pracownicy otrzymywaliby 100-200 zł, co – nie muszę mówić – raczej nie działa motywacyjnie.**

Mec. **Bernadeta Skóbel** zwróciła się z pytaniem o możliwość wycofania się z tej regulacji w obecnym roku, w kontekście Funduszu Pracy. Postulowała również, by strona rządowa odniosła się nie tylko do tego, w jaki sposób można rozwiązać problem, który już wystąpił, ale również do tego, jak zapobiec ewentualnym niekorzystnym sytuacjom w przyszłości. ZPP oczekuje także wyjaśnień, dlaczego projekt procedowany był z pominięciem opinii Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego.

– *Dochodzi do kuriozalnej sytuacji, gdzie z poziomu centralnego, rządowego, jest podejmowana decyzja, w jaki sposób dyrektor urzędu pracy ma zarządzać środkami, które otrzymuje na realizację wszystkich zadań fakultatywnych* – oceniła prawniczka.

Dyrektor Departamentu Finansów Samorządu Terytorialnego w Ministerstwie Finansów **Marek Wiewióra** zadeklarował, że resort w najbliższym czasie pochyli się nad problemem i przedstawi swoje stanowisko. Temat będzie prawdopodobnie kontynuowany na posiedzeniu plenarnym KWRiST.

Nowa praktyka Wojewodów i jej skutki dla starostw

Śląski Związek Gmin i Powiatów zgłosił problem dotyczący wysokości dochodu powiatów i miast na prawach powiatu ze sprzedaży nieruchomości stanowiących własność Skarbu Państwa na rzecz użytkowników wieczystych.

– *Do czasu nowelizacji ustawy o gospodarce nieruchomościami (UGN), co nastąpiło 26 maja 2023 roku, z tytułu wpłat ze sprzedaży nieruchomości stanowiących własność Skarbu Państwa na rzecz użytkowników wieczystych potrącane były dochody w wysokości 25%, które stanowiły dochód powiatu* – przedstawiał problem **Przemysław Kamiński**, Zastępca Prezydenta Bielska-Białej. – (...) *Po nowelizacji ustawy, Wojewoda Śląski pismem z 4 października przekazał interpretację art. 23 ust. 3 UGN-u. Zdaniem Wojewody artykuł ten zawiera katalog zamknięty i wpływy z wszelkich niewymienionych w nim literalnie tytułów oraz w przypadku braku odesłania w innych ustawach do odpowiedniego stosowania tego artykułu uznaje się za podlegające potrąceniu jako dochód powiatu w stawce 5%. (...) Powyższe stanowisko stoi w sprzeczności ze stanowiskiem Ministra Rozwoju i Technologii, wyrażonym w formie opinii w sprawie stosowania tego artykułu z dnia 3 grudnia 2024 roku. (...) Stanowisko Wojewody jest również sprzeczne z uzasadnieniem do projektu ustawy o zmianie ustawy o gospodarce nieruchomościami. (...) Stoimy na takim stanowisku, że skoro z tytułu użytkowania wieczystego na terenie naszych starostw, w tym przypadku miast na prawach powiatu, pobieramy 25% i wykonujemy te same czynności jak przy sprzedaży nieruchomości Skarbu Państwa, (...) to potrącenie powinno wynosić 25%. W związku z powyższym oczekujemy, żeby albo ujednolicono wykładnię tych przepisów, albo – bo tutaj wiemy, że Wojewodowie różnie do tego podchodzą – żeby po prostu doprecyzowano to w inicjatywie legislacyjnej.*

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów **Hanna Majszczyk** odmówiła zajęcia stanowiska w tej sprawie na posiedzeniu.

– *Mówimy o konkretnej sprawie, która zaistniała w konkretnym już postępowaniu, że Wojewoda zakwestionował jakieś rozliczenia przeprowadzone przez jednostkę samorządu terytorialnego i teraz*

stawianie tej sprawy w ten sposób, że my tutaj zdecydujemy o jakimś trendzie, w którym powinno się pójść, jest zgola, moim zdaniem, niewłaściwe, ponieważ nie znamy tego konkretnego przypadku ani też, jak to wyglądało i jak wyglądają akta tej sprawy – tłumaczyła.

Mec. **Bernadeta Skóbel** zwróciła dodatkowo uwagę na to, że sprawa nie dotyczy tylko Województwa Śląskiego.

– Podobny problem już mamy w Województwie Łódzkim i sytuacja – można powiedzieć – rozlewa się na całą Polskę. – mówiła – (...) to nie dotyczy tylko i wyłącznie praktyki Wojewodów. Natomiast zwracam uwagę na to, że my działamy w zaufaniu do administracji rządowej w momencie, kiedy otrzymujemy projekt z oceną skutków regulacji, gdzie w ocenie skutków regulacji jest przeprowadzona ocena skutków również finansowych, a w tym przypadku tak było, gdzie wskazano, że dochody będą wynosiły 25%. Samorządy zwracały uwagę na to, że i tak w momencie przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności, w perspektywie czasowej dalszej te dochody jednostek samorządu terytorialnego spadną. Pewnym „osłodzeniem” tej sytuacji było to, że będziemy mieli te dochody właśnie w wysokości 25% i takie symulacje w ocenie skutków regulacji były dokonywane. Zwracam uwagę na to, że w ramach uzgodnień międzyresortowych ten projekt też był uzgadniany przez Ministerstwo Finansów (...).

Mec. **Bernadeta Skóbel** podkreśliła, że w przypadku ewentualnej korekty art. 23 UGN, należałoby zrobić ją w taki sposób, by samorządy, które dokonały sprzedaży przed wejściem w życie tej zmiany, nie były poszkodowane.

W toku dyskusji **Przemysław Kamiński** przywołał również pismo Ministra Finansów z 14 maja bieżącego roku, w którym szef resortu – w sprawie dotyczącej Rybnika – podzielił stanowisko Wojewody stwierdzające, że Powiat nie był uprawniony do potrącenia kwoty w wysokości 25%.

– Wygląda na to, że wprowadzając takie roszczenie i uprawnienie dla użytkowników wieczystych, którzy mają roszczenie o sprzedaż, zmieniając praktykę poprzez Wojewodów, Skarb Państwa chce po prostu te 20% najzwyczajniej w świecie zarobić – mówił.

Zastępca dyrektora Departamentu Gospodarki Nieruchomościami w Ministerstwie Rozwoju i Technologii **Filip Syrkiewicz** potwierdził, że resort od początku stał na stanowisku, że dochody powiatów w omawianych okolicznościach powinny wynosić 25%.

– To nie jest tak, że resort tego problemu nie widzi, również w sferze legislacyjnej. Wprost przeciwnie. Właśnie sygnały od państwa, sygnały z powiatów, głównie z Województwa Śląskiego, skłoniły nas do tego, żeby przygotować projekt takich rozwiązań – mówił. – On będzie procedowany w ramach najbliższych projektów w obszarze gospodarki nieruchomościami. (...) Ponieważ nie został jeszcze wpisany do wykazu prac legislacyjnych, trudno jest przesądzać, z jakim projektem to będzie skorelowane. (...) ten przepis będzie miał charakter doprecyzowujący. On nie będzie kreował żadnej nowej rzeczywistości, tylko w istocie będzie sankcjonował to, co było zgodne z intencją ustawodawcy, jeżeli chodzi o przedmiot tej preferencyjnej bonifikaty (...).

Strona samorządowa będzie wnioskowała o to, by temat został poruszony również na posiedzeniu plenarnym.

Warunki audytu wewnętrznego JST

Ważna dyskusja dotyczyła również projektu ustawy o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw.

Akt ma odpowiadać na problemy związane z funkcjonowaniem kontroli zarządczej i audytu wewnętrznego. Jedną z kluczowych zmian, zwracającą uwagę samorządów, dotyczy ustalenia nowego progu warunkującego prowadzenie audytu wewnętrznego w JST. Zgodnie z propozycją resortu audyt wewnętrzny ma być prowadzony w jednostkach samorządu terytorialnego, jeżeli w dwóch kolejnych latach budżetowych kwota wykonanych dochodów i przychodów albo kwota wykonanych wydatków i rozchodów przekroczy 67 mln zł.

Komentarz w sprawie zabrał w pierwszej kolejności Wiceprzewodniczący Zarządu Związku Gmin Wiejskich RP **Jacek Brygman**. Organizacja już wcześniej proponowała, by próg ten przekraczał 100 mln zł.

– Cieszymy się z tego, że Ministerstwo po wielu latach rozmów i po wielu latach zgłaszania tego problemu podjęło w końcu ten temat, ale kwota zaproponowana przez Ministerstwo nas nie satysfakcjonuje – mówił. – W naszej argumentacji podaliśmy to, że w międzyczasie od tego 2010 roku wzrost przeciętnego wynagrodzenia chociażby wyniósł 153%, a wzrost – w tym samym czasie – minimalnej płacy wyniósł 226%. Budżety naszych samorządów w tym czasie, oczywiście w zależności od JST, zmieniły się w granicach 200-250%. Średnio propozycja podniesienia tej kwoty do 67 mln zł z 40 jest dalece odbiegająca od tego, co wydarzyło się w tym okresie od 2010 roku. Dlatego my, w naszym oficjalnym wniosku, postulowaliśmy ostatecznie o wzrost tej kwoty do 100 mln zł, z jednoczesnym wprowadzeniem zapisu mówiącego o corocznej waloryzacji tej kwoty, np. o wskaźnik wzrostu płacy minimalnej.

Dyrektor Departamentu Efektywności Wydatków Publicznych i Rachunkowości w Ministerstwie Finansów **Joanna Stachura** wyjaśniła w jaki sposób ustalono próg.

– To 67 mln zł nie wynika z tego, że tak ktoś to wymyślił – zapewniała – tylko po pierwsze, zrobiliśmy to skumulowaną inflacją, bo jednak wynagrodzenie minimalne było podnoszone w różny sposób; często decyzją polityczną. Inflacja jest bardziej odzwierciedleniem tego, co dzieje się w gospodarce. A po drugie, zrobiliśmy analizy, że przy takim progu 67 mln zł, to powyżej 50% jednostek będzie jednak miało audyt wewnętrzny. (...) Jeżeli zaczniemy bardzo wysoko podnosić ten próg, to właściwie zwijamy ten audyt – powiem tak kolokwialnie – w jednostkach samorządu terytorialnego. Też do państwa decyzji, jak państwo widzą przyszłość tego audytu w JST. Trzecia sprawa, państwo często mówią o pewnym naruszaniu niezależności itd. Absolutnie naszym celem nie jest naruszanie niezależności samorządów. W żadnym wypadku. Tylko często słyszeliśmy taki głos, że tak jak współpracujemy z tymi audytami w jednostkach rządowych, tak zapominamy często o sektorze samorządowym. Natomiast my, bez zbierania informacji od państwa, czyli właśnie oświadczeń kontroli zarządczej, nie wiemy, co się dzieje. (...) Wytyczne nie są

obligujące, tylko wspierające audyt i państwa w zapewnieniu odpowiedniej jakości audytu. Aby pisać wytyczne, musimy znać problemy. Po drugie, też dlatego w sektorze rządowym robimy benchmarki, żeby ten audytor, często jeden, zatrudniony na część etatu, mógł zobaczyć, co się dzieje w innych jednostkach. Do tego też były nam potrzebne te dane statystyczne, o które prosiliśmy, a także opinia Ministerstwa Finansów wydawana, jeśli chodzi o zatrudnienie, o możliwość zwolnienia. To przewidywaliśmy tylko i wyłącznie wtedy, kiedy będziemy mówili o zwolnieniu, jeśli chodzi o niezgodność z prawem czy standardami. (...) To jest bardzo ważne dla kierownika jednostki, który do końca może poprosić o opinię Ministerstwo Finansów czy faktycznie jego audytor działa zgodnie z prawem i standardami. To jest właściwie taka nasza chęć wsparcia państwa w odniesieniu do audytu.

Wśród organizacji zgłaszających uwagi do projektu był Związek Powiatów Polskich.

*– To, na co my kładliśmy główny nacisk, to to, że państwo w projekcie po prostu narzucacie pewne rozwiązania organizacyjne w funkcjonowaniu urzędów i starostw i to jest dla nas nie do zaakceptowania – mówiła mec. **Bernadeta Skóbel**. – Tak więc np. co do tego, czy można łączyć stanowiska pracy z innymi zadaniami czy nie, bądź gdzie komórka ma funkcjonować i w jaki sposób.*

W toku dyskusji przedstawiciel strony rządowej zapewnił, że w projekcie ustawy został wpisany mechanizm waloryzacyjny. Projekt będzie procedowany jeszcze na kolejnym posiedzeniu, gdy zostaną zakończone konsultacje społeczne i uzgodnienia międzyresortowe. ZPP zapowiedział również przesłanie kolejnych uwag.

Pozytywne opinie Zespołu

Zespół wydał pozytywną opinię wiążącą do projektu:

- ✓ ustawy o zmianie ustawy o podatku od spadków i darowizn (projekt będzie opiniowany również na posiedzeniu Zespołu do Spraw Społeczeństwa Informacyjnego);
- ✓ ustawy o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz zmieniającej ustawę o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw;
- ✓ rozporządzenia Ministra Finansów zmieniającego rozporządzenie w sprawie niektórych podatników i płatników, w odniesieniu do których zadania są wykonywane przez naczelnika urzędu skarbowego innego niż właściwy miejscowo;
- ✓ rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie zaniechania poboru podatku dochodowego od osób fizycznych od nagród otrzymanych przez Powstańców Warszawskich albo ich małżonków.

Zespół wydał pozytywną opinię do projektu:

- ✓ ustawy o zmianie ustawy – Ordynacja podatkowa (RM UDER26);
- ✓ rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie rejestru podmiotów wykluczonych z możliwości otrzymania środków przeznaczonych na realizację programów finansowanych z udziałem środków europejskich;
- ✓ rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie kas rejestrujących;

- ✓ rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie kas rejestrujących mających postać oprogramowania (projekt będzie opiniowany również przez Zespół do Spraw Społeczeństwa Informacyjnego);
- ✓ OSR ex-post do ustawy z 6 lipca 2016 r. o podatku od sprzedaży detalicznej (ewaluacja OSR).

Inne sprawy omawiane na posiedzeniu

W porządku obrad znalazł się projekt ustawy o zmianie ustawy – Ordynacja podatkowa oraz niektórych innych ustaw (UD 196), omawiany już na poprzednim posiedzeniu Zespołu. Stanowi dość dużą nowelizację ordynacji podatkowej o różnym charakterze i dotyczy głównie Gmin. Związek Powiatów Polskich nie zgłaszał do niego uwag. Temat będzie kontynuowany na kolejnym posiedzeniu.

Dalsze procedowanie czeka również projekt ustawy zmieniającej ustawę o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw oraz ustawę o finansach publicznych. Akt ten ma wprowadzić z dniem 1 stycznia 2026 r. obowiązek udostępniania w jednym systemie teleinformatycznym informacji o umowach zawartych przez jednostki sektora finansów publicznych i uporządkować kwestie, które obecnie budzą wątpliwości interpretacyjne dotyczące tego obowiązku. Temat zostanie przepracowany na zespole roboczym. Będzie opiniowany również przez Zespół do Spraw Społeczeństwa Informacyjnego.

Jednym z punktów obrad był także projekt ustawy o zmianie ustawy – Ordynacja podatkowa (RM UDER2), który wprowadza przepis dotyczący postępowania organu w przypadku niedających się usunąć wątpliwości co do stanu faktycznego. Jak zauważyła mec. **Bernadeta Skóbel** projekt został już przyjęty przez Radę Ministrów i skierowany do Sejmu, dlatego Zespół nie mógł wydać opinii.

Mimo wszystko Unia Metropolii Polskich wyraziła krytyczne stanowisko co do propozycji strony rządowej i zapowiedziała starania o zmianę tego przepisu na kolejnych etapach procedowania.

– My nie dzielimy państwa obaw co do tego przepisu – odpowiedział przedstawiciel strony rządowej. – Już dzisiaj sądy orzekają w razie wątpliwości na korzyść podatnika, również co do stanu faktycznego. Po drugie, jednak ten przepis jest tak obwarowany wyjątkami, że naprawdę naszym zdaniem nie ma tutaj ryzyka jakiegś istotnej zmiany, niekorzystnej dla organów podatkowych. Tym bardziej że są wprost wskazane wyłączenia w tym przepisie, w których ta zasada nie będzie miała zastosowania.

Kończąc spotkanie Sekretarz strony samorządowej **Marek Wójcik** zwrócił się z prośbą do strony rządowej o formalne zakończenie kwestii podziału rezerwy, tak by możliwe było uruchomienie środków finansowych. Zapowiedział również zorganizowanie kolejnego, trójstronnego spotkania na temat postulatów samorządowych w zakresie finansowania edukacji. Poprosił również o jak najszybsze przekazanie informacji co do determinant na kolejny rok oraz zaproponował zwołanie nadzwyczajnego posiedzenia Zespołu do Spraw Systemu Finansów Publicznych KWRiST, dedykowanego ocenie i spostrzeżeniom dotyczącym ustawy z dnia 1 października 2024 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego.

– W kwestii podziału rezerwy, tej tzw. puli samorządowej, z tego, co pamiętam, Pani Minister Majszczyk na ostatnim posiedzeniu KWRiST akceptowała propozycję strony samorządowej, ale oczywiście, jak trzeba,

formalnie przedstawimy to również na piśmie – zapewnił przedstawiciel strony rządowej w odpowiedzi na wystosowany apel. – Jednocześnie, chciałem też powiedzieć, że trwają prace, na linii Ministerstwo Infrastruktury – Minister Finansów, co do podziału tzw. puli drogowej, tych 330 mln z głównej rezerwy, tzw. drogowej, ale również w tej części dodatkowej, na drogi gminne. Chciałem również poinformować, że prace analityczne nad determinantami potrzeb wyrównawczych, ale również nad wagami potrzeb rozwojowych, są już na końcowym etapie i w najbliższym czasie będą kierowane do strony samorządowej 2 projekty rozporządzeń Ministra Finansów (...). Co do propozycji zwołania nadzwyczajnego Zespołu do Spraw Systemu Finansów Publicznych w kwestii oceny nowej ustawy o dochodach, to oczywiście przekażę propozycję Pani Minister Majszczyk.

Edukacja, kultura i sport

Kwietniowe posiedzenie Zespołu ds. Edukacji, Kultury i Sportu KWRiST

16 kwietnia 2025 roku odbyło się posiedzenie Zespołu ds. Edukacji, Kultury i Sportu Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego. W czasie spotkania Ministerstwo Edukacji Narodowej ustosunkowało się m.in. do uwag zgłoszonych przez korporacje samorządowe do projektu ustawy o zmianie ustawy – Karta Nauczyciela oraz niektórych innych ustaw.

O jedną uchwałę za mało

Na posiedzeniu kontynuowano temat podniesiony w marcu przez Związek Powiatów Polskich a dotyczący dopuszczalności podjęcia przez JST uchwały tworzącej nową szkołę z jednoczesnym włączeniem tworzonej placówki do już istniejącego zespołu szkół.

*– (...) wywiązał się pewien spór, który może jeszcze bardziej ewoluować, czego byśmy nie chcieli – mówił na poprzednim posiedzeniu Zespołu **Piotr Majoch** z ZPP. – Po stronie kuratorów – jak się wydaje – istnieje taki pogląd, (...) że jeżeli szkoła nie zostanie wcześniej w osobnej uchwale założona, (...) to wtedy nie będzie można włączyć jej do tego zespołu szkół (...), nie będzie można wykonać tej operacji w ramach jednej uchwały, tylko trzeba będzie to wszystko rozłożyć na dwie uchwały – jedna w sprawie założenia szkoły, druga w sprawie dołączenia szkoły do zespołu. (...) Natomiast, jak się wydaje, na podstawie brzmienia przepisów, nie ma to uzasadnienia prawnego, dlatego że faktycznie w 2023 roku została dokonana nowelizacja Prawa oświatowego, natomiast ten przepis, który konkretnie odnosi się do włączania szkół do zespołu i który umożliwiał wykonywanie tej operacji w jednej uchwale nie uległ zmianie. Wcześniej, przed nowelizacją, możliwość przeprowadzenia takich rzeczy nie budziła wątpliwości.*

Ministerstwo Edukacji Narodowej przychyliło się do stanowiska kuratora oświaty co do braku możliwości włączenia nowej szkoły do istniejącego już zespołu szkół w drodze jednej uchwały. Potwierdziło także, że art. 27 nowelizacji Prawa oświatowego z 2023 r., na który powołują się samorządy, był przepisem przejściowym i regulował tylko te sytuacje, w których podjęto już uchwałę o utworzeniu szkoły i włączeniu jej.

Włączenie dokonywało się z dniem 1 września, więc konieczne było uregulowanie tego, czy opinia kuratora jest potrzebna.

– *Stan prawny na dziś jest taki, że trzeba najpierw powołać nową szkołę, a następnie uzyskać pozytywną opinię kuratora oświaty, aby można było tę szkołę włączyć do zespołu* – powiedział Zastępca dyrektora Departamentu Kształcenia Ogólnego w Ministerstwie Edukacji Narodowej **Tomasz Głowacki**. – *Wynika to wprost z brzmienia obowiązujących przepisów. Włączenie musi dotyczyć konkretnego, istniejącego bytu prawnego. (...) W związku z tym wydaje się, że taki sposób procedowania kuratorów oświaty jest prawidłowy.*

Zmiany w Karcie Nauczyciela

Na posiedzeniu omówiony został projekt ustawy o zmianie ustawy – Karta Nauczyciela oraz niektórych innych ustaw.

Proponowane zmiany dotyczą szeregu istotnych kwestii, w tym uregulowania przypadków, w których nauczyciel zachowuje albo traci prawo do wynagrodzenia za przydzielone, ale niezrealizowane godziny nadwymiarowe, czy sposobu ustalania liczby godzin nadwymiarowych w tygodniach, w których przypadają dni ustawowo wolne od pracy czy usprawiedliwionej nieobecności nauczyciela w pracy. Ponadto, zamiarem ustawodawcy jest wyeliminowanie sytuacji przydzielania nauczycielom zastępstw, w czasie gdy powinni realizować „sвій” obowiązkowy tygodniowy wymiar zajęć, skrócenie okresu zatrudnienia nauczyciela początkującego posiadającego wymagane kwalifikacje na podstawie umowy o pracę na czas określony, zmiany w zakresie oceny pracy nauczycieli, czy rozszerzenie uprawnień dotyczących odpraw i nagrody jubileuszowej.

Do dnia posiedzenia do projektu wpłynęły uwagi ze strony Związku Powiatów Polskich, Unii Metropolii Polskich oraz Związku Gmin Wiejskich RP.

– *Dostaliśmy uwagi dotyczące przede wszystkim zmian w zakresie godzin nadwymiarowych. Tych uwag było najwięcej i one powtarzały się niezależnie od organizacji samorządowej, która je zgłaszała* – relacjonowała Zastępca Dyrektora Departamentu Współpracy z Samorządem Terytorialnym w Ministerstwie Edukacji Narodowej **Ewa Staniszevska**.

Związek Powiatów Polskich postulował umożliwienie przydzielenia nauczycielowi (za jego zgodą) liczby godzin nadwymiarowych w wysokości $\frac{3}{4}$ tygodniowego obowiązkowego wymiaru zajęć. Jak zauważyła Organizacja, obecne ograniczenie do $\frac{1}{2}$ wymiaru tygodniowego powoduje, że w ciągu roku szkolnego zdarzają się sytuacje, w których przydzielenie dodatkowych godzin zmusza dyrektora do szukania i zatrudnienia nauczyciela na ułamkową część etatu na bardzo krótkie okresy czasu, co często nie jest możliwe. Unia Metropolii Polskich sugerowała z kolei całkowitą rezygnację z górnego limitu. Ministerstwo uznało, że nie może przychylić się do żadnej z tych propozycji.

– *Pamiętajmy, że w ramach czterdziestogodzinnego tygodnia pracy nauczyciel ustawowo zobowiązany jest również do innych zadań i czynności, niż tylko pensum* – argumentowała **Ewa Staniszevska**. – *No i praca*

nauczyciela powyżej wymiaru czasu pracy określonego przepisami prawa nie może być z góry planowana, bo co do zasady nie można planować pracy w godzinach nadliczbowych.

Kolejna z omawianych kwestii dotyczyła wypłaty wynagrodzenia za godziny nadwymiarowe niezrealizowane zgodnie z planem zajęć.

– Co do zasady, w projekcie ustalono, że wynagrodzenie za godziny nadwymiarowe przysługuje wtedy, kiedy one są zrealizowane – tłumaczyła Ewa Staniszevska. – Przewidziano jednak 2 wyjątki. Jeden wyjątek odnosi się do kwestii, gdy nauczyciel zamiast zajęć dydaktycznych, wychowawczych lub opiekuńczych realizował w tym samym dniu inne zadania opiekuńcze i wychowawcze, przydzielone przez dyrektora szkoły. Tutaj jako przykład można podać udział nauczyciela w wycieczce albo wyjeździe na zawody z uczniami. Uważamy, że w tym przypadku musimy zapewnić nauczycielom wynagrodzenie za godziny nadwymiarowe, których nie zrealizowali zgodnie z tym planem, który mieli na ten dzień przewidziany, ponieważ i tak wyjeżdżając, np. na wycieczki, nie dostają dodatkowego wynagrodzenia. Jest to chociażby jakieś w niewielkim stopniu wyrównanie wynagrodzenia nauczycielom, którzy podejmują tego typu zadania. Natomiast, w przypadku drugiego wyjątku, to jest wynikającego z niezrealizowania godzin związanych z nauczaniem indywidualnym dzieci posiadających orzeczenie, mamy do czynienia z takimi sytuacjami, gdzie dzieci najczęściej po prostu realizują ten obowiązek szkolny poza szkołą, często w domu. To są dzieci narażone, częściej chorujące. I bywają takie sytuacje, kiedy rzeczywiście w sposób nagły te zajęcia nie mogą się odbyć, chociaż nauczyciel był przygotowany do ich realizacji. Uważamy, że te 2 wyjątki powinny być uwzględnione w przepisach (...).

Związek Powiatów Polskich zaproponował, by składniki wynagrodzenia, których wysokość jest ustalana jedynie na podstawie już wykonanych prac, były wypłacane miesięcznie lub jednorazowo z dołu do dziesiątego – a nie jak proponowało MEN: piątego – dnia miesiąca, następującego po miesiącu, za który przysługuje to wynagrodzenie. Ministerstwo, biorąc pod uwagę możliwość kumulowania się w roku szkolnym różnych świąt i innych dni wolnych od pracy uwzględniło w tym zakresie propozycję Związku Gmin Wiejskich RP i dokonało zmiany ustalenia terminu w brzmieniu: "do piątego dnia roboczego miesiąca, następującego po miesiącu, za który przysługuje to wynagrodzenie".

ZPP postulował także wskazanie w ustawie szczegółowej metodologii wyliczania liczby godzin nadwymiarowych oraz potrącania nieobecności dla nauczycieli o uśrednionym pensum, których ustalony plan zajęć w pewnych okresach roku nie odpowiada obowiązującemu tygodniowemu wymiarowi zajęć. Zdaniem Organizacji stosowanie przepisu w odniesieniu do nauczycieli szkół branżowych czy ostatnich klas szkół ponadpodstawowych może wiązać się z trudnościami, stąd potrzebne jest uszczegółowienie. Ministerstwo przyjęło tę uwagę, deklarując bardziej szczegółowe zapisy.

Związek Powiatów Polskich wskazał również potrzebę uwzględniania w tabeli, gdzie jest określony tygodniowy wymiar obowiązkowych zajęć, także pensum dla nauczycieli ośrodków rewalidacyjno-wychowawczych, wskazując, że w tym momencie występuje luka prawna.

– *My tu się nie zgadzamy z takim poglądem że to jest luka prawna, bo w przypadku gdy to pensum nie jest ustalone, właśnie pensum w art. 42 ust. 3, ustala organ prowadzący – mówiła Ewa Staniszevska. – Natomiast w tym momencie nie możemy przychylić się do tej uwagi, gdyż ona wymaga głębszej analizy, w jaki sposób jest w tej chwili ta kwestia regulowana. Takie wprowadzenie stałego wymiaru na pewno mogłoby skutkować finansowo, ale skutki takie nie są zaplanowane w tym projekcie.*

Resort nie przyjął również propozycji zmiany w zakresie dodatku stażowego dla nauczycieli, zgodnie z którą dodatek ten przysługiwałby po przepracowaniu pięciu, a nie trzech lat pracy.

– *Właśnie celem tego projektu jest wsparcie nauczycieli w sytuacji, kiedy istnieje potrzeba podniesienia prestiżu tego zawodu, stworzenia korzystniejszych warunków, zachęcenia do pracy (...)* – mówiła Ewa Staniszevska.

ZPP zwrócił również uwagę na pilną potrzebę regulacji w związku z uchwałą Sądu Najwyższego dotyczącą pracy w godzinach nadliczbowych. Ministerstwo zadeklarowało, że pochyli się nad tym tematem po opublikowaniu przez SN uzasadnienia do uchwały.

Wszystkie organizacje samorządowe, które zgłosiły uwagi do projektu, zwróciły się z prośbą o wskazanie źródeł finansowania zwiększonych wydatków po stronie JST.

– *W tej chwili w OSR niektóre z tych informacji są już zawarte – mówiła Ewa Staniszevska. – Będzie też OSR uzupełniony, tak że skutki finansowe wynikające ze zmian wprowadzanych tą ustawą zabezpieczone będą w łącznej kwocie potrzeb oświatowych począwszy od 2027 roku. Pula środków, w ramach łącznych potrzeb oświatowych od 2027 roku zostanie zwiększona o kwotę skutków finansowych wynikających z proponowanych przepisów. Zwiększona kwota potrzeb oświatowych będzie zabezpieczać także skutek pochodnych od wynagrodzeń osobowych doskonalenia zawodowego i dodatku wiejskiego przy realizacji zadań, gdzie te koszty są ponoszone, oraz skutek dotacji dla placówek niesamorządowych. Natomiast w 2026 roku środki zaplanowane na pokrycie skutków wprowadzanych zmian zostaną zabezpieczone w rezerwie celowej w ustawie budżetowej.*

Piotr Majoch podtrzymał kluczowe uwagi ZPP oraz podkreślił aspekt finansowy proponowanych zmian.

– *Są takie sprawy, gdzie jednak będziemy naciskać i w przypadku których będziemy oczekiwać bardziej konkretnych uściśleń, także odpowiedzi, które przedstawia nam cały mechanizm – mówił. – Chodzi tutaj głównie o finansowanie, dlatego że mamy również na względzie ustawę o finansach publicznych, artykuł 50 ust. 2, z którego wynika, że przedstawienie skutków finansowych, które dotyczą jednostek samorządu terytorialnego wymaga dokładnego wskazania źródeł ich finansowania. To przedstawienie, które jest widoczne w OSR, nie jest dla nas satysfakcjonujące. Ponadto zwracamy uwagę na to, że cały czas mamy dużą lukę w pieniądzach dostępnych dla jednostek samorządu terytorialnego na cele edukacyjne.*

Pozytywne opinie wiążące

Zespół wydał pozytywne opinie wiążące do projektów:

- ✓ rozporządzenia Ministra Sportu i Turystyki w sprawie dofinansowania z budżetu państwa zadań własnych jednostek samorządu terytorialnego związanych z budową i remontami obiektów sportowych oraz rozwijaniem sportu – opinia pozytywna z uwagą zgłoszoną przez ZPP, aby pozostawiono dotychczasowe rozwiązanie, zgodnie z którym terminy naboru wniosków są znane z góry, z możliwością ogłoszenia dodatkowych terminów naboru. Projekt rozporządzenia przewiduje odejście od tej zasady, co – jak zauważa Organizacja – w praktyce spowoduje, że możliwość pozyskania dotacji będzie uzależniona w pierwszej kolejności od tego, czy nabór w ogóle zostanie ogłoszony.

Projekt wynika ze zmiany ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, która skutkuje koniecznością wydania nowego rozporządzenia wykonawczego. Projekt określa głównie zakres zadań związanych z budową i remontami obiektów sportowych, sposób ogłaszania naboru o udzielenie dotacji celowych i ich rozliczania, elementy umowy, a także sposób i tryb kontroli i weryfikacji zadań.

- ✓ rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie szczegółowych warunków udzielenia wsparcia w zakresie wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży z Ukrainy w latach szkolnych 2024/2025, 2025/2026 i 2026/2027.

Była to nowa wersja projektu omawianego już wstępnie na grudniowym posiedzeniu Zespołu. Dokument przewiduje wsparcie dla uczniów ukraińskich realizowane w trzech obszarach, tj. dofinansowanie zatrudnienia asystenta międzykulturowego w szkołach, do których uczęszczają uczniowie-obywatele Ukrainy, wsparcie działań na rzecz dobrostanu społeczności szkolnej w takich placówkach, a także podnoszenie kompetencji kadr pracujących w szkołach z uczniami przybyłymi z Ukrainy.

- ✓ uchwały Rady Ministrów w sprawie Rządowego programu wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży z Ukrainy „Szkoła dla wszystkich” w latach szkolnych 2024/2025, 2025/2026 i 2026/2027.

Opinie pozytywne

Zespół pozytywnie zaopiniował projekt:

- ✓ rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i placówek artystycznych.

Projektowane rozporządzenie wprowadza możliwość tworzenia stanowiska wicedyrektora w szkołach artystycznych realizujących wyłącznie kształcenie artystyczne i placówkach artystycznych, w których realizuje się mniej niż 400 godzin zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych, w ramach posiadanych środków finansowych oraz za zgodą organu prowadzącego placówkę. Oczekiwanym efektem

jest uproszczenie procedur związanych z wyznaczaniem osoby zastępującej dyrektora szkoły artystycznej albo placówki artystycznej na czas jego nieobecności oraz dostosowanie procedur do specyfiki policealnych szkół artystycznych.

- ✓ rozporządzenia Ministra Edukacji zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i sposobu przeprowadzania egzaminu zawodowego oraz egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie (technik pożarnictwa).

Celem projektu jest dostosowanie przepisów rozporządzenia do zmian w ustawie o systemie oświaty wprowadzonych ustawą z 21 listopada 2024 r., m.in. poprzez zastąpienie dotychczasowego elektronicznego systemu przeprowadzania egzaminów systemem SIOEZ (System Informatyczny Obsługujący Egzaminy Zawodowe), uwzględnienie udziału operatora pracowni informatycznej czy skrócenie terminu przechowywania przez okręgowe komisje egzaminacyjne arkuszy, kart i innej dokumentacji z 6 do 3 miesięcy od ogłoszenia wyników egzaminu.

- ✓ rozporządzenia Ministra Edukacji zmieniającego rozporządzenie w sprawie ogólnych celów i zadań kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego.

Projekt zakłada włączenie do klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego zawodu „Technik gospodarki nieruchomościami”. Kształcenie miałyby być możliwe od 01.09.2025 r.

- ✓ rozporządzenia Ministra Edukacji zmieniającego rozporządzenie w sprawie wykazu dziedzin zawodowych wraz z przyporządkowanymi do nich zawodami określonymi w klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego.

Celem projektowanego rozporządzenia jest aktualizacja załącznika do rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki z dnia 27 września 2023 r. w sprawie wykazu dziedzin zawodowych wraz z przyporządkowanymi do nich zawodami określonymi w klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego. W nowej wersji wykazu m.in. zostają uwzględnione nowe zawody: technik elektromobilności oraz technik gospodarki nieruchomościami.

- ✓ uchwały Rady Ministrów w sprawie Rządowego programu pomocy dzieciom i uczniom w formie zasiłku losowego na cele edukacyjne, pomocy uczniom w formie wyjazdów terapeutyczno-edukacyjnych oraz pomocy dzieciom i uczniom w formie zajęć opiekuńczych i zajęć terapeutyczno-edukacyjnych w latach 2025-2027.

Była to nowa wersja projektu wdrażającego kilka wymienionych w tytule uchwały rozwiązań przyjętych w czasie zeszłorocznej powodzi. Zgodnie z projektem, pomoc w podanych formach ma przysługiwać także w przypadku wcześniejszego przyznania świadczenia powyżej 6000 zł. Pomoc finansowa w formie zasiłku losowego na cele edukacyjne w związku z poniesionymi stratami nie będzie już udzielana dzieciom, którym przyznano zasiłek losowy, o którym mowa w art. 5d ust. 1 ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych

z usuwaniem skutków powodzi. Przewidziano także kilka sytuacji, w których różne formy wsparcia nie będą podlegały łączeniu. Na lata 2025-2027 zabezpieczono łącznie 15 mln zł (do 5 mln zł na rok).

- ✓ rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie szczegółowych warunków udzielania pomocy dzieciom i uczniom w formie zasiłku losowego na cele edukacyjne, pomocy uczniom w formie wyjazdów terapeutyczno-edukacyjnych oraz pomocy dzieciom i uczniom w formie zajęć opiekuńczych i zajęć terapeutyczno-edukacyjnych w latach 2025–2027.

Opinie w trybie obiegowym

W porządku obrad znalazł się również projekt rozporządzenia Ministra Edukacji zmieniającego rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 14 września 2023 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli.

Potrzeba nowelizacji wynika z konieczności określenia szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli, którzy od roku szkolnego 2025/2026 będą nauczać edukacji zdrowotnej. Ponadto zmiana przepisów rozporządzenia obejmuje, m.in. umożliwienie zatrudnienia w charakterze nauczyciela przedszkola również nauczycieli posiadających kompetencje do pracy z małymi dziećmi, ale posiadających kwalifikacje w zakresie innym niż wychowanie przedszkolne czy poszerzenie katalogu specjalności nauczycielskich uprawniających do zatrudnienia w placówkach oświatowo-wychowawczych.

Zastępca dyrektora Departamentu Kształcenia Ogólnego w Ministerstwie Edukacji Narodowej **Anna Dakowicz-Nawrocka**, w odpowiedzi na propozycję ZPP, by wśród zawodów, których przedstawiciele będą mogli nauczać edukacji zdrowotnej, był dietetyk, zapewniła, że Ministerstwo jest w stanie rozszerzyć katalog o ten zawód.

Zespół ustalił, że opinia do projektu zostanie prawdopodobnie wydana w trybie obiegowym, po zakończeniu konsultacji.

To samo rozwiązanie przyjęto względem projektu rozporządzenia Ministra Edukacji zmieniającego rozporządzenie w sprawie podstaw programowych kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz dodatkowych umiejętności zawodowych w zakresie wybranych zawodów szkolnictwa branżowego.

Projekt dotyczy wprowadzenia zawodu „Technik gospodarki nieruchomościami”. Zawiera program nauczania i wymagania, jakie miałyby spełniać placówki, decydujące się na rozszerzenie o ten zawód swoich ofert kształcenia.

Majowe posiedzenie Zespołu ds. Edukacji, Kultury i Sportu KWRiST

21 maja 2025 roku odbyło się posiedzenie Zespołu ds. Edukacji, Kultury i Sportu Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego. Wśród omawianych tematów znalazły się m.in. kryteria podziału rezerwy na uzupełnianie dochodów JST na rok 2025 w obszarze oświaty, nieprawidłowości w naliczeniu potrzeb oświatowych dla JST w zakresie szkół specjalnych przysposabiających do pracy, finansowanie niepublicznych domów wczasów dziecięcych w okresach wolnych od nauki oraz jakość kształcenia zawodowego.

Błędy statystyczne bez wyodrębnionego kryterium

Zespół nie zaopiniował propozycji kryteriów podziału rezerwy na uzupełnianie dochodów JST na rok 2025 w obszarze oświaty. Ponieważ w tym roku ostateczna kwota na zadania oświatowe może być niższa, niż w latach poprzednich, Ministerstwo zredukowało liczbę kryteriów do 4, by – jak tłumaczy – w jak największym stopniu dofinansować zmianę zakresu zadań oświatowych (tzw. wzrost zadań; kryterium I).

Projektowane przez MEN kryteria to: 1) dofinansowanie z tytułu wzrostu zakresu zadań oświatowych w stosunku do zakresu zadań przyjętego do obliczenia potrzeb oświatowych na rok 2025; 2) pomoc jednostkom samorządu terytorialnego w usuwaniu skutków zdarzeń losowych w budynkach publicznych szkół i placówek oświatowych prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego; 3) pomoc jednostkom samorządu terytorialnego w usuwaniu skutków działania żywiołów w publicznych szkołach i placówkach oświatowych prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego oraz 4) dofinansowanie innych zadań o jednorazowym charakterze.

W czasie dyskusji w pierwszej kolejności głos zabrał Zastępca Dyrektora Departamentu Współpracy z Samorządem Terytorialnym w MEN **Marcin Nowak**, odpowiadając na uwagi i pytania przesłane uprzednio przez Związek Gmin Wiejskich RP (ZGWRP) oraz Unię Metropolii Polskich (UMP).

Najwięcej wątpliwości dotyczyło tzw. wzrostu zadań, w tym wysokości kwoty przeznaczonej do wypłaty. Jak poinformował przedstawiciel resortu, MEN aktualnie nie jest w stanie jej określić, przede wszystkim z powodu braku informacji o ostatecznej kwocie rezerwy przeznaczonej na oświatę.

– Zgodnie z decyzją samorządów na oświatę przeznaczono kwotę 220 mln zł – mówił **Marcin Nowak**.
– Pozostałe 20% tej rezerwy, czyli kwotę 260 mln zł, dzieli Minister Finansów. I tu na razie nie mamy jeszcze decyzji, jaka część tej kwoty przypadnie na oświatę. Mamy deklarację, że jakaś część na pewno, natomiast prawdopodobnie nie będzie to całość tej puli. (...) Musimy mieć zatem na uwadze, że ta kwota prawie na pewno będzie niższa niż w roku poprzednim. Natomiast to, ile środków przeznaczymy na wzrost zadań, będzie zależało od naszej wspólnej decyzji.

Drugie pytanie ZGWRP odnosiło się do terminu wypłat dla JST kwot należnych z tytułu wzrostu zadań. Ministerstwo zaproponowało 2 terminy. Pierwszy podział ma zostać dokonany do 15 lipca, a drugi do 31 października 2025 r.

– *Po tym podziale musimy jeszcze zaopiniować go z państwem, a następnie przekazać Ministrowi Finansów. Minister Finansów musi jeszcze wykonać szereg czynności technicznych, zanim przekaże te środki, ale myślę, że realnie na początku sierpnia tego roku mogliby państwo otrzymać pierwszą turę wzrostu zadań na rok 2025, a drugą turę pewnie w listopadzie bieżącego roku* – zapowiedział **Marcin Nowak**.

Odpowiadając na kolejne pytanie, przedstawiciel resortu zapewnił, że w ramach pierwszego kryterium Ministerstwo uwzględni skutki błędnych danych, przyjętych do wyliczeń potrzeb oświatowych na 2025 rok.

– *My do wyliczeń przyjmujemy dane prawidłowe. Takie, jakie one powinny być. Takie, jak je dyrektorzy skorygują już w trakcie roku szkolnego. Więc te skutki błędów będą uwzględnione we wzroście zadań* – mówił.

Również na kolejne pytanie, dotyczące tego czy wzrost zadań w rozumieniu MEN-u to także zmiana kwot naliczonych dla dzieci i uczniów posiadających orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego z autyzmem, Zespołem Aspergera, niepełnosprawnościami sprzężonymi w związku z błędnym wypełnieniem baz SIO na dzień 15 maja 2024 i brakiem możliwości weryfikacji wprowadzonych danych przez JST, Ministerstwo odpowiedziało twierdząco.

– *Oczywiście wliczamy takie przypadki. I z analizy danych wynika, że raczej większość wzrostu zadań właśnie wynika z tego, że przybywa nam dzieci z orzeczeniami w trakcie roku szkolnego. Więc jak najbardziej ten skutek jest uwzględniany* – zapewniał przedstawiciel resortu.

ZGWRP zwrócił się także o doprecyzowanie katalogu zadań, których dotyczy pierwsze kryterium.

– *Wyjaśniam, że to kryterium dotyczy generalnie wszystkich zadań oświatowych samorządów, które są uwzględnione w (...) podziału potrzeb oświatowych, czyli jakby wszystkie zadania, które są w algorytmie są ponownie przeliczane na podstawie danych nowych zaktualizowanych; więc nie ma tutaj wyjątków* – wyjaśniał **Marcin Nowak**.

Organizacja chciała także dowiedzieć się, czy wzrost zadań zostanie sfinansowany w stu procentach. Przedstawiciel resortu zapowiedział, że z powodu niewystarczającej kwoty rezerwy, nie będzie to możliwe w jednym roku.

– *Nowością w nowym systemie finansowania samorządów jest mechanizm opisany w art. 36, czyli ponowne przeliczanie potrzeb, w tym także potrzeb oświatowych* – mówił **Marcin Nowak**. – *W ramach tego mechanizmu my dokonamy jeszcze raz przeliczenia w 2026 roku i prześlemy wynik tych przeliczeń Ministrowi Finansów. I wzrost zadań zostanie też uwzględniony w liczeniu potrzeb i dochodów na rok 2027. Także ta ustawa wprowadza taki systemowy sposób rozwiązania tego problemu wzrostu zadań w trakcie roku szkolnego. Częściowo sfinansujemy go z rezerwy, a częściowo będzie on sfinansowany w kolejnym przeliczeniu w kolejnym roku. (...) także będzie to sfinansowane w 100 procentach rzeczywiście, ale nie jednorazowo.*

Odnosnie kryterium drugiego, ZGWRP postulował zmianę terminu składania wniosków dotyczących zdarzeń losowych, które wystąpiły w miesiącach: październik-grudzień 2024 r. oraz styczeń-marzec 2025 r. z 23 maja na 15 lipca 2025 r. Resort ustalił nowy termin na 30 czerwca. W razie potrzeb, pozostaje jednak otwarty na dalsze dyskusje w tym zakresie.

Organizacja zwróciła również uwagę na brak kryterium na dofinansowanie odpraw dla nauczycieli oraz osobnego kryterium, pozwalającego zrefundować JST środki utracone na skutek błędów MEN.

- *Błędy statystyczne, czyli błędy, które powstały w wyniku przyjęcia nieprawidłowych danych do naliczeń potrzeb oświatowych, niezależnie czy to były błędy dyrektorów szkół czy takie, które powstały później (...) będą uwzględniane (...) we wzroście zadań oraz później pozostała część w tym mechanizmie z artykułu 36 nowej ustawy o dochodach, czyli po nowym przeliczeniu potrzeb oświatowych – zapewniał Marcin Nowak.*
- *Także to kryterium już nie jest potrzebne, ponieważ nowy system finansowania zakłada trochę inny, nawet lepszy, mechanizm waloryzowania tych potrzeb oświatowych i wyrównywania go później.*

Podobne uwagi zgłosiła Unia Metropolii Polskich.

Organizacja zwróciła się również z prośbą o doprecyzowanie, jaki zakres czasowy danych z Systemu Informacji Oświatowej (SIO) będzie obejmowało wyliczenie wzrostu zadań w pierwszej, a jaki w drugiej turze. Jak wynika z uzyskanych informacji, w pierwszej turze będą to dane za okres od stycznia do czerwca 2025 r., a w drugiej od lipca do końca 2025 r.

- *Będą to równe, sześciomiesięczne okresy. Z tym, że danych za listopad i grudzień już de facto nie będziemy mieli nowych, ponieważ to przeliczenie będzie odbywało się wcześniej; więc my te dane zasymulujemy na podstawie danych październikowych – mówił Marcin Nowak.*

Odnosnie kryterium czwartego, padło pytanie o to, czy będzie ono obejmować nieprzewidywalne skutki finansowe uchwały Sądu Najwyższego z dnia 26 lutego 2025 r. (sygn. akt III PZP 3/24), dotyczącej wypłat za nadgodziny dla nauczycieli.

- *Na razie na to pytanie trudno odpowiedzieć, ponieważ nie znamy skutków finansowych tej uchwały – komentował przedstawiciel resortu. – Jeżeli je poznamy; jeżeli rzeczywiście będą, jesteśmy gotowi do rozmowy i możemy wspólnie zastanowić się, jak ten problem rozwiązać. To kryterium nie wyklucza tego rodzaju zadania. Na razie potrzebujemy jednak więcej szczegółów, które pewnie pojawią się później.*

UMP zaakcentowała także, że w obecnym projekcie rezygnuje się nagle, późno i bez zapowiedzi z wielu kryteriów, które do tej pory były ugruntowane i wykorzystywane przez samorządy. **Marcin Nowak** powtórzył, że redukcja liczby kryteriów była świadomą decyzją MEN-u oraz Ministerstwa Finansów.

W toku dyskusji mec. **Bernadeta Skóbel** ze Związku Powiatów Polskich wyraziła negatywną opinię co do braku osobnego kryterium z tytułu błędów statystycznych.

– *Przyjęcie, że pod dofinansowaniem z tytułu wzrostu zakresu zadań oświatowych mieści się sytuacja, w której nie nastąpił wzrost zakresu zadań oświatowych, tylko Ministerstwo Edukacji popełniło błąd, powodujący nieprawidłowe naliczenie środków, które nam się należą w tym roku, jest jakimś nieporozumieniem – apelowała. – Tak samo twierdzenie, że będzie miał w tym zakresie zastosowanie mechanizm art. 36 ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, czyli sugestia, że w zakresie, w jakim nie otrzymamy środków z rezerwy – a zakładam, że te środki z rezerwy (...) prawdopodobnie pokryją ok. 10% skutku tego błędu, który państwo popełniliście – to oznaczałoby, że my będziemy musieli na kilkaset milionów złotych, mówię teraz o powiatach i miastach na prawach powiatu, czekać 2 lata. Sugestia, że w ten sposób państwo chcą załatwić problem związany z błędami, które są po państwa stronie, które rodzą po stronie jednostek samorządu terytorialnego wielomilionowe skutki, jest po prostu nieporozumieniem. Wzrost zadań z zakresu zadań oświatowych my rozumiemy trochę inaczej. W ten sposób, że jeżeli w ciągu roku szkolnego doszło do faktycznego zwiększenia liczby uczniów, no to tak, to się mieści w rozumieniu tego kryterium. Zresztą podobnie w przypadku art. 36 wyjaśniano intencje tego przepisu w uzasadnieniu do ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego. Natomiast nie rozumiemy, dlaczego błędy Ministerstwa Edukacji Narodowej w zakresie nieprawidłowego działania systemu informacji oświatowej mają być pokrywane z rezerwy i dlaczego mamy czekać na resztę środków 2 lata. (...) nam to bardziej podchodzi pod kwestię odpowiedzialności odszkodowawczej i nie rozumiem również, dlaczego ma to iść z naszej rezerwy, a nie na przykład z rezerwy ogólnej, utworzonej w budżecie Państwa. (...) tok państwa myślenia jest dla nas nie do zaakceptowania.*

Ustalono, że dyskusja na temat propozycji podziału rezerwy będzie kontynuowana na dodatkowym posiedzeniu Zespołu.

O nieprawidłowościach w naliczaniu potrzeb oświatowych

Na wniosek Związku Powiatów Polskich został podniesiony temat dotyczący nieprawidłowości w naliczeniu potrzeb oświatowych dla jednostek samorządu terytorialnego w zakresie szkół specjalnych przysposabiających do pracy, skutkujących zmniejszeniem powiatom i miastom na prawach powiatu należnych środków. Samorządy występowały w tym zakresie do Ministerstwa Edukacji Narodowej, lecz mimo sygnalizowanych nieprawidłowości nie otrzymały korekty metryczki, a w konsekwencji zwiększenia należnej kwoty potrzeb oświatowych.

Przedstawiciel MEN-u podkreślił m.in., że błędy mogą leżeć nie tylko po stronie resortu, ale również placówek oświatowych. Takiego przekonania nie miał Związek Powiatów Polskich.

– *Trudno mi w to uwierzyć, dlatego że my w przypadku powiatów, które sygnalizowały nam te problemy, w pierwszej kolejności pytaliśmy o to, czy przypadkiem błąd nie jest po ich stronie, czy prawidłowo wprowadzono dane w systemie informacji oświatowej – mówiła mec. **Bernadeta Skóbel**. – I w każdym przypadku powiat zweryfikował te kwestie. Jeżeli problem dotyczy wszystkich powiatów i miast na prawach powiatu prowadzących szkoły specjalne przystosowujące do pracy, to raczej trudno mi uwierzyć w to, że błędy w tym zakresie są po stronie powiatów. Szczerze mówiąc podejrzewam, że w większym zakresie jest*

to jakiś problem techniczny związany z samym Systemem Informacji Oświatowej, czyli coś, za co państwo odpowiadacie.

Prawniczka skrytykowała również sposób refundacji środków utraconych w wyniku nieprawidłowości.

– (...) prawdopodobnie skutek w całej Polsce, jeżeli chodzi o nieprawidłowe naliczenie wysokości potrzeb oświatowych tylko w tym zakresie, to będzie kilkaset milionów złotych. My sobie nie możemy pozwolić na to, żeby na kilkaset milionów złotych czekać 2 lata – mówiła .

W toku dyskusji Dyrektor Biura w Śląskim Związku Gmin i Powiatów **Witold Magryś** przytoczył dane obrazujące skalę nieprawidłowości na terenie województwa śląskiego.

W związku z tym, że MEN nie było w stanie przedstawić danych dotyczących skali i liczby nieprawidłowości, o które wnioskował ZPP oraz nie wyjaśniło wszystkich poruszonych kwestii, temat będzie kontynuowany na kolejnym posiedzeniu.

W sprawie jakości kształcenia zawodowego

Związek Powiatów Polskich otworzył dyskusję dotyczącą jakości kształcenia zawodowego w technikach i szkołach branżowych I stopnia oraz postulatów związanych z jej poprawą. Zgłaszane sugestie dotyczyły: zmiany planów nauczania w szkołach branżowych i technikach, uszczuplenia podstawy programowej przedmiotów ogólnokształcących w szkołach branżowych i technikach oraz zniesienia ograniczenia zatrudnienia nauczycieli zawodu do 1,5 etatu.

*– Na pewno nie może być tak, że szkoły zawodowe zaczynają przypominać licea ogólnokształcące, bo w ogóle tracimy całą ideę szkolnictwa zawodowego. Zdecydowanie ze szkodą dla rynku pracy i potrzeb pracodawców – przekonywała mec. **Bernadeta Skóbel**.*

Ministerstwo Edukacji Narodowej ustosunkowało się do wniosku ZPP pisemnie jeszcze przed dniem posiedzenia.

Niepubliczne domy wczasów dziecięcych z podwójnym finansowaniem

Związek Powiatów Polskich zwrócił się z prośbą o doprecyzowanie brzmienia przepisów § 68 i § 70 Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 2 listopada 2015 r. w sprawie rodzajów i szczegółowych zasad działania placówek publicznych, warunków pobytu dzieci i młodzieży w tych placówkach oraz wysokości i zasad odpłatności wnoszonej przez rodziców za pobyt ich dzieci w tych placówkach. Zagadnienie dotyczy finansowania niepublicznych domów wczasów dziecięcych w okresach wolnych od nauki.

– Problem wynika z tego, że w ostatnim czasie zmieniona została dotychczasowa linia orzecznicza dotycząca finansowania domów wczasów dziecięcych i grozi nam wytworzenie się precedensu, w którym takie ośrodki

będą musiały podlegać finansowaniu, pomimo że z przepisów wcale to nie wynika – wyjaśniał **Piotr Majoch**. – Byłoby to ponadto nielogiczne, dlatego że – z natury rzeczy – pobyt dzieci w takich ośrodkach jest finansowany przez rodziców, o czym to rozporządzenie w wielu miejscach stanowi. Dodatkowo, w ramach zorganizowanego wypoczynku, nie jest realizowany program nauczania. Takie pobyty, turnusy odbywają się w czasie wolnym od nauki, zatem nakazywanie łóżenia na tego typu ośrodki byłoby czymś zupełnie sprzecznym z najbardziej ogólnymi zasadami finansowania oświaty. Do tej pory była co do tego zgodność i interpretacja przepisów wspomnianych paragrafów nie wiązała się z żadnymi wątpliwościami. Natomiast, jak wynika z wyroku naczelnego Sądu Administracyjnego z października ubiegłego roku, wykładnia, niestety, się zmienia. Przepisy są rozumiane w sposób skrajnie różny, co jest zagrożeniem dla finansów i stwarza ryzyko, że pewne ośrodki będą finansowane właściwie podwójnie. Dlatego prosimy o doprecyzowanie tych przepisów. Mamy na uwadze, że to jest akt wykonawczy, nie ustawa, zatem naszym zdaniem nie powinna być to operacja nazbyt skomplikowana, a na pewno przysłużyłaby się wielu samorządom i usunęła wszelkie wątpliwości.

Naczelnik Wydziału w Departamencie Wychowania i Profilaktyki w MEN **Ewa Zalewska** zapewniła, że po przeanalizowaniu tematu zostanie podjęta jakaś decyzja w tym zakresie.

Stołówki

Na wniosek współprzewodniczącego strony samorządowej KWRIST zwrócono się z prośbą do Ministerstwa o informację na temat możliwości zmiany zasad dotowania przedszkoli niepublicznych w sytuacji, gdy nie prowadzą one własnej stołówki.

Kwestie te skomentowała Naczelnik w Departamencie Współpracy z Samorządem Terytorialnym **Beata Pawłowska**.

– Intencja wnioskodawcy w zakresie dotowania przedszkoli, które nie prowadzą stołówek jest dla nas jasna – mówiła. – Chciałam tylko poruszyć pokrótce dwie rzeczy. Po pierwsze proszę rozważyć, że obok kwestii prowadzenia bądź nieprowadzenia przez dotowane przedszkole stołówki są też inne różnice, które widzimy między placówkami dotowanymi i prowadzonymi przez Gminy. Mogą one wynikać m.in. z położenia na wsi lub w mieście, korzystania z programów i uzyskiwania dodatkowych pieniędzy, które są pożytkowane w ramach wydatków bieżących, oferty zajęć pozalekcyjnych itd. Odzwierciedlenie tych różnic, przede wszystkim tej różnicy związanej z prowadzeniem bądź nieprowadzeniem stołówki, a także tych różnic, które by się ewentualnie pokazywały później, prowadzi do tego, z czego zrezygnowaliśmy w 2017 roku, czyli do rozróżniania rodzajów placówek, a w efekcie także rodzaju szkół, co było naszą podstawową bolączką przed wprowadzeniem ustawy o finansowaniu zadań oświatowych. Oczywiście zmiana proponowana przez wnioskodawcę musiałaby znaleźć się w przepisach ustawowych i – co gorsza – oznaczałaby naliczanie nie jednego PKD w gminie, tylko kilku albo przynajmniej dwóch. Czyli dla tych przedszkoli, które są dotowane i prowadzą stołówki oraz dla tych, które są dotowane i tych stołówek nie prowadzą. My dla państwa mamy trochę inną propozycję (...). Pracujemy nad uproszczeniem ustalania kwoty dotacji dla przedszkoli poprzez powiązanie tej kwoty z wysokością kwoty potrzeb oświatowych, przewidzianej rozporządzeniem, które od

tego roku zostaje wydane przez Ministra Edukacji, czyli rozporządzeniem o podziale łącznej kwoty potrzeb oświatowych. Taka zmiana, po pierwsze, nie tylko uprości naliczanie dotacji dla przedszkoli.

Ona oznaczałaby także rezygnację z tego uciążliwego przeliczania planowanych wydatków bieżących w gminie dwa razy do roku po to, żeby zaktualizować podstawową kwotę dotacji. A co najważniejsze, taki system dotowania uodporniłby zmiany wysokości dotacji na czynniki, takie jak niż demograficzny czy też chociażby posiadanie bądź nieposiadanie stołówki. Założenia tej zmiany i szczegóły tych założeń – mamy nadzieję – zostaną przedyskutowane w takim mniejszym gronie, podczas spotkania naszego zespołu roboczego, za 2 tygodnie.

Opinie pozytywne Zespołu

Zespół wydał pozytywną opinię wiążącą do projektów:

- ✓ rozporządzenia Ministra Edukacji zmieniającego rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 14 września 2023 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli;
- ✓ rozporządzenia Ministra Edukacji zmieniającego rozporządzenie w sprawie podstaw programowych kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz dodatkowych umiejętności zawodowych w zakresie wybranych zawodów szkolnictwa branżowego.

Zespół pozytywnie zaopiniował projekty:

- ✓ rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół i placówek artystycznych;
- ✓ rozporządzenia Ministra Edukacji zmieniającego rozporządzenie w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej;
- ✓ rozporządzenia Ministra Edukacji zmieniającego rozporządzenie w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia.

Pozostałe tematy poruszone na posiedzeniu

Zespół nie wydał opinii do projektu ustawy o zmianie ustawy o imprezach turystycznych i powiązanych usługach turystycznych oraz ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych. Ustalono, że opinia zostanie wydana w trybie obiegowym po otrzymaniu ostatecznej wersji projektu. Opinia wiążąca będzie wydana na posiedzeniu plenarnym KWRiST.

Michał Cyrankiewicz-Gortyński z Unii Metropolii Polskich zapowiedział, że organizacja podniesie na kolejnym posiedzeniu temat gminnych ewidencji zabytków i wyroku Trybunału Konstytucyjnego, który uniemożliwia ich działanie.

Marek Wójcik ze Związku Miast Polskich zaproponował z kolei, by na następnym spotkaniu Ministerstwo Edukacji Narodowej przedstawiło stanowisko dotyczące wprowadzenia do szkolnego programu kształcenia ogólnej tematyki związanej ze sztuczną inteligencją.

– *Wydaje mi się, że takie elementy nauczania powinny się zacząć już na wczesnym etapie, w szkole podstawowej – mówił. – (...) chciałbym prosić, żeby być może przy okazji zmian w programie dotyczącym informatyki o tej sztucznej inteligencji na poważnie porozmawiać; tak, żebyśmy dali szansę polskiej młodzieży i dzieciom konkurowania z ich rówieśnikami z całego świata. Mówię to nie bez powodu. 10 dni temu Chińczycy wprowadzili to rozwiązanie, nawiasem mówiąc, w ciągu 3 tygodni. Ono już obowiązuje od piątego roku życia.*

Czerwcowe posiedzenie Zespołu ds. Edukacji, Kultury i Sportu KWRiST

3 czerwca 2025 roku odbyło się posiedzenie Zespołu ds. Edukacji, Kultury i Sportu Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego. Tematem spotkania były kryteria podziału rezerwy na uzupełnianie dochodów JST na rok 2025 w obszarze oświaty. Dodatkowo poruszono kwestię finansowania skutków nieprawidłowości w naliczaniu potrzeb oświatowych dla JST w zakresie szkół specjalnych przysposabiających do pracy. Dyskusja była kontynuacją rozmowy odbywającej się na poprzednim posiedzeniu.

Cztery kryteria i zgoda samorządów

Na zadania oświatowe mają zostać przeznaczone środki w wysokości 220 mln zł w ramach puli dzielonej przez korporacje samorządowe. Jest to kwota znacznie niższa niż w poprzednich latach. W związku z tym, oraz potrzebą przeznaczenia jak największych środków na wzrost zadań, resort edukacji w swojej propozycji zredukował liczbę kryteriów podziału rezerwy do czterech. Są to:

- 1) dofinansowanie z tytułu wzrostu zakresu zadań oświatowych w stosunku do zakresu zadań przyjętego do obliczenia potrzeb oświatowych na rok 2025;
- 2) pomoc jednostkom samorządu terytorialnego w usuwaniu skutków zdarzeń losowych w budynkach publicznych szkół i placówek oświatowych prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego;
- 3) pomoc jednostkom samorządu terytorialnego w usuwaniu skutków działania żywiołów w publicznych szkołach i placówkach oświatowych prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego;
- 4) dofinansowanie innych zadań o jednorazowym charakterze.

– *W stosunku do poprzedniej wersji projektu kryteriów przyjęliśmy państwa uwagę, dotyczącą wydłużenia terminu składania wniosków, dotyczących zdarzeń losowych i tutaj jest propozycja nowego terminu w zakresie pierwszej tury: 15 lipca – mówił Jerzy Jakubczuk z Ministerstwa Edukacji Narodowej. – Natomiast w przypadku kryterium trzeciego zostało ono doprecyzowane, biorąc pod uwagę dyskusję i uwagi wniesione przez przedstawicieli strony samorządowej. (...) Postanowiliśmy je ograniczyć wyłącznie w odniesieniu do pomocy dla samorządów, których obiekty oświatowe zostały dotknięte skutkami powodzi z września 2024 roku. Przypomnę, że chodzi tutaj o możliwość zgłoszenia wniosków i dofinansowania dla tych samorządów, które tych wniosków nie były w stanie złożyć w roku ubiegłym, z uwagi na brak protokołów*

wojewódzkich komisji do spraw szacowania strat. Ponadto, w ramach tej puli zależy nam na sfinansowaniu tych (...) różnic w wartościach strat, wynikających z niedoszacowania VAT-u w przypadku niektórych szkół w niektórych jednostkach samorządu. Nie było to zjawisko powszechne, ale rzeczywiście wystąpiło. Będzie możliwość też złożenia wniosków w takich przypadkach, gdy te szacunki zostały zweryfikowane przez komisje wojewódzkie z góry i te rzeczywiste straty były wyższe, niż wynikało z pierwotnych szacunków oraz jest jakby czwarta możliwość dotycząca kwestii odszkodowań. Ja przypominę, że my w sytuacji, gdy nie było informacji o wysokości odszkodowania przyjęliśmy taką ryczałtową stawkę dziesięcioprocentową. Natomiast w niektórych przypadkach te odszkodowania nie wpłynęły do samorządów albo opiewały na niższe kwoty. Więc jeżeli takie przypadki wystąpią, to też w ramach tej puli ta możliwość dofinansowania tej różnicy byłaby i dodatkowo, zgodnie z decyzją Komisji Wspólnej, dopisano w ramach tego kryterium też kwotę limitu 39 mln zł.

Marek Wójcik ze Związku Miast Polskich zaapelował o pisemne odnotowanie, że kwota 39 mln związana jest z błędami popełnionymi przez administrację rządową.

Wobec braku uwag do skorygowanej wersji projektu strona samorządowa wydała opinię pozytywną.

Błędy w liczbach

Otwarta do dalszej dyskusji pozostała kwestia nieprawidłowości w naliczeniu potrzeb oświatowych dla jednostek samorządu terytorialnego w zakresie szkół specjalnych przysposabiających do pracy, skutkujących zmniejszeniem powiatom i miastom na prawach powiatu należnych środków.

Zgodnie z informacją przekazaną przez stronę rządową niezgodności te mają zostać skorygowane z części rezerwy na uzupełnienie dochodów JST, o której przeznaczeniu decyduje Minister Finansów po zasięgnięciu opinii reprezentacji jednostek samorządu terytorialnego. Pula pozostająca w dyspozycji Ministra Finansów wynosi 260 mln zł, stanowiących 20% całej rezerwy.

Takie rozwiązanie spotkało się ze sprzeciwem przedstawicieli korporacji samorządowych. W imieniu Związku Miast Polskich głos ponownie zabrał **Marek Wójcik**: – *Absolutnie nie zgadzamy się, aby pokrywać błędy popełnione przez administrację rządową naszymi pieniędzmi z rezerwy. Jeżeli strona rządowa popełniła błąd (...), to proszę, po pierwsze, zwiększyć środki, które samorządy mają otrzymać na finansowanie systemu oświaty o tę kwotę i dopiero wtedy możemy skierować ją, być może, żeby znalazła się ona w jakieś rezerwie i w całości przeznaczyć na te samorządy (...), ale nie z tych 260 mln zł, które pozostały (...).*

Stanowisko ZMP poparła mec. **Bernadeta Skóbel** ze Związku Powiatów Polskich. – *Nie powinno być tak, że środki w ramach rezerwy na uzupełnienie dochodów, nieważne, czy z puli 80% czy 20%, będących w dyspozycji Ministra Finansów są wydatkowane na naprawienie błędów administracji rządowej – mówiła. – Normalnie powinno się to odbywać, przepraszam, ale w postępowaniu odszkodowawczym. Jeżeli ktoś popełnia błędy, to za te błędy płaci, a nie szuka środków w puli, która powinna być kierowana na inne cele. Rzecz druga, powiem szczerze, mam obawy co do tego, czy tych środków nam wystarczy.*

W rozmowę włączył się także **Mirosław Stańczyk** z Ministerstwa Finansów

– (...) potrzeby oświatowe to jest jeden ze składników, który służy do ustalenia dochodów jednostek samorządu – wyjaśniał. – Mamy potrzeby oświatowe, które stanowią kwotowo największą grupę, są potrzeby wyrównawcze, rozwojowe, potrzeby ekologiczne i dopiero suma tych potrzeb stanowi podstawę do tego, żeby ustalić dochody; ustalić czy jednostka samorządu terytorialnego będzie miała dochody wyłącznie z udziału w PIT i CIT, czy też otrzymuje subwencję ogólną z budżetu państwa. Ponadto w 2025 roku, który jest pierwszym rokiem obowiązywania nowej ustawy o dochodach JST, zostało przewidzianych kilka mechanizmów gwarantujących jednostkom samorządu terytorialnego, że osiągną dochody nie niższe niż dochody, które uzyskały w 2024 roku oraz drugi mechanizm, który gwarantuje dochody na poziomie nie niższym niż te dochody, które samorządy uzyskałyby w 2025 roku na podstawie poprzednio obowiązującej ustawy. Jest też trzeci mechanizm, o którym też warto wspomnieć i który ma oddziaływanie w przypadku niektórych samorządów. Otóż, ustawa przewiduje, że w tym nowym systemie w 2025 roku jednostka samorządu terytorialnego nie może osiągnąć dochodów wyższych niż 112 % dochodów, które uzyskałyby na podstawie dotychczasowych przepisów. (...) Potrzeby oświatowe są częścią czy elementem kalkulacyjnym dochodów i dopiero suma tych dochodów stanowi o konkretnej kwocie, więc jeżeli doszło do takiego przypadku, w którym jednostka ma zaniżone potrzeby oświatowe, wcale nie musi to oznaczać, że jej dochody na 2025 rok zostały zaniżone. W większości przypadków potrzeby oświatowe zostały dopełnione potrzebami uzupełniającymi po to, żeby jednostka samorządu terytorialnego osiągnęła poziom dochodów gwarantowany przez ustawę. (...) Zaniżenie 1 grupy potrzeb nie oznacza zmniejszenia dochodów. I tak też było w przypadku większości jednostek samorządu terytorialnego, którym z różnych przyczyn zostały zaniżone potrzeby oświatowe. Państwo z Ministerstwa Edukacji Narodowej wyliczyli to zaniżenie na kwotę 345 mln zł. My wstępnie przeprowadziliśmy wyliczenia, uwzględniając cały mechanizm zawarty w nowej ustawie, i z tych wyliczeń wynika, że kwota niedoszacowania dochodów wynosi 23 mln zł.

Przedstawiciele strony samorządowej pozostali na stanowisku, że skutki błędów popełnionych przez administrację rządową nie powinny być finansowane z rezerwy – zarówno z tej części, o której przeznaczeniu decyduje strona samorządowa, jak i z 20 %, pozostających w gestii Ministra Finansów. Zwrócili się również z prośbą o przekazanie dodatkowych wyjaśnień, w tym co do przyjętej metodologii wyliczania kwoty niedoszacowania dochodów.

Ochrona zdrowia i polityka społeczna

Kwietniowe posiedzenie Zespołu ds. Ochrony Zdrowia i Polityki Społecznej KWRiST

16 kwietnia 2025 r. odbyło się posiedzenie Zespołu ds. Ochrony Zdrowia i Polityki Społecznej Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego. Dyskusje dotyczyły m.in. prawa do świadczeń zdrowotnych, strategii dotyczącej e-zdrowia oraz Wojewódzkich Ośrodków Medycyny Pracy.

Niejasny przepis

Na wniosek Unii Metropolii Polskich omówione zostały kwestie prawa do świadczeń zdrowotnych. Organizacja postuluje m.in. wprowadzenie rozwiązania umożliwiającego udzielenie przez wójta (burmistrza, prezydenta) upoważnienia do wydawania decyzji w sprawie potwierdzenia prawa do świadczeń opieki zdrowotnej pracownikom ośrodka pomocy społecznej innym niż kierownik OPS, analogicznie jak w wypadku upoważnień wydawanych na gruncie ustawy o pomocy społecznej, do czego Ministerstwo odniosło się pozytywnie.

UMP zwróciła także uwagę na wątpliwości dotyczące opłaty powiatu za pobyt dziecka umieszczonego w zakładzie leczniczym na podstawie postanowienia sądu. Zdaniem Organizacji obowiązujące przepisy stwarzają wątpliwości, kto jest zobowiązany do ponoszenia opłaty (powiat czy rodzic) w szczególności w sytuacji, gdy dziecko zostaje umieszczone w zakładzie opiekuńczo-leczniczym, w zakładzie pielęgnacyjno-opiekuńczym lub w zakładzie rehabilitacji leczniczej w trybie zabezpieczenia na czas trwania postępowania o pozbawienie bądź ograniczenie władzy rodzicielskiej. Właściwe miałyby zatem być sprecyzowanie, czy każde umieszczenie przez sąd dziecka w tych zakładach należy interpretować jako pozbawienie opieki i wychowania rodziców w rozumieniu ustawy zdrowotnej.

– Do tej pory taki problem nie był sygnalizowany – mówiła przedstawicielka strony rządowej. – To jest zagadnienie, które nie jest do rozstrzygnięcia przez sam resort zdrowia. Jest to kwestia, która dotyka swoimi zagadnieniami zarówno kompetencji Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, odpowiadającym za kwestie realizacji pieczy zastępczej i ochrony dziecka narażonego na zaniedbanie, resortu sprawiedliwości, który będzie rozstrzygał ewentualnie o przyszłości takiego dziecka i resortu zdrowia, którego obowiązkiem jest też zabezpieczenie dziecka w sytuacji, kiedy ono jest w formie interwencyjnej zabierane z domu, w sytuacji kiedy jego przebywanie w środowisku rodzinnym rodzi zagrożenie dla tego dziecka. Mówimy tu o sytuacji zaniedbania bądź przemocy wobec dziecka, zaniedbania tak daleko idącego, że rodzi to zagrożenie dla dziecka. (...) W każdej sytuacji powiat jest tym podmiotem, który realizuje tutaj pewne funkcje dotyczące pieczy zastępczej. Myślę, że to by wymagało roboczego spotkania pomiędzy resortami i wypracowania pewnych rozwiązań, tak by udało się te kwestię rozstrzygnąć, jeżeli taki problem się rodzi.

Mec. **Bernadeta Skóbel** ze Związku Powiatów Polskich podkreśliła, że ewentualne zmiany art. 18. ustawy zdrowotnej, nie mogą opierać się na przedstawionej przez UMP propozycji. – (...) *nie może być tak, że wydanie postanowienia sądu jakiegokolwiek w każdym czasie obciążałoby powiat miejsca urodzenia dziecka. To jest sprzeczne z zasadami na jakich powiaty, gminy też, generalnie finansują, pobyt dzieci w pieczy zastępczej* – powiedziała.

Temat będzie jeszcze rozpatrywany.

Rola województw w rozwoju e-zdrowia

Jednym z punktów porządku obrad był wniosek Związku Województw RP o omówienie kwestii konieczności opracowania długofalowej strategii e-zdrowia w Polsce. Konwent Marszałków Województw RP

wyartykułował w tym zakresie cztery postulaty: opracowanie długofalowej strategii rozwoju e-zdrowia w Polsce pozwalającej określić długoterminową politykę państwa w tej dziedzinie i jej priorytety; zapewnienie stabilnego i adekwatnego finansowania dla rozwoju e-zdrowia z uwzględnieniem różnych źródeł finansowania; wzmocnienie współpracy pomiędzy administracją rządową a samorządami województw w zakresie rozwoju e-zdrowia; zapewnienie, że zmiany legislacyjne, dotyczące kierunków rozwoju e-zdrowia i ich wdrażania, winny być wypracowane przy większym udziale województw. W odpowiedzi Ministerstwo Zdrowia przesłało pisemne stanowisko w tej sprawie, jednak nie było ono satysfakcjonujące dla wnioskodawców.

– *Odpowiedź Ministerstwa Zdrowia nie uwzględnia naszych realnych oczekiwań i roli samorządów województw w rozwoju systemu e-zdrowia* – mówiła **Małgorzata Kubicka-Hodura** (województwo małopolskie). – *Choć zapowiadano konsultacje przyszłych aktualizacji dokumentów, nie padły żadne gwarancje rzeczywistego udziału samorządów w ich współtworzeniu. Istnieje zatem ryzyko, że strategia nadal będzie tworzona w sposób centralistyczny, bez odpowiedniej koordynacji z poziomem regionalnym i bez zapewnienia trwałości tych rozwiązań.*

Ustalono, że temat ten będzie omawiany na spotkaniu roboczym.

Kto dyrektorem WOMP-u?

Na wniosek Związku Województw RP podniesiona została kwestia zarządzania Wojewódzkimi Ośrodkami Medycyny Pracy. Temat nie jest nowy, a dotyczy poszerzenia katalogu osób mogących zarządzać Wojewódzkimi Ośrodkami Medycyny Pracy. Obecnie kierownikiem WOMP-u może być lekarz specjalista w dziedzinie medycyny pracy lub medycyny przemysłowej. Organizacja postuluje zrównanie wymogów dotyczących kwalifikacji wymaganych na stanowisku dyrektora tego rodzaju ośrodka z wymogami dotyczącymi osób na stanowiskach dyrektorów wszystkich pozostałych podmiotów leczniczych.

– *Dostrzegając wyjątkową rolę WOMP-ów w systemie ochrony zdrowia pracowników, pragniemy zauważyć jednak, że wykształcenie medyczne nie wydaje się stanowić gwarancji prawidłowego i profesjonalnego zarządzania podmiotem leczniczym, niezależnie od profilu jego działalności. Gwarantem tym są raczej kompetencje menedżerskie, tj. umiejętności obejmujące szeroko pojęte zarządzanie – organizacją, zasobami ludzkimi, planowanie strategiczne – zapewniające efektywne funkcjonowanie podmiotu i prowadzące do osiągnięcia celu, jakim jest zagwarantowanie pacjentom szerokiej dostępności do profesjonalnej opieki medycznej* – pisał Zarząd Związku Województw RP w swoim stanowisku.

Jak wyjaśniła **Dagmara Korbasińska-Chwedczuk** z Ministerstwa Zdrowia Departament Zdrowia Publicznego zwrócił się do Ministrów na podjęcie prac legislacyjnych w tym zakresie, ale – wobec innych pilnych spraw – nie uzyskał akceptacji. Uwzględniając oczekiwania samorządów, Departament zadeklarował, że ponowi tę prośbę.

Opinie pozytywne

Zespół wydał pozytywną opinię wiążącą do projektów:

- ✓ rozporządzenia Ministra Zdrowia zmieniającego rozporządzenie w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej;
- ✓ rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej zmieniającego rozporządzenie w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności (projekt skierowano również do rozpatrzenia przez Zespół ds. Społeczeństwa Informacyjnego).

Zespół pozytywnie zaopiniował projekty skierowane przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Poznaniu:

- ✓ projekt aktualizacji „Wielkopolskiego Programu Wsparcia Osób Starszych na lata 2021–2025”;
- ✓ projekt aktualizacji „Wielkopolskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2021–2025”;
- ✓ projekt „Ramowego Programu Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej”;
- ✓ projekt „Ramowego Programu Korekcyjno-Edukacyjnego dla Osób Stosujących Przemoc Domową”;
- ✓ projekt „Ramowego Programu Psychologiczno-Terapeutycznego dla Osób Stosujących Przemoc Domową”;

oraz projekt rozporządzenia Ministra Zdrowia zmieniającego rozporządzenie w sprawie kierowania na leczenie uzdrowiskowe albo rehabilitację uzdrowiskową.

Projekty bez opinii

W porządku obrad znalazł się projekt ustawy o zmianie ustawy o systemie informacji w ochronie zdrowia oraz ustawy o ochronie ludności i obronie cywilnej, a także projekt rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej zmieniającego rozporządzenie w sprawie minimalnych standardów noclegowni, schronisk dla osób bezdomnych, schronisk dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi i ogrzewalni. Strona samorządowa zwróciła się z prośbą o przesłanie nowych wersji projektów.

Opinii nie uzyskał również projekt ustawy o asystencji osobistej osób z niepełnosprawnościami, czego powodem były rozbieżności pomiędzy Ministerstwem Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej a Ministerstwem Finansów w kluczowej dla samorządów sprawie: finansowania zadania.

Majowe posiedzenie Zespołu ds. Ochrony Zdrowia i Polityki Społecznej KWRiST

16 maja 2025 r. odbyło się posiedzenie Zespołu ds. Ochrony Zdrowia i Polityki Społecznej Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego. Dyskusje dotyczyły m.in. wsparcia osób z niepełnosprawnościami, zmian w przepisach dotyczących świadczeń gwarantowanych, a także kierowników Wojewódzkich Ośrodków Medycyny Pracy.

Wsparcie osób z niepełnosprawnościami

Na posiedzeniu kontynuowano dyskusję nad projektem ustawy o asystencji osobistej osób z niepełnosprawnościami, która w swym założeniu ma rozwiązywać problem braku systemowego dostępu do usługi asystencji osobistej, niezbędnej dla możliwości realizacji prawa do niezależnego życia osób wymagających intensywnego wsparcia. Konieczność wprowadzenia tego rodzaju regulacji wynika m.in. ze zobowiązań zawartych w ratyfikowanej przez Polskę w 2012 roku Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych. Projekt reguluje kwestię usługi asystencji osobistej jako obligatoryjnego i powszechnie dostępnego, w wybranej przez osobę z niepełnosprawnością formie, instrumentu wsparcia. Planowane rozwiązanie zakłada m.in. określenie grupy docelowej jego odbiorców, sposobu ustalania wymiaru wsparcia, sposobu zapewnienia dostępności do usługi, niezbędnych kompetencji osób wykonujących usługę oraz mechanizmów organizacji, finansowania i kontroli wykonywania usługi. Określony zostanie również katalog podmiotów realizujących usługę, jak i zobowiązanych do realizacji zadań ustawowych.

Strona samorządowa zauważyła, że projekt nadal powoduje rozbieżne stanowiska Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej oraz Ministerstwa Finansów.

*– Nie przypominam sobie, a naprawdę od dawna już pracuję w Związku Powiatów Polskich, żeby w procesie legislacyjnym jakkolwiek projekt ustawy miał aż tak daleko idące rozbieżności po uzgodnieniach międzyresortowych już na etapie prac w Stałym Komitecie Rady Ministrów – mówiła mec. **Bernadeta Skóbel**. – Ja sobie takiego projektu nie przypominam, żeby (...) połowa ustawy była kwestionowana przez inny resort. I to na pewno budzi nasze obawy.*

Choć sama idea projektu i działania zmierzające do wsparcia osób niepełnosprawnych jest popierana przez samorządy, co podkreślił w swojej wypowiedzi **Marek Wójcik** ze Związku Miast Polskich, ostatecznie strona samorządowa wstrzymała się z wydaniem opinii do czasu uzgodnienia projektu przez MRPiPS oraz MF, przedstawiając jednocześnie kilka uwag merytorycznych: musi być jednoznaczne przesądzenie co do utrzymania w projekcie ustawy przepisów o wysokości wynagrodzenia i waloryzacji wynagrodzenia asystentów, utrzymanie w projekcie ustawy stawki kosztów obsługi zadania przez realizatora w wysokości 7% oraz dodatkowych kosztów obsługi zadania przez powiaty, a także utrzymanie mechanizmu finansowania tego zadania gwarantującego stały przepływ środków finansowych do realizatora, tak aby miał on możliwość bieżącego finansowania zadania.

Kompleksowa opieka nad pacjentką z endometriozą

Na wniosek Unii Metropolii Polskich w porządku obrad znalazła się informacja Ministerstwa Zdrowia na temat projektu rozporządzenia zmieniającego rozporządzenie w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu leczenia szpitalnego, mającego na celu wprowadzenie kompleksowej opieki nad pacjentką z endometriozą.

Zgodnie z informacją zawartą w Ocenie Skutków Regulacji „Zakres projektowanych zmian nie dotyczy zadań znajdujących się w zakresie działalności samorządów terytorialnych, w konsekwencji w ramach konsultacji publicznych i opiniowania projekt nie został przekazany do rozpatrzenia przez Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego”. Tymczasem jednostki samorządu terytorialnego, które są organami

tworzącymi dla szpitali, mogą zapewnić opiekę nad pacjentką z endometriozą. Obawiamy się też, że planowane świadczenie w obecnym brzmieniu może prowadzić do wykluczenia podmiotów leczniczych posiadających udokumentowane doświadczenie w leczeniu endometriozy, a także ograniczyć dostęp pacjentek do specjalistycznej opieki – czytamy w piśmie skierowanym przez Organizację do Współprzewodniczących Zespołu.

Zastępca dyrektora Departamentu Lecznictwa w Ministerstwie Zdrowia **Dominika Janiszewska** zapewniła, że wszystkie uwagi do projektu są dla resortu cenne, jednak konsultowanie i procedowanie go w ramach Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu mogłoby powodować opóźnienia w realizacji nowych świadczeń. Ministerstwo nie czuje się też zobligowane do pozyskiwania takiej opinii.

– Z tego względu, że rozporządzenie dotyczy warunków realizacji, de facto dotyczy pacjentek, którym zostaną udzielone te świadczenia – mówiła. – Natomiast jeśli chodzi o konkretne wymogi, warunki wyposażenia podmiotu leczniczego do realizacji, to te zadania nie znajdują się w zakresie działalności samorządów terytorialnych, więc uznaliśmy, że projekt, który będzie dotyczył głównie poprawy jakości, udzielanych świadczeń (...), będzie dotyczył ogólnie pacjentek, ale nie wpłynie ogólnie na funkcjonowanie właśnie tych jednostek.

Mec. **Bernadeta Skóbel** zwróciła uwagę na niekonsekwencję Ministerstwa Zdrowia w przekazywaniu projektów dotyczących świadczeń gwarantowanych do opiniowania KWRiST.

– Czasami przesyłacie nam państwo projekty dotyczące świadczeń gwarantowanych, czasami nie. Nie ma tutaj żadnej – można powiedzieć – zasady, kiedy państwo uważacie, że projekt jest istotny z punktu widzenia funkcjonowania samorządów, kiedy nie jest – mówiła. – Ponieważ projekt będzie dotyczył podmiotów leczniczych prowadzonych m.in. przez jednostki samorządu terytorialnego, bo też wynika to z analizy, którą przygotowała Agencja Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji, która stanowi załącznik do materiału legislacyjnego, to jednak proszę się nie dziwić, że pozostaje w obszarze naszego zainteresowania. Natomiast to, co budzi pewne zastrzeżenia, to to, że z projektu ustawy wynika, że tylko 25 podmiotów w całej Polsce będzie mogło udzielać tego świadczenia gwarantowanego i tylko na terenie 12 województw. Więc już dosyć wysoko państwo postawili poprzeczkę, jeżeli chodzi o spełnienie wymagań; i to już budzi wątpliwości. Jak zobaczyłam tę mapę podmiotów leczniczych, które będą spełniały wymagania, to mamy białe plamy. Już nie mówiąc o tym, że w niektórych dużych miastach w ogóle nie będzie podmiotu leczniczego, który by spełniał te wymagania.

Marek Wójcik stanowczo zaapelował o przekazanie projektu pod opiniowanie KWRiST, twierdząc, że wszystko, co dotyczy podmiotów leczniczych prowadzonych przez samorządy dotyczy – pośrednio – także JST. Zapytał również o możliwość zmiany warunków, tak, by podmioty, które dążą do osiągnięcia wymaganych standardów, i są w stanie to udokumentować, mogły – choćby w ściśle określonym limicie czasowym na spełnienie wszystkich standardów – już realizować świadczenia. Pomysł nie znalazł aprobaty po stronie rządowej.

– Nam chodzi przede wszystkim o jedno: żeby ta opieka nad pacjentką z endometriozą była kompleksowa; żeby nie było tak, że każdy, kto chce, będzie starał się o taki kontrakt – mówił przedstawiciel resortu. – Chodzi o to, żeby te osoby w różnych stadiach choroby miały bardzo dobrą, kompleksową i pełną diagnostykę oraz

leczenie. Dlatego musimy wyselekcjonować takie ośrodki, które spełniają wymogi, które będziemy im stawiali. (...) Jesteśmy po konsultacjach, będziemy niedługo gotowi na to by zamknąć ten temat. Jeżeli wyrobimy się na stacjonarne posiedzenie Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego, wyślę projekt tego rozporządzenia do zaopiniowania.

Więcej osób uprawnionych do zarządzania Wojewódzkimi Ośrodkami Medycyny Pracy

Na posiedzeniu kontynuowany był temat podnoszony już wcześniej przez Związek Województw RP, a dotyczący poszerzenia katalogu osób mogących zarządzać Wojewódzkimi Ośrodkami Medycyny Pracy. Organizacja postulowała zrównanie wymogów dotyczących kwalifikacji wymaganych na stanowisku dyrektora tego rodzaju ośrodka z wymogami dotyczącymi osób na stanowiskach dyrektorów wszystkich pozostałych podmiotów leczniczych.

W odpowiedzi **Maria Tyszko-Zaluska** z Departamentu Zdrowia Publicznego w Ministerstwie Zdrowia, poinformowała, że prace poszerzające katalog osób mogących zarządzać WOMP-ami są aktualnie prowadzone w ramach projektu ustawy o wyrobach zawierających azbest, procedowany przez Ministerstwo Rozwoju i Technologii. Zmiany powinny wejść w życie do końca roku.

Ogrzewalnie bez "fajrantu"

W porządku obrad znalazł się projekt rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej zmieniającego rozporządzenie w sprawie minimalnych standardów noclegowni, schronisk dla osób bezdomnych, schronisk dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi i ogrzewalni, który zakłada m.in. wspólne korzystanie z pomieszczeń innych niż pomieszczenia noclegowe, mieszkalne i pobytowe w przypadku funkcjonowania na terenie jednej nieruchomości kilku takich placówek.

Uwagi do projektu zgłosiła Unia Metropolii Polskich. Resort przychylił się do postulatu doprecyzowania definicji „jednej nieruchomości” oraz propozycji, aby wolontariat w placówkach dla osób bezdomnych odbywał się tylko w obecności etatowego pracownika.

Pozostał z kolei przy swojej propozycji, według której w okresie zimy, a szczególnie podczas niskich temperatur zewnętrznych, tj. gdy najniższa temperatura zmierzona w przedziale godzin 8–19 jest niższa niż 0°C, lub sytuacji kryzysowych, ogrzewalnia powinna być czynna przez 24h na dobę, chyba że na terenie gminy funkcjonuje inna placówka dla osób bezdomnych zapewniająca w porze dziennej możliwość ogrzania się w pomieszczeniu, którego temperatura nie jest niższa niż 18°C.

– Już w obecnie istniejących standardach istnieje zapis, zgodnie z którym jeżeli na terenie pewnej gminy nie ma noclegowni, to tak jakby jej rolę przejmuje ogrzewalnia – mówił przedstawiciel strony rządowej. – I w tym momencie ta ogrzewalnia, zwłaszcza w okresie zimowym, ona po prostu funkcjonuje 24 godziny na dobę.

Ministerstwo aktualnie analizuje uwagi otrzymane przez różne podmioty i nanosi zmiany.

Pozytywne opinie Zespołu

Zespół wydał pozytywną opinię wiążącą do projektu ustawy o zawodzie psychologa oraz samorządzie zawodowym psychologów.

Zespół pozytywnie zaopiniował projekty:

- ✓ rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie kursów w zakresie postępowania z osobami w stanie nagłego zagrożenia zdrowotnego;
- ✓ rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie wojewódzkiego planu działania systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne;
- ✓ rozporządzenia Ministra Zdrowia zmieniającego rozporządzenie w sprawie ogólnych warunków umów o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej – z uwagą dotyczącą zaproponowanego poziomu finansowania tzw. nadwykonań w ryczałcie. Zgodnie ze stanowiskiem strony samorządowej powinien być to poziom co najmniej 50%.

Inne tematy poruszone na posiedzeniu

W porządku obrad znalazł się projekt rozporządzenia Ministra Zdrowia zmieniającego rozporządzenie w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu opieki psychiatrycznej i leczenia uzależnień. Z uwagi na obszerność materii i potrzebę przeprowadzenia konsultacji z podmiotami leczniczymi, projekt przekazano do zaopiniowania w trybie obiegowym.

Marek Smektała z Powiatu Gostyńskiego zadał pytanie o termin wydłużenia realizacji projektów związanych z opieką długoterminową geriatryczną (środki w ramach KPO).

– Chodzi o problem związany z tym, że umowy były zawierane bardzo późno, natomiast mamy określony termin przez Komisję Europejską, jeżeli chodzi o zamknięcie projektu – doprecyzowała **Bernadeta Skóbel**.
– Pytanie, czy w tym zakresie państwo czy Ministerstwo Funduszy prowadzi jakieś rozmowy z Komisją Europejską? – bo tak naprawdę mamy niecały rok na to, żeby zamknąć projekty. To jest w ogóle nierealne. (...) A przypominam, że na posiedzeniu lutowym, w ramach Zespołu, było zapewnienie, że umowy będą zawierane w marcu, a wiemy o tym, że zostały zawarte dopiero w maju. I teraz ten proces trwa.

Ponieważ na spotkaniu nie było przedstawicieli właściwego w sprawie departamentu, odpowiedź zostanie udzielona w formie pisemnej.

Marek Wójcik przekazał, że – jak wynika z posiedzenia komisji sejmowej, na którym była mowa o środkach z KPO – wspomniany konkurs nie był na liście tych, co do których Polska stara się o przedłużenie terminu realizacji. Zwrócił się również z prośbą, by na kolejnym posiedzeniu Zespołu strona rządowa udzieliła odpowiedzi, czy samorządy mogą liczyć na uruchomienie konkursu w ramach Funduszu Medycznego, dot. profilaktyki.

Spółeczeństwo informacyjne

Majowe posiedzenie Zespołu ds. Spółeczeństwa Informacyjnego KWRiST

23 maja 2025 r. odbyło się posiedzenie Zespołu ds. Spółeczeństwa Informacyjnego Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego.

Projekty niezapiniowane

Po raz kolejny dyskutowano nad projektem ustawy zmieniającej ustawę o zmianie ustawy Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw oraz ustawę o finansach publicznych. Akt ten ma wprowadzić obowiązek udostępniania w jednym systemie teleinformatycznym informacji o umowach zawartych przez jednostki sektora finansów publicznych i uporządkować kwestie, które obecnie budzą wątpliwości interpretacyjne, dotyczące tego obowiązku.

Uwagi do projektu zgłaszało uprzednio kilka organizacji samorządowych, w tym Związek Powiatów Polskich. Zgodnie z treścią pisma przesłanego przez Ministerstwo Finansów, propozycje ZPP nie zostały uwzględnione za wyjątkiem tej, która dotyczyła doprecyzowania w przepisach, iż wszystkie samorządowe jednostki sektora finansów publicznych, a nie jedynie JST i samorządowe zakłady budżetowe, powinny rozpocząć stosowanie przepisów ustawy najpóźniej od 1 lipca 2026 r.

Związek podtrzymał resztę uwag. Projekt zostanie zapiniowany przez Zespół do Spraw Spółeczeństwa Informacyjnego oraz Zespół do Spraw Systemu Finansów Publicznych po uzgodnieniach międzyresortowych.

Opinii na posiedzeniu nie doczekał się również projekt ustawy o zmianie ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji. Nowelizacja ma doprowadzić m.in. do uruchomienia ogólnopolskiego portalu do licytacji nieruchomości i ruchomości, w którym ogłoszenia będą zamieszczane przez naczelników Urzędu Skarbowego. Zmiana zwiększy transparentność procesu i ułatwi dostęp do ogłoszeń potencjalnym nabywcom. W związku z wątpliwościami Unii Metropolii Polskich, ustalono, że temat zostanie omówiony na dedykowanym mu posiedzeniu.

W porządku obrad znalazł się także projekt ustawy o zmianie ustawy o aplikacji mObywatel oraz niektórych innych ustaw, omówiony wstępnie na kwietniowym posiedzeniu Zespołu. Akt ma na celu dodanie do aplikacji mObywatel nowych funkcjonalności oraz umożliwienie aplikacji zaciąganie większej ilości danych z systemu rejestrów państwowych. ZPP nie zgłaszał do niego uwag. Projekt nie mógł być jednak opiniowany, gdyż w momencie trwania posiedzenia był już po pierwszym czytaniu w Sejmie. Ministerstwo usprawiedliwiało pominięcie opinii KWRiST tym, że projekt ma charakter deregulacyjny i jego procedowanie jest przyspieszone.

W odpowiedzi Zastępcy Dyrektora Biura w Związku Powiatów Polskich dr **Grzegorz Kubalski** wyraził sprzeciw wobec ewentualnego nadużywania takiej praktyki.

– *Należy tutaj bardzo wyraźnie podkreślić, że ewentualny trend, który będzie zastosowany przez administrację rządową, polegający na tym, że w imię rzekomej deregulacji będzie się ignorowało opinię Komisji Wspólnej, będzie musiał spotkać się ze zdecydowanym sprzeciwem z naszej strony, w związku z czym pominięcie naszej opinii będzie odnotowane na posiedzeniu plenarnym – powiedział.*

Pozytywne opinie Zespołu

Zespół wydał pozytywną opinię wiążącą do projektu ustawy o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz zmieniająca ustawę o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw.

Zespół pozytywnie zaopiniował projekt:

- ✓ rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie kas rejestrujących mających postać oprogramowania;
- ✓ rozporządzenia Rady Ministrów zmieniającego rozporządzenie w sprawie zakresu danych i wykazu rejestrów publicznych oraz systemów teleinformatycznych podmiotów publicznych, z których użytkownik aplikacji mObywatel może pobrać dane.

Inne sprawy omawiane na posiedzeniu

Na wniosek Związku Powiatów Polskich w porządku obrad znalazł się także wniosek o informację dotyczącą kwestionariusza ewaluacyjnego dla podmiotów sektora publicznego dotyczącego *Data Governance Act*. Ankieta została rozdyskrebowana przez Ministerstwo Cyfryzacji na prośbę Komisji Europejskiej. Ponieważ projekt ustawy o zarządzaniu danymi znajdował się na etapie zakończonego procedowania w Komitecie ds. Europejskich, a termin uchwalenia ustawy był bliżej nieznany, pojawiło się pytanie w jaki sposób podmioty publiczne mają rzetelnie odpowiedzieć na pytania zawarte w ankiecie i czy mają wskazać, że ustawa nie została jeszcze uchwalona. Po wyjaśnieniu wątpliwości, ZPP przesłał ankietę do zrzeszonych w nim powiatów.

Energia, klimat i środowisko

Kwietniowe posiedzenie Zespołu ds. Energii, Klimatu i Środowiska KWRiST

18 kwietnia 2025 r. odbyło się posiedzenie Zespołu ds. Spraw Energii, Klimatu i Środowiska Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego. W porządku obrad znalazło się pięć tematów. Zespół nie wydał żadnej opinii.

ZPP skutecznie oponuje

Ministerstwo Klimatu i Środowiska przychyliło się wstępnie do uwagi Związku Powiatów Polskich do projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo energetyczne oraz niektórych innych ustaw.

Głównym celem ustawy ma być bardziej przejrzyste stosowanie umów między dostawcami a odbiorcami energii. Ustawa ma też wprowadzić nowe regulacje dotyczące planowania energetycznego na poziomie gmin i województw i to właśnie do tej części dokumentu strona samorządowa wносиła zastrzeżenia.

Związek Powiatów Polskich zaproponował przeciwko temu, by plan zaopatrzenia gminy w energię był aktem prawa miejscowego, wskazując, że takie rozwiązanie byłoby sprzeczne z logiką, zasadami legislacji i systematyką aktów prawnych w państwie. Może być też nieegzekwowalne.

– *To nie może być akt prawa miejscowego z kilku względów* – argumentował **Adrian Pokrywczyński** z ZPP.
– *Po pierwsze, państwo chcą, aby akt prawa miejscowego był spójny czy też był podporządkowany planom krajowym i wojewódzkim, które nie są aktami prawa. (...) Więc my mamy wątpliwość już na poziomie konstytucyjnym: jak akt prawa miejscowego, który jest prawem; który ma wiązać i ma być egzekwowalny, ma się dostosowywać do jakichś troszeczkę jednak abstrakcyjnych planów, które powinny być realizowane. Sam plan nigdy nie daje gwarancji, że zostanie zrealizowany. (...) Po drugie, samo sformułowanie legislacyjne powoduje, że tak naprawdę to nie może być akt prawa miejscowego, bo tak naprawdę nie ma norm abstrakcyjnych i generalnych. (...) Po trzecie, te informacje, te dane, które są w planie, i zamierzenia, bardzo ciężko wyegzekwować i sprawdzić, czy to co będzie zapisane w planie, będzie w rzeczywistości. To już nie tylko my pisaliśmy, ale Związek Miast Polskich w swoim stanowisku zauważył, że w dużych miastach to będzie nie do zrealizowania. W jaki sposób my mamy wskazać, ile mamy tam przyłączyć itd.? (...) Proponujemy, aby przepis się ostał, ale w innej formie.*

Dyrektor Departamentu Elektroenergetyki w Ministerstwie Klimatu i Środowiska **Aleksandra Świdorska** zadeklarowała, że Ministerstwo pochyli się nad tą uwagą.

– *Przyznaję, że wyróciliście naszą koncepcję, natomiast absolutnie szanuję i doceniam dużą wartość tych argumentów, które zostały przedstawione* – mówiła. – *Nie będę tutaj z nimi dyskutować i raczej będziemy się skłaniać w stronę przebudowy tego. (...) Widzimy logiczne argumenty, dobre. Nie będziemy z nimi walczyć na siłę.*

O usuwaniu azbestu

Ważna dyskusja dotyczyła projektu ustawy o wyrobach zawierających azbest, która ma zastąpić ustawę o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest. Jednym z jej kluczowych aspektów jest przyznanie starostom kompetencji do wydawania zezwoleń na prowadzenie działalności polegającej na usuwaniu azbestu. Ponadto, projekt ma uregulować kwestie obchodzenia się z azbestem, zabezpieczenia zdrowotnego i funkcjonowanie Bazy Azbestowej.

ZPP złożył do projektu ponad 30 pytań i uwag, z których większość nie została jednak uwzględniona.

W toku dyskusji padło pytanie ze strony samorządowej dotyczące kwestii finansowania zadań określonych w projekcie.

– Oczywiście, zgodnie z planem pozbywania się azbestu, jednym z podstawowych źródeł finansowania są środki publiczne – odpowiedział przedstawiciel Ministerstwa Klimatu i Środowiska. – Zarówno jeśli chodzi o poziom krajowy, aktualnie działają tutaj (...) w ramach Krajowego Planu Odbudowy; cały czas odpowiednie działania prowadzone były przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Jeżeli chodzi o nasze Ministerstwo, zawsze, w każdej sytuacji, próbujemy w ramach ograniczonych środków budżetowych niewątpliwie, zgłaszać, postulować do odpowiednich struktur o otrzymywanie czy nawet zwiększanie dofinansowania w zakresie usuwania, wysyłania azbestu. Deklarujemy, że dalej będziemy to realizować, wspólnie zresztą z innymi resortami. Przykładowo, Ministerstwo Rolnictwa też jest bardzo aktywne w tym procesie. Zdajemy sobie sprawę, że źródła finansowania, w tym budżetowe, są bardzo ważne.

Marek Wójcik ze Związku Miast Polskich przekazał *ad vocem* mniej pozytywną wiadomość. – Myśmy rozmawiali z panią Prezes Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej i niestety ten Fundusz nie prowadzi tego programu. W tym roku nie ma na to środków i sygnalizuje, że w przyszłości także będzie miał gigantyczne problemy, żeby można było tego typu środki znaleźć – powiedział.

Zespół postanowił o skierowaniu nowej wersji projektu do Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego z prośbą o upoważnienie Zespołu do wydania opinii wiążącej.

Przepisy dotyczące rejestracji jednostek pływających

W porządku obraz znalazł się projekt ustawy o zmianie ustawy o zapobieganiu zanieczyszczaniu morza przez statki oraz niektórych innych ustaw. Projekt ma przede wszystkim na celu zharmonizowanie prawa krajowego z unijnym pod kątem wskazania w przepisach organów odpowiedzialnych za zadania związane z obowiązkami statków zawijających do portów znajdujących się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz dotyczące obszaru monitorowania emisji gazów cieplarnianych pochodzących ze zużycia energii na statkach oraz odpadami pozostawionymi przez statki w portach. Przewiduje się także nowelizacje przepisów dotyczących rejestracji jednostek pływających (jachtów i innych do 24 metrów) – uszczegółowienie zapisów dotyczących odmowy dokonania wpisu (zakazy związane z sytuacją geopolityczną) oraz formy przekazywania dokumentów.

Związek Powiatów Polskich zgłosił kilka wątpliwości co do przepisów dotyczących rejestracji jednostek pływających.

Ministerstwo przyjęło najważniejszą dla ZPP uwagę związaną z niesprecyzowaniem w projekcie co w sytuacji różnych form doręczenia; przykładowo: gdy wniosek o rejestrację wpłynął w systemie REJA24, ale np. pismo o wycofanie wniosku złożono w postaci papierowej.

– Musimy pozostawić tę formę papierową tam, gdzie wnioskodawca jednoznacznie taką formę przyjmuje, natomiast – rzeczywiście – pewne przepisy warto by było doprecyzować: co w sytuacji, kiedy wnioskodawca zmienia te formy doręczenia i żeby też państwo mieli jasność, i wnioskodawca też, co się w takich sytuacjach dzieje. Dodamy tutaj odpowiedni przepis, żeby taka sytuacja też była jasna – zadeklarowała przedstawicielka resortu infrastruktury.

Ministerstwo uwzględniło także uwagę legislacyjną ZPP dotyczącą jednostek redakcyjnych oraz tę wskazującą na zbędne zastosowanie w projekcie zarówno „zakazów”, jak i „ograniczeń”.

– *Po wstępnej analizie jesteśmy skłonni przyjąć państwa uwagę i zmodyfikować brzmienie delegacji ustawowej dla wydania rozporządzenia przez Radę Ministrów, tak, żeby ona wskazywała tylko zakazy i zrezygnować z tego słowa „ograniczenie”* – mówiła przedstawicielka strony rządowej.

Resort przedstawił również wyjaśnienie co do pozostałych wątpliwości.

Jedna z nich odnosiła się do tego czy jest możliwe ograniczenie rejestracji jachtów przez obcokrajowców do tych osób, które posiadają stałe miejsce zamieszkania w Polsce bądź, ewentualnie, w inny sposób trwale wiążą swoją jednostkę pływającą z polskim portem.

– *Nie chcielibyśmy tak poważnych zagadnień, bo to jest niewątpliwie bardzo duża już zmiana merytoryczna, która wymaga zarówno konsultacji publicznych, jak i uzgodnień międzyresortowych, na tym etapie do projektu wprowadzać* – mówiła przedstawicielka resortu. – *Natomiast, temat jest ważny i na pewno my się będziemy nad nim pochylać. Mamy zaplanowaną dużą nowelizację ustawy o rejestracji jachtów i innych jednostek pływających. Po tych pięciu latach stosowania mamy szereg różnych zidentyfikowanych potrzeb, takich legislacyjnych, więc będziemy pochylać się nad tym projektem i zaprosimy wtedy też państwa do zgłaszania pomysłów w tym zakresie. Natomiast ten projekt, to nie jest właściwe miejsce, żeby tak dużą merytoryczną zmianę dotyczącą zakresu stosowania przepisów ustawy przeprowadzać.*

ZPP zwrócił się również z prośbą o wyjaśnienie dotyczące sposobu doręczania pisma wnioskodawcy, który złożył wniosek elektronicznie poprzez system REJA24.

– *Intencją projektodawcy było jednoznaczne wskazanie, że korespondencja elektroniczna pomiędzy wnioskodawcą a organem rejestrującym jest prowadzona wyłącznie przy użyciu systemu REJA* – mówiła przedstawicielka Ministerstwa Infrastruktury. – *Nie wchodzimy w adresy do doręczeń elektronicznych, nie ma jakby dwutorowości załatwiania spraw. A tu, gdzie wskazaliśmy, że stosuje się te przepisy ustawy o doręczeniach elektronicznych to są bardzo wyraźnie wskazane w ustawie o rejestracji jachtów miejsca, np. dotyczące terminu doręczeń. Natomiast też deklaruje, że tej uwadze będziemy się bardzo uważnie przypatrywać jeszcze podczas komisji prawniczej z Rządowym Centrum Legislacji; czy na pewno ten ustęp, który państwo wskazali jest nadmiarowy czy też powinien pozostać w naszej ustawie.*

Ministerstwo odrzuciło uwagę dotyczącą braku w projekcie ustawy konkretnego przepisu określającego sposób odbioru dokumentu rejestracyjnego.

– *Mamy takie poczucie, że ustawa o rejestracji jachtów nie powinna być tym źródłem prawa, które przesądza o tym, w jaki sposób postępuje się z dokumentami rejestracyjnymi. Właściwym miejscem dla nas jest ustawa o dokumentach publicznych (...)* – argumentował resort.

W toku dyskusji **Adrian Pokrywczyński** zaakcentował problem związany z zamkniętym katalogiem rodzajów pism w systemie, uniemożliwiającym organowi przesłanie pisma, które nie zostało w nim ujęte.

– *Czasami organ chce po prostu o coś zapytać albo o coś innego poprosić stronę i nie ma takiej formuły jak np. „inne”* – wyjaśniał.

Przedstawicielka Ministerstwa Infrastruktury zapewniła, że resort pochyli się nad tą kwestią.

– *Deklaruję, że tu jeszcze skonsultujemy się z administratorem systemu. Rzeczywiście to jest istotna sprawa; będziemy działać w tym zakresie* – mówiła.

Strona samorządowa zdecydowała o wyrażeniu opinii co do projektu po przekazaniu przez Ministerstwo pisemnego odniesienia się do jej uwag.

Dotacje i pożyczki

Ministerstwo Klimatu i Środowiska przedstawiło informację na temat zatwierdzenia przez Europejski Bank Inwestycyjny inwestycji z Funduszu Modernizacyjnego dotyczących m.in. rozwoju biogazu komunalnego w Polsce.

– *Mamy pewien sukces, bo biogaz komunalny zostanie wsparty finansowo kwotą miliarda zł* – poinformował przedstawiciel resortu. – *Narodowy Fundusz przygotowuje w tej chwili program wsparcia, Europejski Bank Inwestycyjny zaakceptował ten program.*

Jak zostało powiedziane, w ramach programu 40 proc. kosztów kwalifikowanych zostanie przekazanych w formie dotacji, reszta – pożyczek.

– *Chciałbym zwrócić szczególną uwagę Komisji Wspólnej i szczególnie partnerów samorządowych na ten program, ponieważ to jest kolejny element wzmacniania recyklingu odpadów komunalnych. (...)* – mówił przedstawiciel Ministerstwa Klimatu i Środowiska. – *Chciałem państwu przedstawić ten program głównie w kontekście przygotowywania się do niego już teraz, dlatego że program jest nakierowany na współpracę z biznesem. To będzie program przeznaczony dla przedsiębiorstw, w tym – oczywiście – przedsiębiorstw komunalnych. (...) zachęcamy partnerów samorządowych, żeby przyjrzeć się tym możliwościom, które teraz dajemy w kontekście współpracy z biznesem i łączenia strumienia komunalnego z innymi strumieniami odpadów, które można poddać metalizacji. W ramach tego programu bardzo ważne będzie uzyskiwanie odpowiednich punktów na podstawie efektywności całego projektu. Co prawda, jest to pewnego rodzaju kontynuacja dotychczasowego programu, ale na zupełnie nowych zasadach, gdzie naprawdę trzeba będzie dużo tego biogazu wytworzyć i osiągnąć odpowiednią efektywność energetyczną. Jeżeli podmioty, które będą wnioskować, będą osiągać te wskaźniki, uzyskają więcej punktów, natomiast oczywiście będzie też możliwe stworzenie programów opartych wyłącznie na odpadach komunalnych (...) Ten program będzie przez Narodowy Fundusz w tej chwili dopracowywany, a wnioski będą prawdopodobnie przyjmowane w przyszłym roku albo pod koniec tego.*

Ustalanie listy gatunków zwierząt łownych nadal bez KWRiST

Strona samorządowa ponownie zasygnalizowała konieczność skierowania projektu rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska zmieniającego rozporządzenie w sprawie ustalenia listy gatunków zwierząt łownych do opiniowania przez Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego. Chodzi o projekt, który nie trafił pod obrady KWRiST, mimo iż – jak przekonuje strona samorządowa – wpływa na funkcjonowanie JST. Temat nie został szerzej dyskutowany z powodu braku w tym punkcie obrad głównego wnioskodawcy.

I Dodatkowe działania wspierające powiaty

Działalność Związku Powiatów Polskich obejmuje również szeroko zakrojone **prace badawcze i analityczne**, które umożliwiają zbieranie tzw. twardych danych, niezbędnych do konceptualizacji oraz wspierania prac legislacyjnych.

Co więcej, eksperci Biura Związku niemal codziennie **udzielają** różnorodnych **porad** – zarówno za pośrednictwem narzędzi teleinformatycznych, jak i bezpośrednio w terenie, przy okazji **organizowania szkoleń i warsztatów**.

Siła Związku przejawia się także w jego **aktywnej obecności w przestrzeni medialnej**. W tym obszarze Związek Powiatów Polskich stale utrzymuje wysoką dynamikę działań.

Szczegółowe informacje dotyczące tych dodatkowych działań Związku Powiatów Polskich zostały przedstawione w kolejnych podrozdziałach.

Prace konsultacyjno-badawcze w JST

W celu przygotowywania przez Biuro Związku Powiatów Polskich jak najbardziej precyzyjnych i dostosowanych do oczekiwań powiatów członkowskich wystąpień, stanowisk oraz opinii prawnych, podejmowane są działania konsultacyjno-badawcze dotyczące otrzymywanych projektów aktów prawnych.

Proces ten obejmuje rozsyłanie projektów aktów prawnych drogą e-mailową do jednostek samorządu terytorialnego, tj. powiatów i miast na prawach powiatu, wraz z wnioskiem o przekazanie ich do odpowiednich komórek merytorycznych w celu dokonania analizy i przedstawienia opinii.

Zebrane uwagi są następnie agregowane przez Biuro ZPP i poddawane szczegółowej analizie przeprowadzanej przez prawników oraz ekspertów Biura. Finalny dokument, będący efektem tych działań, jest przekazywany w ramach procesu legislacyjnego do odpowiednich instytucji centralnych, z prośbą o uwzględnienie zawartych w nim uwag. Ponadto analizy te wspierają pracowników Biura w argumentacji – często popartej twardymi danymi – prezentowanej podczas komisji, debat i innych spotkań.

W okresie sprawozdawczym Związek Powiatów Polskich przeprowadził 8 działań konsultacyjno-badawczych.

W okresie sprawozdawczym zebrano uwagi do następujących projektów:

- ✓ ustawy o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw;
- ✓ ustawy o zmianie ustawy o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach;
- ✓ ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu dokonania deregulacji w zakresie energetyki (UDER29);
- ✓ rozporządzenia Ministra Zdrowia zmieniającego rozporządzenie w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu opieki psychiatrycznej i leczenia uzależnień.

Ponadto Związek Powiatów Polskich prowadził prace analityczne dotyczące sytuacji finansowej szpitali powiatowych. Badanie to realizowane było na podstawie wstępnych sprawozdań MZ-03 (sprawozdań o finansach podmiotów wykonujących działalność leczniczą z sektora publicznego) za rok 2024.

Dodatkowo Związek Powiatów Polskich aktywnie zaangażował się we wsparcie badania prowadzonego przez Komisję Europejską oraz Ministerstwo Cyfryzacji, którego celem była ocena stosowania w Polsce rozporządzenia w sprawie zarządzania danymi – Data Governance Act (rozporządzenie 2022/868). Badanie to było skierowane do powiatów oraz miast na prawach powiatu i miało na celu zebranie opinii dotyczących wdrażania przepisów unijnych w kontekście lokalnym.

Również w przypadku ankiety prowadzonej przez Organizację Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD) oraz Europejski Komitet Regionów (KR), Związek Powiatów Polskich odegrał rolę partnera wspomagającego działania informacyjne i organizacyjne. Celem tego badania było zebranie opinii władz samorządowych na temat wyzwań w zakresie inwestycji publicznych i zarządzania ryzykiem fiskalnym.

W okresie sprawozdawczym Związek Powiatów Polskich udzielił również wsparcia badaniu realizowanemu przez Polski Fundusz Rozwoju, Google Cloud oraz Operatora Chmury Krajowej (OChK), którego celem jest rozwój kompetencji w obszarze sztucznej inteligencji (AI) w Polsce. W ramach tej inicjatywy prowadzona była kompleksowa ankieta mająca na celu identyfikację kluczowych potrzeb, barier oraz możliwości sprzyjających rozwojowi AI w różnych sektorach gospodarki i społeczeństwa.

Działalność doradcza i informacyjna

W okresie sprawozdawczym Związek Powiatów Polskich organizował lub współorganizował różnego rodzaju **konferencje i sympozja**, głównie o charakterze ogólnopolskim.

Odpowiadając na potrzeby zgłaszane przez powiaty i miasta na prawach powiatu, Związek przeprowadził również **szereg warsztatów i szkoleń** skierowanych do pracowników samorządowych.

Ważnym elementem wspierania samorządów terytorialnych są także **publikacje oraz artykuły prasowe** przygotowywane przez ekspertów ZPP. Często mają one charakter konsultacyjno-doradczy i są publikowane na portalu informacyjnym Dziennik Warto Wiedzieć (www.wartowiedziec.pl).

Szczegółowe informacje na temat wszystkich wspomnianych działań zostały opisane w dalszej części tego podrozdziału.

Konferencje z udziałem ZPP

W okresie sprawozdawczym **Związek Powiatów Polskich aktywnie angażował się w organizację i współorganizację różnorodnych konferencji**. Wybrane wydarzenia opisano szczegółowo poniżej.

II Ogólnopolska Konferencja Naukowa poświęcona przyszłości systemu nieodpłatnej pomocy prawnej i nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego

9 maja 2025 r. w Bielsku-Białej odbyła się II Ogólnopolska Konferencja Naukowa poświęcona przyszłości systemu nieodpłatnej pomocy prawnej (NPP) i nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego (NPO), zorganizowana przez Akademię Nauk Stosowanych. Tegoroczne wydarzenie odbywało się pod hasłem: „Nieodpłatna pomoc prawna jako element budowania społeczeństwa obywatelskiego. Część II: U progu Reformy” i stanowiło kontynuację ubiegłorocznej inicjatywy. W konferencji udział wzięli przedstawiciele środowisk akademickich, prawniczych, organizacji pozarządowych oraz administracji publicznej i lokalnej.

W pierwszym panelu, zatytułowanym „Refleksje nad systemem NPP/NPO w Polsce” i moderowanym przez adw. **Mariusza Hassę**, Przewodniczącego Zespołu ds. NPP przy Instytucie Legislacji NRA, głos zabrali eksperci wskazujący na główne problemy obecnego systemu.

Dr **Marian Błachut** (ANSBB, burmistrz Czechowic-Dziedzic) zaprezentował doświadczenia jednostek samorządu terytorialnego w organizowaniu punktów nieodpłatnej pomocy prawnej, zwracając uwagę na braki kadrowe i niedofinansowanie. SSR **Mariola Adamiec-Witek** (ANSBB) dokonała krytycznej analizy przepisów kwalifikacyjnych dotyczących osób świadczących pomoc prawną i obywatelską. Jej zdaniem niezbędne jest wprowadzenie jednolitego systemu szkoleń i certyfikacji. Następnie R.pr. **Marek Tatarczuk** z Biura Rzecznika Praw Obywatelskich w Warszawie przypomniał, że punkty NPP od dziewięciu lat stanowią istotne uzupełnienie krajowego systemu ochrony praw człowieka. Podkreślił konieczność rozwijania systemów monitorowania jakości usług.

Drugi panel pn. „U progu reformy systemu NPP/NPO” – moderowany przez adw. **Magdalenę Grabarczyk**, Zastępczynię Dyrektora Instytutu Legislacji NRA, poświęcony był analizie projektu nowelizacji ustawy (UD69), przyjętego przez Radę Ministrów 15 kwietnia 2025 r. Eksperci z niepokojem odnieśli się do proponowanych rozwiązań i ich potencjalnych skutków społecznych.

Adw. dr **Alicja Maciejowska** (ANSBB) wskazała na ambiwalentny charakter porad zdalnych – z jednej strony mogących usprawnić dostępność usług, z drugiej jednak niosących ryzyko naruszenia poufności, problemów technicznych oraz braku relacji interpersonalnej między doradcą a beneficjentem. Adw. **Dorota Kulińska** przedstawiła wystąpienie poświęcone zagrożeniom dla tajemnicy zawodowej. Podkreśliła, że projektowane zmiany w zakresie zdalnych usług prawnych, bez odpowiednich zabezpieczeń prawnych i technologicznych, mogą poważnie naruszyć prawa obywateli i podważyć zaufanie do zawodów prawniczych. Z kolei **Natalia Szulik**, Naczelnik Wydziału NPP w Ministerstwie Sprawiedliwości, zaprezentowała stanowisko resortu. Pomimo szczegółowej prezentacji założeń reformy, uczestnicy panelu wskazywali na brak szerokich

konsultacji społecznych i nieuwzględnianie głosu środowisk zawodowych. Dr **Grzegorz Kubalski**, Zastępca Dyrektora Biura Związku Powiatów Polskich, zaznaczył, że powiaty nie mają odpowiedniego wsparcia finansowego na realizację zadań związanych z systemem NPP.

Trzeci panel pn. „Reforma systemu z perspektywy praktyków” - prowadzony przez adw. **Dorotę Kulińską** - miał charakter programowy i deklaracyjny. Głos zabrali: r.pr. **Ryszard Ostrowski** (Krajowa Izba Radców Prawnych), adw. dr **Mariusz Hassa** (NRA, ANSBB), dr **Grzegorz Kubalski** (Związek Powiatów Polskich) oraz **Marcin Kałużny** (Prezes Stowarzyszenia Sursum Corda). Wszyscy prelegenci zgodnie podkreślili brak waloryzacji finansowania systemu, wskazywali na zagrożenia wynikające z porad zdalnych oraz sprzeciwiali się planowanej likwidacji obowiązku składania oświadczenia o niemożności poniesienia kosztów pomocy prawnej przez beneficjentów. Zwracali również uwagę na niezrozumiałe pomijanie w procesie legislacyjnym postulatów środowisk prawniczych, w tym dotyczących możliwości zastępowania doradców obywatelskich przez profesjonalnych pełnomocników.

W świetle przeprowadzonych analiz uczestnicy konferencji wyśtosowali wspólne stanowisko, w którym zaapelowali o wstrzymanie prac nad projektem nowelizacji ustawy UD69, zwołanie posiedzenia Rady NPP z udziałem wszystkich interesariuszy oraz rozpoczęcie prac nad kompleksową reformą systemu.

Zaproponowano również organizację „okrągłego stołu”, którego celem będzie wypracowanie spójnej i jednolitej koncepcji prawnej, odpowiadającej zasadom pomocniczości i sprawiedliwości społecznej, gwarantującym obywatelom realny dostęp do pomocy prawnej na najwyższym poziomie.

Związek Powiatów Polskich objął patronatem honorowym to wydarzenie.

Kampania profrekwencyjna „Głosujemy na 100%”

Kampania „Głosujemy na 100%” to ogólnopolska inicjatywa samorządów, której celem była mobilizacja Polek i Polaków do udziału w wyborach. Kampanię wspólnie stworzyły: Krajowe Stowarzyszenie Sołtysów, Związek Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej, Związek Miast Polskich, Związek Powiatów Polskich, Unia Metropolii Polskich oraz Związek Województw.

Ci, którzy zdecydowali się wesprzeć kampanie otrzymali od organizatorów gotowe materiały informacyjne i wsparcie komunikacyjne, które mogli wykorzystać w swoich kanałach – zarówno przedstawiciele samorządów, jak i indywidualni obywatele.

Druga edycja konferencji „Stop epidemii otyłości”

W dniach 19-20 maja 2025 roku w Warszawie odbyła się druga edycja ogólnopolskiej konferencji dialogu międzysektorowego pt. „Stop epidemii otyłości w Polsce – odgórne przywództwo i oddolna mobilizacja wsparcia”, zorganizowana pod patronatem honorowym Wicemarszałek Sejmu RP, Pani **Moniki Wielichowskiej**. Konferencja stanowiła jeden z kluczowych punktów ogólnopolskiej akcji społecznej „STOP OTYŁOŚCI – Partnerstwa na rzecz Profilaktyki i Leczenia Otyłości”, której aktywnym uczestnikiem jest Związek Powiatów Polskich.

Wydarzenie zgromadziło przedstawicieli administracji centralnej i samorządów, środowiska naukowego, biznesu, organizacji społecznych oraz mediów. Pierwszy dzień konferencji, odbywający się w Sejmie RP, dedykowany był perspektywie interesariuszy lokalnych redukcji otyłości, ze szczególnym uwzględnieniem roli samorządów, organizacji pozarządowych, biznesu i społeczności lokalnych. Drugi dzień skoncentrowany był na odgórnym przywództwie strategicznym, czyli nowoczesnej, konsekwentnej współpracy międzyresortowej i międzysektorowej oraz na tworzeniu tak potrzebnych interwencji i narzędzi zmiany w obszarze zdrowia publicznego.

Tak w trakcie debat, jak i w spotkaniach kularowych rozmawiano o barierach rozwoju i sposobach ich skutecznej eliminacji, o rozwiązaniach na rzecz redukcji otyłości, o najlepszych praktykach polskich i zagranicznych, tak w profilaktyce otyłości, jak diagnostyce i leczeniu choroby otyłościowej.

Jak powiedziała rozpoczynając konferencję Pani Marszałek **Monika Wielichowska** – *Otyłość stała się zjawiskiem systemowym, dotyczącym coraz szerszych grup społecznych, w tym – co szczególnie niepokojące – polskich dzieci i młodzieży. To sygnał alarmowy, wymagający międzysektorowej współpracy, skutecznego jednoczenia sił i narzędzi, co realizuje w swoich działaniach Partnerstwo STOP OTYŁOŚCI.*

Silna Europa zaczyna się od samorządów – Konferencja CEPLI 2025

W obliczu narastających wyzwań geopolitycznych, klimatycznych i demograficznych, władze lokalne szczebla pośredniego z całej Europy spotkały się 20 maja 2025 r. w Hanowerze podczas XIV Konferencji Politycznej CEPLI (Europejskiej Konfederacji Władz Lokalnych Szczebla Pośredniego), by wspólnie zdefiniować swoją rolę w przyszłości Unii Europejskiej.

Pod hasłem „Wzmocnienie Europy poprzez władze lokalne szczebla pośredniego” uczestnicy konferencji – reprezentujący samorządy terytorialne szczebla pośredniego – jednoznacznie opowiedzieli się za silniejszym uwzględnieniem głosu samorządów w politykach unijnych, zwłaszcza w kontekście nowej perspektywy budżetowej i przyszłości polityki spójności po 2027 roku.

Europa potrzebuje partnerstwa i pomocniczości

W swoim przesłaniu, liderzy CEPLI podkreślili, że samorządy szczebla pośredniego są „najbliższą administracją Europy”, realizującą ambicje unijne w terenie. „Bez silnych władz lokalnych szczebla pośredniego — niezależnie od ich nazw i struktur — nie może być silnej Europy” — głosi przyjęta w Hanowerze deklaracja polityczna.

Samorządowcy domagają się w niej m.in. obowiązkowego wdrożenia zasady partnerstwa, gwarantującego realny udział powiatów i innych jednostek w projektowaniu, zarządzaniu i ocenie polityki spójności. Postulują także o bezpośredni dostęp do funduszy UE, eliminację zbędnych pośredników oraz uproszczenie zasad finansowania, co ma zwiększyć efektywność i ograniczyć obciążenia biurokratyczne.

Deklaracja Hanowerska – manifest samorządowej Europy

Kulminacyjnym momentem wydarzenia było przyjęcie Deklaracji Politycznej XIV Konferencji CEPLI, w której samorządy:

- ✓ wzywają do uznania władz lokalnych szczebla pośredniego jako strategicznych aktorów w realizacji unijnych polityk, w szczególności transformacji zielonej, cyfrowej i demograficznej,
- ✓ apelują o wprowadzenie zasady „aktywnej pomocniczości”, dającej realną autonomię i zasoby do skutecznego działania,
- ✓ domagają się traktowania rezyliencji terytorialnej jako zasady horyzontalnej polityki spójności – wspierającej społeczności, które potrafią dostosowywać się do zmian i skutecznie reagować na kryzysy,
- ✓ podkreślają potrzebę stabilności instytucjonalnej oraz wzmocnienia potencjału instytucjonalnego i finansowego samorządów.

Uczestnicy konferencji zobowiązali się również do współtworzenia nowej polityki spójności – „mądrzejszej, bardziej ekologicznej, sprawiedliwszej i bardziej demokratycznej”, która odpowie na potrzeby przyszłych pokoleń.

Z Hanoweru do Brukseli

W Hanowerze wybrzmiało mocne przesłanie skierowane do Komisji Europejskiej oraz państw członkowskich: przyszłość projektu europejskiego zależy od zaangażowania wszystkich szczebli zarządzania. „Niech zasada pomocniczości stanie się filarem odnowionej i zjednoczonej Unii” – apelowali samorządowcy.

Z ramienia ZPP udział w tym wydarzeniu wzięli: Zastępca Dyrektora Biura ZPP dr **Grzegorz Kubalski** oraz ekspert ZPP dr **Jan Maciej Czajkowski**.

Związek Powiatów Polskich jest członkiem Europejskiej Konfederacji Władz Lokalnych Szczebla Pośredniego (CEPLI).

III Kongres Bezpieczeństwa Dziedzictwa KOBED'25

W dniach 2–4 czerwca 2025 roku w Krakowie odbył się III Kongres Bezpieczeństwa Dziedzictwa (KOBED'25), poświęcony prezentacji teoretycznych aspektów i dobrych praktyk w zakresie ochrony dziedzictwa naturalnego i kulturalnego w obliczu współczesnych zagrożeń kryzysowych i konfliktów zbrojnych.

Organizatorzy zaprosili uczestników do interdyscyplinarnych rozważań na temat planowania, organizowania i wspierania ochrony dziedzictwa na terenach objętych kryzysem lub wojną, a także do dyskusji nad potrzebą aktualizacji obowiązujących regulacji krajowych i międzynarodowych.

Podobnie jak w poprzednich edycjach, uczestnicy wzięli udział w warsztatach, ćwiczeniach i debatach. W trakcie obrad poruszono szeroki wachlarz tematów, w tym m.in.: prawo ochrony dziedzictwa naturalnego w sytuacjach kryzysowych, historię ochrony przyrody i zabytków w czasie konfliktów zbrojnych, potrzebę zmian legislacyjnych, zagrożenia dla fauny i flory, dobre praktyki ochrony dziedzictwa, wpływ nowoczesnej broni na środowisko czy też ochrona dziedzictwa kulturalnego i naturalnego na wypadek kryzysu w strategiach zarządzania miast historycznych UNESCO.

Kongres stał się przestrzenią spotkania przedstawicieli środowisk naukowych, właścicieli i zarządców zabytków, służb mundurowych, administracji, instytucji kultury, a także badaczy i praktyków zajmujących się ochroną dziedzictwa. Wydarzenie stworzyło okazję do wymiany wiedzy i doświadczeń w zakresie ochrony dziedzictwa w obliczu sytuacji kryzysowych.

Związek Powiatów Polskich objął patronatem honorowym to wydarzenie.

Forum Samorządowych Centrów Usług Wspólnych

9 czerwca 2025 roku odbyło się Forum Samorządowych Centrów Usług Wspólnych – ogólnopolskie wydarzenie, które po raz kolejny zgromadziło ekspertów, praktyków i liderów CUW z całej Polski. Konferencja poświęcona była wyzwaniom, szansom i przyszłości wspólnych usług w administracji samorządowej.

Spotkanie było okazją do wymiany doświadczeń – praktycy z całej Polski dzielili się sprawdzonymi rozwiązaniami i mierzyli z realnymi wyzwaniami funkcjonowania CUW. Uczestnicy mogli zapoznać się z nowoczesnymi narzędziami i technologiami wspierającymi zarządzanie usługami wspólnymi, a także nawiązać cenne kontakty i zbudować relacje z osobami odpowiedzialnymi za rozwój i efektywność samorządów. Forum dostarczyło również inspiracji do wdrażania zmian w jednostkach samorządowych.

W trakcie wydarzenia poruszono szereg kluczowych tematów: od rosnącego znaczenia CUW i głównych korzyści z ich wdrażania, przez dobre praktyki tworzenia i zarządzania takimi jednostkami, aż po konkretne

przykłady usług realizowanych w ramach CUW. Omówiono również modele centralizacji usług, etapy i harmonogramy wdrażania CUW, a także rolę interesariuszy, w tym samorządów, dyrektorów, ekspertów i społeczności. Ważnym elementem programu były kwestie związane z regulacjami prawnymi, polityką kadrową, zarządzaniem zmianą, rozwojem zespołów oraz cyfryzacją CUW – od systemów, przez procesy, po bezpieczeństwo danych.

Forum było skierowane do szerokiego grona odbiorców, w tym dyrektorów i przedstawicieli samorządowych centrów usług wspólnych, centrów usług oświatowych i informatycznych, a także osób odpowiedzialnych za zarządzanie jednostkami samorządu terytorialnego.

Związek Powiatów Polskich objął patronatem honorowym to wydarzenie.

Warsztaty i szkolenia

Kolejnym obszarem aktywności Związku Powiatów Polskich jest świadczenie usług doradczych i szkoleniowych na rzecz samorządów członkowskich. Realizowane jest to m.in. poprzez organizację różnego rodzaju warsztatów i szkoleń.

W okresie sprawozdawczym, przez oraz we współpracy ze Związkiem Powiatów Polskich, zorganizowano **cztery szkolenia dla pracowników samorządowych, w których uczestniczyło łącznie 1599 osób.**

Szczegółowe informacje na temat warsztatów szkoleniowych zrealizowanych przez ZPP w okresie sprawozdawczym zostały przedstawione w dalszej części tematycznej.

Dokumenty i podpisy elektroniczne

W okresie sprawozdawczym Związek Powiatów Polskich zorganizował bezpłatne szkolenie, pt. „Dokumenty i podpisy elektroniczne w praktyce”.

Szkolenie to odbyło się **28 kwietnia 2025 r.**, w formule online. Udział w nim wzięło **750 pracowników samorządowych.**

Prelegentką była: **Patrycja Grebla-Tarasek**, radca prawny, ekspert w Dziale Monitoringu Prawnego i Ekspertyz w Biurze Związku Powiatów Polskich.

Asystencja osobista – nowe zadanie dla powiatów

W okresie sprawozdawczym Związek Powiatów Polskich wsparł merytorycznie XIX Ogólnopolskie Forum Powiatowych Centrów Pomocy Rodzinie i Miejskich Ośrodków Pomocy Rodzinie pod hasłem „Zawsze z rodziną”. Jednym z poruszanych zagadnień były zmiany w obowiązujących przepisach prawa oraz projekt ustawy o asystencji osób z niepełnosprawnością.

Szkolenie to odbyło się **12 maja 2025 r.**, w formule stacjonarnej. Udział w nim wzięło **80 pracowników samorządowych**.

Prelegentką była: mec. **Bernadeta Skóbel**, radca prawny, Kierownik Działu Monitoringu Prawnego i Ekspertyz w Biurze Związku Powiatów Polskich.

Zarządzanie majątkiem

W okresie sprawozdawczym Związek Powiatów Polskich wspólnie z Wolters Kluwer Polska zorganizował bezpłatne szkolenie, pt. „Porządkowanie i zarządzanie zmianami w majątku”.

Szkolenie to odbyło się **14 maja 2025 r.**, w formule online. Udział w nim wzięło **498 pracowników samorządowych**.

Prelegentem był: **Piotr Rybicki**, biegły rewident i uznany ekspert w zakresie inwentaryzacji, środków trwałych i sprawozdawczości jednostek budżetowych.

Oddziaływanie na środowisko

W okresie sprawozdawczym Związek Powiatów Polskich zorganizował bezpłatne szkolenie, pt. „Ocena oddziaływania na środowisko. Zagadnienia administracyjnoprawne”.

Szkolenie to odbyło się **28 maja 2025 r.**, w formule online. Udział w nim wzięło **271 pracowników samorządowych**.

Prelegentem był: **Adrian Pokrywczyński**, radca prawny, ekspert w Dziale Monitoringu Prawnego i Ekspertyz w Biurze Związku Powiatów Polskich.

Publikacje i wydawnictwa

Kolejnym elementem wsparcia dla samorządów członkowskich ze strony Związku Powiatów Polskich jest przygotowywanie różnego rodzaju opracowań i wydawnictw.

W okresie sprawozdawczym Związek Powiatów Polskich przygotował i upowszechnił dwa wydawnictwa.

Doręczenia elektroniczne w pytaniach i odpowiedziach (wersja II)

W okresie sprawozdawczym Związek Powiatów Polskich wydał uaktualnioną publikację zatytułowaną „Doręczenia elektroniczne w pytaniach i odpowiedziach”, która ma pomóc JST w przygotowaniach do wdrożenia systemu e-Doręczeń. Zaktualizowana wersja przewodnika stanowi odpowiedź na pytania i wyzwania, które pojawiły się po wejściu w życie przepisów oraz w trakcie szkoleń prowadzonych przez ZPP.

Jak podkreśla autorka publikacji, wprowadzenie systemu e-Doręczeń oznacza znaczącą zmianę w sposobie komunikacji między administracją publiczną a obywatelami. To jednak nie tylko techniczna rewolucja – wdrożenie tego rozwiązania wiąże się z nowymi obowiązkami dla urzędników, którzy muszą dostosować się do zupełnie nowych zasad doręczania korespondencji.

Publikacja została opracowana w formie pytań i odpowiedzi, bazując na doświadczeniach z licznych szkoleń prowadzonych przez ZPP. To zwięzłe i praktyczne narzędzie, które ma pomóc samorządom w sprawnym wdrożeniu nowych przepisów. Choć przewodnik nie zastępuje szczegółowej analizy przepisów prawnych, w tym ustawy o doręczeniach elektronicznych, oferuje zsyntetyzowaną wiedzę, która ułatwi przygotowania do korzystania z systemu e-Doręczeń.

Autorką publikacji jest ekspertka ZPP, r.pr. **Patrycja Grebla-Tarasek**.

Warto wiedzieć więcej – Analiza samorządowa nr 23

W okresie sprawozdawczym Związek Powiatów Polskich wydał analizę pt. „Szpitale powiatowe w kryzysie – analiza sytuacji finansowej w 2024 roku”.

Raport powstał w oparciu o dane z wstępnych sprawozdań finansowych MZ-03 (sprawozdanie o finansach podmiotów wykonujących działalność leczniczą z sektora publicznego), które szpitale publiczne mają obowiązek sporządzić i przekazać w systemie Centrum e-Zdrowia, zgodnie z przepisami dotyczącymi systemu informacji w ochronie zdrowia.

Analiza podejmuje próbę odpowiedzi na pytanie, czy – wobec rosnących kosztów działalności, utrzymującego się niedofinansowania i pogarszających się wskaźników rentowności – obecny system ochrony zdrowia jest w stanie zapewnić tym placówkom stabilne funkcjonowanie. Tym samym, publikacja stawia fundamentalne pytanie o dostępność świadczeń zdrowotnych dla milionów mieszkańców mniejszych miejscowości.

Autorkami są: mec. **Bernadeta Skóbel** – Kierownik Działu Monitoringu Prawnego i Ekspertyz Biura ZPP oraz **Katarzyna Sekuła** – Specjalista w Dziale Współpracy, Informacji, Analiz i Programów Biura ZPP.

Wszystkie publikacje wydawane przez ZPP są dostępne do bezpłatnego pobrania na stronie www.zpp.pl w zakładce „Wydawnictwa”.

Dziennik Warto Wiedzieć

Związek Powiatów Polskich jest wydawcą bezpłatnego internetowego portalu informacyjnego *Dziennik Warto Wiedzieć*, dostępnego pod adresem www.wartowiedziec.pl

Dziennik Warto Wiedzieć jest redagowany przez pracowników Biura Związku Powiatów Polskich. Skład redakcji przedstawia się następująco:

- ✓ redaktor naczelny: **Rafał Rudka**;
- ✓ redaktorzy: **dr Grzegorz P. Kubalski, Bernadeta Skóbel, Katarzyna Liszka-Michałka, Patrycja Grebla-Tarasek, Adrian Pokrywczyński, Przemysław Matysiak, Piotr Majoch, Katarzyna Sekuła, Joanna Gryboś-Chechelska, Ewelina Kocemba, Tomasz Smaś, Alicja Cisowska, Anna Dąbrowska oraz Alina Piekarz**;
- ✓ redaktor techniczny: **Anna Królikowska**.

W okresie sprawozdawczym pracownicy Biura Związku Powiatów Polskich, będący jednocześnie redaktorami Dziennika Warto Wiedzieć, opublikowali ponad 400 artykułów prasowych.

Współpraca

W okresie sprawozdawczym Związek Powiatów Polskich realizował liczne działania mające na celu wzmacnianie i pogłębianie współpracy zarówno z instytucjami publicznymi, jak i samorządowymi. Związek podejmował również inicjatywy wspierające samorządy terytorialne.

Najważniejsze działania realizowane przez ZPP zostały przedstawione w poniższych podrozdziałach.

Współpraca patronacka

Związek Powiatów Polskich jest cenionym partnerem w realizacji różnorodnych przedsięwzięć, co znajduje odzwierciedlenie w licznych wnioskach o objęcie patronatem wydarzeń organizowanych przez różne podmioty. Również *Dziennik Warto Wiedzieć* cieszy się dużym zainteresowaniem organizatorów, którzy chętnie zabiegają o jego patronat.

W okresie sprawozdawczym Związek Powiatów Polskich objął patronat nad 6 inicjatywami, a *Dziennik Warto Wiedzieć* nad 3 wydarzeniami.

Szczegółowe zestawienie patronatów udzielonych przez Związek Powiatów Polskich przedstawiono w poniższej tabeli.

Lp.	Instytucja wnioskująca	Rodzaj wydarzenia	Temat	Termin i miejsce
1	MUNICIPIUM S.A.	konferencja	„Ochrona ludności – dokumenty, zadania, infrastruktura”	9-10 czerwca 2025 r.; Wisła
2	INFOR PL	kongres	Perły Samorządu 2025	10-11 czerwca 2025 r.; Toruń
3	Stowarzyszenie MANKO	konferencja	„XII Międzynarodowe Senioralia”	13 czerwca 2025 r.; Kraków
4	Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej im. Jerzego Reguńskiego	konferencja	Ogólnopolska Konferencja pt. „Samorząd terytorialny na niepewne czasy”	13 czerwca 2025 r.; Łódź
5	Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej im. Jerzego Reguńskiego	kongres	IX edycja Krajowego Kongresu Sekretarzy	30 września – 1 października 2025 r.; Warszawa
6	Miesięcznik „Przetargi Publiczne”	konkurs	17. edycja nagrody „Kryształy Przetargów Publicznych”	rok 2025

Szczegółowe **zestawienie patronatów udzielonych przez *Dziennik Warto Wiedzieć*** przedstawiono w poniższej tabeli.

Lp.	Instytucja wnioskująca	Rodzaj wydarzenia	Temat	Termin i miejsce
1	Fundacja Pomocy Wzajemnej Barka	konferencja	„Ekonomia migracji – od kontraktowości i transakcyjności do relacyjności i wspólnotowości”	13 czerwca 2025 r., Poznań
2	Fundacja Pomocy Wzajemnej Barka	turniej	III Turniej Piłkarski im. Tomka Sadowskiego „Gramy z sercem”	14 czerwca 2025 r., Poznań
3	Mazowiecka Jednostka Wdrażania Programów Unijnych	forum	15. edycja Forum Rozwoju Mazowsza – Forum Funduszy Europejskich	8 października 2025 r., Warszawa

Mniej formalną formą wsparcia, w którą angażuje się Związek Powiatów Polskich, jest rozsyłanie komunikatów od różnych organizacji za pośrednictwem wewnętrznej „sieci e-mail JST”. Dzięki tego rodzaju działaniom marka ZPP cieszy się dużym prestiżem.

Współpraca z Komisją Europejską

Związek Powiatów Polskich w okresie sprawozdawczym wspierał polskie przedstawicielstwo Komisji Europejskiej w działaniach zmierzających do znalezienia partnerów do prowadzenia działalności punktów EUROPE DIRECT w Polsce w latach 2026-2030.

Współpraca z Ministerstwem Funduszy i Polityki Regionalnej

Związek Powiatów Polskich w okresie sprawozdawczym wspierał Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej w działaniach promujących możliwości korzystania przez jednostki samorządu terytorialnego z programów Interreg: Region Morza Bałtyckiego, Europa Środkowa, Europa. Ponadto wspierał działania związane ze spotkaniami organizowanymi przez resort w maju 2025 r. w ramach programu Interreg Europa 2021-2027.

Współpraca z Ministerstwem Cyfryzacji

Związek Powiatów Polskich w okresie sprawozdawczym wspierał Ministerstwo Cyfryzacji w działaniach na rzecz oceny stosowania w Polsce aktu w sprawie zarządzania danymi – *Data Governance Act* (rozporządzenie 2022/868).

Współpraca z Ministerstwem Rozwoju i Technologii

Związek Powiatów Polskich w okresie sprawozdawczym wspierał Ministerstwo Rozwoju i Technologii w promocji konkursu Europejskie Nagrody Promocji Przedsiębiorczości 2025.

Współpraca z Głównym Urzędem Statystycznym

Związek Powiatów Polskich w okresie sprawozdawczym wspierał GUS w zakresie promocji nowej publikacji pt. „Koniunktura w gospodarstwach rolnych w 2 półroczu 2024 r. Raport wojewódzki 2025”.

Współpraca z Polską Agencją Żeglugi Powietrznej

Związek Powiatów Polskich w okresie sprawozdawczym wspierał Polską Agencję Żeglugi Powietrznej w promocji konkursu, w ramach którego Agencja poszukiwała partnerów samorządowych, z którymi stworzy na terenie całej Polski dziewięć, innowacyjnych, zaawansowanych technologicznie obszarów - zwanych Centrami Kompetencji – związanych z rynkiem bezzałogowych statków powietrznych.

Współpraca z Ośrodkiem Rozwoju Edukacji

Związek Powiatów Polskich w okresie sprawozdawczym wspierał Ośrodek Rozwoju Edukacji (ORE) w promocji projektu „Budowa skoordynowanego systemu pomocy specjalistycznej opartego na Specjalistycznych Centrach Wspierających Edukację Włączającą” (SCWEW). ORE organizował cykl działań upowszechniających II edycję konkursu grantowego skierowanego do JST.

Współpraca z Bankiem Gospodarstwa Krajowego

Związek Powiatów Polskich w okresie sprawozdawczym wspierał Bank Gospodarstwa Krajowego w ustalaniu zagadnień merytorycznych, organizacji i promocji XVIII Ogólnopolskiej Konferencji BGK dla JST, która zaplanowana została na 23-24 czerwca 2025 r. w Warszawie.

Współpraca z Ogólnopolskim Związkiem Pracodawców Szpitali Powiatowych

Związek Powiatów Polskich w okresie sprawozdawczym wspierał Ogólnopolski Związek Pracodawców Szpitali Powiatowych w zakresie podejmowania działań na rzecz walki o finansowanie szpitali powiatowych.

Ponadto aktywnie uczestniczył w konferencji z udziałem Minister Zdrowia i przedstawicieli NFZ, która odbyła się 22 maja 2025 r. w Warszawie.

Współpraca z Ogólnopolskim Konwentem Dyrektorów Powiatowych Urzędów Pracy

W okresie sprawozdawczym trwała aktywna współpraca z Ogólnopolskim Konwentem Dyrektorów Powiatowych Urzędów Pracy, który funkcjonuje przy Związku Powiatów Polskich. W pracach Konwentu uczestniczyli Dyrektorzy Powiatowych Urzędów Pracy – Przewodniczący Wojewódzkich Konwentów Powiatowych Urzędów Pracy.

Współpraca z Wolters Kluwer Polska

Związek Powiatów Polskich w okresie sprawozdawczym wspierał Wolters Kluwer Polska w promocji szkoleń dedykowanych pracownikom JST, a dotyczących amortyzacji, porządkowania i zarządzania majątkiem, a także funkcjonowania Centrów Usług Wspólnych.

Współpraca ze Szkołą Główną Handlową

Związek Powiatów Polskich w okresie sprawozdawczym wspierał Szkołę Główną Handlową w promocji inicjatyw podejmowanych przez tę uczelnię na rzecz jednostek samorządu terytorialnego.

Współpraca z Krajową Szkołą Administracji Publicznej

Związek Powiatów Polskich w okresie sprawozdawczym wspierał Krajową Szkołę Administracji Publicznej w promocji spotkań z cyklu „Prosty język w administracji”, które odbyły się w kwietniu 2025 r.

Współpraca z Polskim Funduszem Rozwoju

Związek Powiatów Polskich w okresie sprawozdawczym wspierał Polski Fundusz Rozwoju w promocji działań realizowanych na rzecz rozwoju kompetencji w obszarze sztucznej inteligencji (AI) w Polsce. W ramach tej inicjatywy prowadzone jest badanie w formie kompleksowej ankiety, której celem jest identyfikacja kluczowych potrzeb, barier oraz możliwości wspierających rozwój AI w różnych sektorach gospodarki i społeczeństwa.

Współpraca z Partnerstwem na rzecz Profilaktyki i Leczenia

Związek Powiatów Polskich w okresie sprawozdawczym wspierał Partnerstwo na rzecz Profilaktyki i Leczenia w promocji działań związanych z prowadzoną ogólnopolską akcją społeczną „STOP OTYŁOŚCI” – inicjatywy mającej na celu przeciwdziałanie narastającemu problemowi otyłości oraz promowanie codziennej aktywności fizycznej w sposób prosty i przystępny dla każdego.

Odznaczenia, konkursy i rankingi

Innowacyjny Samorząd 2025

W okresie sprawozdawczym poznaliśmy laureatów konkursu Innowacyjny Samorząd 2025, w którego realizację aktywnie włączał się również Związek Powiatów Polskich.

Rybnik, Pleszew, Brzozie, Warszawa, powiat myślenicki i województwo lubuskie triumfowali dzięki innowacyjnym projektom poprawiającym jakość życia mieszkańców.

Organizatorem konkursu jest Serwis Samorządowy PAP. Celem inicjatywy jest promowanie kreatywnych i innowacyjnych jednostek samorządu terytorialnego oraz inspirowanie innych JST do podejmowania działań na rzecz wdrażania innowacji w codziennej pracy. Najważniejszym kryterium oceny jest nowatorstwo oraz efektywność zastosowanych rozwiązań – a mogą one dotyczyć wszystkich aspektów funkcjonowania gmin, powiatów i województw. Dotychczasowe edycje konkursu dowiodły, że nawet niewielkie, oryginalne pomysły mogą znacząco usprawnić działanie urzędów i poprawić życie mieszkańców.

W szóstej edycji konkursu Innowacyjny Samorząd 2025 rywalizowało 146 zgłoszeń. Kapituła, złożona z przedstawicieli samorządów, naukowców i redaktorów Serwisu Samorządowego PAP, wyłoniła zwycięzców w sześciu kategoriach: duże miasta, gminy miejskie, miejsko-wiejskie, wiejskie, powiaty i województwa. Gala wręczenia nagród odbyła się w piątek 23 maja w Warszawie.

W kategorii województw zwyciężyło Lubuskie Centrum Cyfryzacji Go Cloud. Ten regionalny hub wspiera rozwój usług cyfrowych w administracji oraz zapewnia bezpieczeństwo danych i rozwój technologii w urzędach. Projekt integruje nowoczesne rozwiązania teleinformatyczne, wspierając cyfryzację regionu i podnosząc efektywność pracy urzędów.

Drugie miejsce ex aequo zajęły województwo zachodniopomorskie za projekt Zawodowy Summer Camp 2024 promujący rozwój zawodowy młodzieży i województwo mazowieckie za Zintegrowany rozwój szkolnictwa zawodowego wzmacniający edukację zawodową. Trzecie miejsce przyznano województwu małopolskiemu za portal „Małopolska uczy” propagujący ideę uczenia się przez całe życie oraz województwu wielkopolskiemu za projekt Zakup systemów wspierających Zakład Brachyterapii RSQ HOLO wraz z infrastrukturą serwerową w Wielkopolskim Centrum Onkologii w Poznaniu.

Wśród powiatów największe uznanie zdobyły dwa projekty powiatu myślenickiego. Pierwszy to Lokalny System Wczesnego Ostrzegania Hydrologicznego, który monitoruje zagrożenia powodziowe za pomocą sond radarowych, deszczomierzy i kamer na rzekach, minimalizując straty i wspierając służby kryzysowe. Drugi - „Alert Myślenicki” - to innowacyjny system transmisji na żywo z powietrza za pomocą drona dostarczający Powiatowemu Centrum Zarządzania Kryzysowego z powiatu myślenickiego relację na żywo z miejsca takich zdarzeń jak pożary wielkopowierzchniowe czy zagrożenia hydrologiczne.

Drugie miejsce zajął powiat poznański za projekt Metropolitalny System Informacji Przestrzennej usprawniający zarządzanie regionem. Trzecie miejsce przypadło powiatowi raciborskiemu za centrum turystyczno-historyczne na Zamku Piastowskim łączące dziedzictwo z nowoczesnością.

Najlepszym projektem wśród gmin wiejskich okazał się Bike Park gminy Brzozie. Kompleks sportowo-rekreacyjny z torami rowerowymi, ścieżką edukacyjną, strefą street workoutu i tyrolką ożywia przestrzeń publiczną, zachęcając do aktywności fizycznej i edukacji przyrodniczej. Drugie miejsce zdobyła gmina Czarnia za Centrum Usług Społecznych, wspierające lokalne usługi. Trzecie miejsce przyznano gminie Stare Babice za nowoczesne przedszkole połączone z Centrum Dojrzałego Człowieka, integrujące pokolenia.

W kategorii gmin miejsko-wiejskich wyróżniono Mobilne Strefy Ciszy gminy Pleszew. Filcowe kokony w szkołach i przedszkolach pomagają dzieciom, szczególnie nadpobudliwym lub z problemami z koncentracją, w wyciszeniu i relaksie. Drugie miejsce zajęła gmina Murowana Goślina za Spółdzielnię Socjalną SZANSA, wprowadzającą nowatorskie usługi komunalne. Trzecie miejsce przyznano gminie Szprotawa za program „Rower dla pierwszaka”, zachęcający dzieci do aktywnej mobilności.

Wśród gmin miejskich najwyżej oceniony został Rybnicki Model Gospodarki o Obiegu Zamkniętym miasta Rybnik. Projekt ma na celu przeciwdziałanie marnowaniu żywności. W jego ramach w mieście działa kuchnia społeczna i kilka lodówek społecznych, w szkołach odbywają się warsztaty gastronomiczne, prowadzone są również kampanie edukacyjne angażujące mieszkańców i instytucje. Drugie miejsce zajął Hrubieszów za Pracownię Robotyki ConceptLAB rozwijającą umiejętności technologiczne młodzieży. Trzecie miejsce przypadło Nowej Soli za Magazyn Solny, łączący dziedzictwo historyczne z nowoczesnymi technologiami.

W kategorii dużych miast zwyciężył Warszawski Standard Zielonego Budynku zgłoszony przez samorząd stolicy. Standard wprowadza prośrodowiskowe wymagania dla inwestycji miejskich, promując efektywność energetyczną, retencję wody i zieloną architekturę. Drugie miejsce zajęła Łódź za projekt Odporna szkoła = Bezpieczny młodziak wspierający bezpieczeństwo uczniów. Trzecie miejsce przypadło Lublinowi za Plan dla Dzielnic innowacyjnie zarządzających miastem.

Odnaczenia przy okazji Dnia Samorządu Terytorialnego

W związku z przypadającym na 27 maja 2025 r. Dniem Samorządu Terytorialnego 26 maja 2025 r. w Ogrodach Pałacu Prezydenckiego Prezydent RP wręczył odnaczenia państwowe dla osób zasłużonych dla działalności lokalnej. To uhonorowanie za wybitne zasługi w działalności na rzecz społeczności lokalnej, za osiągnięcia w pracy na rzecz samorządu terytorialnego w Polsce.

za wybitne zasługi w działalności na rzecz samorządu terytorialnego w Polsce

KRZYŻ OFICERSKI ORDERU ODRODZENIA POLSKI

- ✓ **Dariusz Bąk** - były radny Rady Powiatu Białobrzeskiego

KRZYŻ KAWALERSKI ORDERU ODRODZENIA POLSKI

- ✓ **Dawid Chrobak** - burmistrz Zakliczyna
- ✓ **Edward Czesak** - były radny rady miasta i gminy Brzesko, były członek Zarządu Województwa Małopolskiego
- ✓ **Paweł Lisiecki** - radny Rady Sejmiku Województwa Mazowieckiego
- ✓ **Lucjusz Nadberezny** - prezydent Stalowej Woli
- ✓ **Marian Niemirski** - Starosta Przysuski
- ✓ **Michał Wojtkiewicz** - były Starosta Tarnowski

za zasługi w działalności na rzecz samorządu terytorialnego

ZŁOTY KRZYŻ ZASŁUGI

- ✓ **Paweł Banasik** - burmistrz miasta Lipna
- ✓ **Adam Bilski** - były radny Rady Miasta Oświęcim
- ✓ **Andrzej Bittel** - radny Rady Dzielnicy Targówek Miasta Stołecznego Warszawy
- ✓ **Wojciech Maciej Chojnowski** - radny Rady Dzielnicy Śródmieście Miasta Stołecznego Warszawy
- ✓ **Dariusz Chromiec** - burmistrz Stronia Śląskiego
- ✓ **Krystyna Dąbrowska** - była radna Rady Miasta Oświęcim
- ✓ **Radosław Dobrowolski** - burmistrz Supraśla
- ✓ **Andrzej Duda** - burmistrz Kolna
- ✓ **Lidia Dudziak** - była radna Rady Miasta Poznania
- ✓ **Henryk Flis** - radny Rady Powiatu Kraśnickiego
- ✓ **Stanisław Garbacz** - burmistrz miasta i gminy Ulanów
- ✓ **Sławomir Groberek** - sołtys wsi Zadzim
- ✓ **Renata Janik** - Marszałek Województwa Świętokrzyskiego
- ✓ **Tomasz Kanak** - wójt gminy Siemień
- ✓ **Kordian Kolbiarz** - burmistrz Nysy
- ✓ **Małgorzata Komajda** - wicestarosta Powiatu Poddębickiego
- ✓ **Daniel Krawiec** - wójt gminy Przeworsk
- ✓ **Tomasz Nowicki** - burmistrz Łódka-Zdroju
- ✓ **Grzegorz Pietruczuk** - burmistrz dzielnicy Bielany Miasta Stołecznego Warszawy
- ✓ **Wojciech Płaziuk** - wójt gminy Udanin
- ✓ **Jan Pyrkosz** - wójt gminy Radomyśl nad Sanem
- ✓ **Waldemar Raczyński** - wójt gminy Stary Zamość

- ✓ Joanna **Skotnicka-Fiuk** - radna Rady Miejskiej Wielunia
- ✓ Karol **Skrzypczak** - burmistrz Miejskiej Górki
- ✓ Dariusz **Szczygielski** - starosta rycki
- ✓ Artur **Szewczyk** - burmistrz miasta i gminy Ciepiałów
- ✓ Paweł **Szymkowicz** - burmistrz Głucholaz
- ✓ Maria **Zuba** - była Wicewojewoda Kielecka i Świętokrzyska

SREBRNY KRZYŻ ZASŁUGI

- ✓ Roman **Bzdyk** - wójt gminy Komańcza
- ✓ Filip **Frąckowiak** - radny Rady Miasta Stołecznego Warszawy
- ✓ Gabriel **Graczyk** - wójt gminy Bulkowo
- ✓ Paweł **Karczmarczyk** - burmistrz Poniatowej
- ✓ Krzysztof **Kiszka** - wójt gminy Harasiuki
- ✓ Adam **Kwaśniak** - radny Rady Miejskiej w Brzesku
- ✓ Stanisław **Nowakowski** - wójt gminy Krzeszów
- ✓ Anna **Podgórnika** - skarbnik Miasta Wielunia
- ✓ Wojciech **Rzadkowski** - starosta powiatu proszowickiego
- ✓ Waldemar **Sabak** - wójt gminy Górzno
- ✓ Urszula **Wołosiewicz** - wójt gminy Zaręby Kościelne.

Prezydent przekazał również godła państwowe na ręce burmistrzów miast, które 1 stycznia 2025 roku otrzymały prawa miejskie.

Godła odebrali:

- ✓ Tomasz **Chaja** - burmistrz Sobkowa
- ✓ Grzegorz **Grala** - Burmistrz Zaniemyśla
- ✓ Marcin **Łaguna** - Burmistrz Wąwolnicy
- ✓ Arkadiusz **Małecki** - Burmistrz Kurowa
- ✓ Teresa **Pancerz-Pyrka** - Burmistrz Kazanowa.

Efekty realizowanych projektów

Jednym z obszarów działalności Związku Powiatów Polskich są projekty finansowane ze źródeł innych niż składki członkowskie. Dzięki ich realizacji Związek może skuteczniej wspierać samorządy, szczególnie powiatowe, w doskonaleniu profesjonalnego świadczenia usług publicznych. W rezultacie stale rośnie liczba starostw powiatowych i miast na prawach powiatu, które świadczą usługi publiczne na wysokim poziomie.

Cechą wspólną wszystkich realizowanych projektów jest ich zgodność z celami statutowymi Związku Powiatów Polskich. Każdy projekt skierowany jest przede wszystkim do samorządów terytorialnych – w pierwszej kolejności do powiatów i miast na prawach powiatu, ale również do współpracujących ze Związkiem Gmin.

Projekty dotyczą zagadnień kluczowych dla powiatów, wspierając je w rozwiązywaniu lokalnych problemów oraz w budowaniu społeczeństwa obywatelskiego, co wpisuje się w główne cele Związku.

Pozyskiwanie funduszy europejskich na realizację projektów pozwala ZPP na poszerzanie potencjału oraz możliwości działania, które wspiera pracę powiatów.

W okresie sprawozdawczym ZPP realizował działania związane z jednym projektem.

Budowa i pilotażowe wdrożenie Modeli Architektury Informacyjnej Jednostek Samorządu Terytorialnego (AIS), zgodnych z Modelem Architektury Informacyjnej Państwa

Cele projektu

Głównym celem projektu jest opracowanie i wdrożenie Modeli Architektury Informacyjnej Jednostek Samorządu Terytorialnego (AIS) na podstawie i zgodnie z Architekturą Informacyjną Państwa (AIP), której aktualizacja i rozwój jest właściwością Ministra Cyfryzacji.

Celami szczegółowymi jest budowa czterech wzorcowych, skalowalnych modeli architektonicznych (TO-BE), Modeli AIS, dla różnych grup JST działających w oparciu o ustawę o samorządzie gminnym oraz ustawę o samorządzie powiatowym, tj.: gminy wiejskiej (AISW), gminy miejsko-wiejskiej i miejskiej (AISM), miasta na prawach powiatu (AISMP), powiatu (AISP) oraz ich pilotażowe wdrożenie poprzez:

- ✓ opracowanie czterech pilotażowych modeli architektonicznych (AS-IS), Modeli Architektury Informacyjnej Instytucji Samorządu Terytorialnego (Modeli AIST), dla wyznaczonych jednostek reprezentujących ww. grupy JST we wskazanych przez nie obszarach działalności,
- ✓ identyfikacji luk (braków lub niedoborów) w rozwoju cyfrowym JST objętych pilotażem w ww. obszarach działalności oraz identyfikacji przedsięwzięć koniecznych do realizacji w tym zakresie dotyczących zbudowania lub zmodernizowania systemów teleinformatycznych,

- ✓ zbudowanie nowych lub zmodernizowanie istniejących systemów teleinformatycznych w JST biorących udział w pilotażu zidentyfikowanych w ramach pilotażowego wdrażania Modelu AIS przy zapewnieniu ich skalowalności, wyższego poziomu interoperacyjności i wykorzystania nowoczesnych technologii.

Modele te będą wspierały osiągnięcie korzyści wynikających z realizacji celów transformacji cyfrowej określonych w polskich i europejskich dokumentach strategicznych, tj.: poprawę relacji państwa z obywatelem; usprawnienie zaplecza elektronicznej administracji; zwiększenie dostępności i jakości zasobów informacyjnych państwa; wzmocnienie rozwoju kompetencji cyfrowych.

Założenia projektu

Według założeń projekt będzie odpowiadał na potrzeby administracji publicznej, zwłaszcza JST, które w efekcie pozwolą na:

- ✓ przyspieszenie integracji lub interoperacyjności systemów teleinformatycznych w administracji publicznej w celu ułatwienia realizacji zadań w sposób w pełni elektroniczny i wzmocnienia elektronizacji realizowanych procesów;
- ✓ opracowanie standardów, wytycznych, rekomendacji pozwalających na wzmocnienie rozwoju cyfrowego urzędu na poziomie JST, m.in. pozwalających na identyfikację i priorytetyzację przedsięwzięć koniecznych do realizacji w tym zakresie;
- ✓ dostosowanie JST do obsługi całego procesu będącego podstawą realizacji e-usług do możliwości realizacji usług w sposób w pełni elektroniczny, zachowującego kontrolę nad nim przez podmioty, które odpowiadają za dane oraz ostateczne zakończenie sprawy (zrealizowanie usługi);
- ✓ pozyskanie i usystematyzowanie wiedzy w zakresie systemów teleinformatycznych w JST oraz rejestrów i źródeł danych, określenie ich struktury oraz wskazanie unikalnych i referencyjnych źródeł informacji wpływających na jakość danych przetwarzanych w JST;
- ✓ rozwój skoordynowanej współpracy administracji samorządowej z administracją rządową, mającej na celu tworzenie wspólnych rozwiązań cyfrowych i organizacyjnych wzmacniających transformację cyfrową państwa.

Beneficjenci projektu

Bezpośrednimi beneficjentami projektu będą: JST, organizacje JST, administracja centralna, dostawcy oprogramowania wspierającego realizację zadań JST. Z kolei pośrednimi beneficjentami będą: obywatele i przedsiębiorcy.

Wdrażanie projektu

Wg wstępnych założeń projekt realizowany będzie w latach 2024-2027 (z możliwością ew. przedłużenia czasu trwania).

Partnerzy projektu

Ministerstwo Cyfryzacji (lider), Naukowa i Akademicka Sieć Komputerowa – Państwowy Instytut Badawczy (partner) oraz inni partnerzy reprezentujący korporacje samorządowe zrzeszające różne rodzaje JST.

Budżet

Finansowanie projektu będzie pochodziło z funduszy zewnętrznych w ramach Działania 02.04 Współpraca międzysektorowa na rzecz cyfrowych rozwiązań problemów społeczno-gospodarczych, Programu Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy 2021-2027, a szacowana wartość wyniesie ok. 41 mln zł.

Realizacja projektu

W okresie sprawozdawczym projekt uzyskał pozytywną opinię CPPC do złożonego wniosku o dofinansowanie. Ponadto trwały prace administracyjne i organizacyjne związane z przygotowaniem do dalszych kroków wdrożeniowych.

ZWIĄZEK POWIATÓW POLSKICH

Siedziba:

Pałac Kultury i Nauki, 27 piętro, 00-901 Warszawa,
Plac Defilad 1, skr. poczt. 7,
tel. 22 656 63 34

Adres do korespondencji:

33-303 Nowy Sącz, skr. poczt. 87
tel. 18 477 86 00

e-mail: biuro@zpp.pl

www.zpp.pl